

Η ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΙΑΚΗΣ Ή ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Περιεχόμενα

ΓΚΠΔ.....	3
CONVENTION 108+.....	4
Annex 2: Proposals for Amendments regarding exemption for personal or household activities.....	4
Position of the European Parliament adopted at first reading on 12 March 2014.....	4
Council of the European Union Proposal [11-6-2015].....	5
ΔΕΕ C-101/01 BODIL LINDQUIST - Προτάσεις Γ.Ε. Tizzano [19-9-2002].....	5
ΔΕΕ C-101/01 BODIL LINDQUIST [6-11-2003].....	7
ΑΠΔΠΧ 44/2004.....	8
ΟΕ29 - Γνώμη 4/2004 για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων μέσω βιντεοεπιτήρησης.....	8
ΑΠΔΠΧ 4/2006.....	9
ΑΠΔΠΧ 38/2006.....	12
ΑΠΔΠΧ 3/2007.....	12
ΑΠΔΠΧ 52/2007.....	13
ΑΠΔΠΧ 22/2008.....	13
ΔΕΕ C-73/07 Satakunnan Markkinapörssi [16-12-2008].....	14
ΟΕ29 - Γνώμη 5/2009 Επιγραμμικές υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης.....	16
ΑΠΔΠΧ Οδηγία 1/2011.....	18
ΑΠΔΠΧ 2778-1/15-09-2011.....	18
ΑΠΔΠΧ 7/2012.....	19
ΑΠΔΠΧ 11/2012.....	19
ΑΠΔΠΧ 132/2013.....	20
ΑΠΔΠΧ 154/2013.....	21
ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΞ/1215-1/18-04-2013.....	21
ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΞ/1467-1/09-04-2013.....	22
ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΞ/3936-1/25-07-2013.....	22
ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΞ/5118/31-07- 2013.....	23
ΔΕΕ C-212/13 Rynes - Προτάσεις Γ.Ε. Jaaskinen [10-7-2014].....	24
Πολ.Πρ.Αθ. 2385/2014.....	30

ΟΕ29 - Γνώμη 8/2014 σχετικά με τις πρόσφατες εξελίξεις στο διαδίκτυο των πραγμάτων [wp223].....	30
EDPS - Opinion on the Communication from the Commission to the European Parliament and the Council on “A new era for aviation - Opening the aviation market to the civil use of remotely piloted aircraft systems in a safe and sustainable manner” [26-11-2014]	31
ΔΕΕ C-212/13 Rynes [11-12-2014].....	32
ΑΠΔΠΧ Ετήσια Έκθεση 2014.....	34
Επίτροπος Κύπρου [Ετήσια Έκθεση 2014].....	35
Επίτροπος Κύπρου [Ετήσια Έκθεση 2014].....	36
ΟΕ29 - Γνώμη 01/2015 σχετικά με ζητήματα προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων τα οποία συνδέονται με τη χρήση τηλεκατευθυνόμενων αεροσκαφών (drones) [wp231].....	36
ΑΠΔΠΧ 134/2015.....	37
ΑΠΔΠΧ 135/2015.....	38
ΑΠΔΠΧ 17/2016.....	38
ΑΠΔΠΧ ΓΝΜΔ 5/2017.....	40
COURT OF APPEAL (CIVIL DIVISION)- Ittihadieh v 5-11 Cheyne Gardens RTM Company Ltd and Others [2017] EWCA Civ 121.....	42
ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΞ/2511-1/03-05-2017.....	44
Επίτροπος Κύπρου [Ετήσια Έκθεση 2017].....	44
ΑΠΔΠΧ 59/2018.....	45
FRA - Εγχειρίδιο σχετικά με την ευρωπαϊκή νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων [2018].....	45
CoE - Explanatory Report to the Protocol amending the Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data.....	49
ΔΕΕ C-25/17 Jehovan todistajat - Προτάσεις Γ.Ε. Mengozzi [1-2-2018].....	50
ΔΕΕ C-25/17 Jehovan todistajat [10-7-2018].....	54
CNIL - Biometrics in individuals' smartphones: Applying the data protection framework [Jul.2018].....	58
CNIL - Solutions for a responsible use of the blockchain in the context of personal data. [Nov.2018].....	62
ΔΕΕ C-345/17 Sergejs Buivids - Προτάσεις Γ.Ε. Sharpston [27-9-2018].....	62
ΔΕΕ C-345/17 Sergejs Buivids [14-2-2019].....	63
ΑΠΔΠΧ για C345-17 Sergejs Buivids.....	64
ΜΟΔ ΗΡΑΚΛ. 12-21/2019.....	65

ΕΣΠΑ - Κατευθυντήριες γραμμές 3/2019 σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μέσω βιντεοσυσκευών [v.2.0].....	66
DPC - Taking photos at school events [Apr.2019].....	67
ICO - Guide to the GDPR [May 2019].....	68
DPC - Guidance on the use of Body Worn Cameras or Action Cameras [Jan.2020].....	68
Επίτροπος Κύπρου [Ετήσια έκθεση 2019].....	70
Επίτροπος Κύπρου [Ετήσια έκθεση 2019].....	71
ΑΠ 163/2020.....	71
Rechtbank Gelderland [Gelderland district court].....	72
DATENSCHUTZBEHÖRDE DSB 2020-0.204.456.....	72
ΔΕΕ C-311/18 Schrems II [16-7-2020].....	72
DATATILSYNET - Publication of personal information on website	73
DATATILSYNET - Publishing audio recording on YouTube.....	74
DATATILSYNET - Publication of personal information on Facebook profile.....	74
Εφ.Δωδ. 224/2020.....	75
ΑΠΔΠΧ 30/2020.....	77
Επίτροπος Κύπρου [Ετήσια έκθεση 2020].....	78
Επίτροπος Κύπρου [Ετήσια έκθεση 2020].....	79
Επίτροπος Κύπρου [Ετήσια έκθεση 2020].....	80
ΕΣΠΑ - Κατευθυντήριες γραμμές 01/2020 σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο των συνδεδεμένων οχημάτων και των εφαρμογών που σχετίζονται με την κινητικότητα [v.2.0].....	81
ΔΕΕ C-245/20 X-Z v. AP - Προτάσεις Γ.Ε. Bobek [6-10-2021].....	84
DPC - Guidance on the use of Domestic CCTV [Dec.2021].....	85
ΑΡΔ - Recommendation on the processing of biometric data [Dec.2021].....	86
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο - Επιτροπή Αναφορών: Αναφορά αριθ. 0668/2021, του Μ.Υ.Υ. (ολλανδικής ιθαγένειας), σχετικά με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (ΓΚΠΔ) και τα δικαιώματα των φυσικών προσώπων.....	88
ΑΠΔΠΧ 22/2021.....	89
ΑΠΔΠΧ 10/2022.....	96

ΓΚΠΔ

Άρθρο 2

Ουσιαστικό πεδίο εφαρμογής

2. Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα:

γ) από φυσικό πρόσωπο στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας,

(18) Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από φυσικό πρόσωπο στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας και άρα χωρίς σύνδεση με κάποια επαγγελματική ή εμπορική δραστηριότητα. Οι προσωπικές ή οικιακές δραστηριότητες θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν την αλληλογραφία και την τήρηση αρχείου διευθύνσεων ή την κοινωνική δικτύωση και την επιγραμμική δραστηριότητα που ασκείται στο πλαίσιο τέτοιων δραστηριοτήτων. Ωστόσο, ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε υπευθύνους επεξεργασίας ή εκτελούντες την επεξεργασία οι οποίοι παρέχουν τα μέσα επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τέτοιες προσωπικές ή οικιακές δραστηριότητες.

CONVENTION 108+

Article 3 - Scope

1. Each Party undertakes to apply this Convention to data processing subject to its jurisdiction in the public and private sectors, thereby securing every individual's right to protection of his or her personal data.

2. This Convention shall not apply to data processing carried out by an individual in the course of purely personal or household activities

Annex 2: Proposals for Amendments regarding exemption for personal or household activities

https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/other-document/files/2013/20130227_statement_dp_annex2_en.pdf

Position of the European Parliament adopted at first reading on 12 March 2014

Article 2

Material scope

2. This Regulation does not apply to the processing of personal data:

(d) by a natural person ~~without any gainful interest in the course of its own~~ **an** exclusively personal or household activity. ***This exemption shall also apply to a publication of personal data where it can be reasonably expected that they will be only accessed by a limited number of persons;***

(15) This Regulation should not apply to processing of personal data by a natural person, which are exclusively personal, ***family-related***, or domestic, such as correspondence and the holding of addresses ***or a private sale***; and ~~without any gainful interest and thus without any connection with a professional or commercial activity. The exemption should also not apply to controllers or processors which provide the means for processing personal data for such personal or domestic activities.~~ ***However, this Regulation should apply to controllers and processors which provide the means for processing personal data for such personal or domestic activities. [Am. 2]***

Council of the European Union Proposal [11-6-2015]

2. This Regulation does not apply to the processing of personal data:
(d) by a natural person (...) in the course of (...) a personal or household activity;

15) This Regulation should not apply to processing of personal data by a natural person in the course of a personal or household activity, and thus without a connection with a professional or commercial activity. Personal and household activities include social networking and online activity undertaken within the context of such personal and household activities. However, this Regulation should (...) apply to controllers or processors which provide the means for processing personal data for such personal or domestic activities

ΔΕΕ C-101/01 BODIL LINDQUIST - Προτάσεις Γ.Ε. Tizzano [19-9-2002]

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=47672&text=&dir=&doclang=EN&part=1&occ=first&mode=lst&pageIndex=1&cid=1439508>

Επί του τρίτου ερωτήματος Επιχειρήματα των διαδίκων

28. Επί του ερωτήματος αυτού κατέθεσαν παρατηρήσεις όλα τα παρεμβάντα μέρη, εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου, το οποίο

περιορίστηκε στην εξέταση του πέμπτου και του έκτου ερωτήματος.

29. Η Β. Lindqvist φρονεί ότι μόνον η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιείται στο πλαίσιο οικονομικής δραστηριότητας εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, η οποία δεν καλύπτει συνεπώς μια επεξεργασία (όπως η υπό κρίση) η οποία πραγματοποιήθηκε χωρίς καμία αμοιβή και ανεξάρτητα από οποιαδήποτε δραστηριότητα οικονομικού χαρακτήρα. Σε αντίθετη περίπτωση, κατά τη Β. Lindqvist, θα ετίθετο πρόβλημα κύρους της οδηγίας, καθόσον το άρθρο 95 ΕΚ (στη βάση του οποίου εκδόθηκε η οδηγία) δεν επιτρέπει τη ρύθμιση σε κοινοτικό επίπεδο των δραστηριοτήτων που δεν έχουν καμία σχέση με τον σκοπό της υλοποίησης της εσωτερικής αγοράς. Η ρύθμιση των δραστηριοτήτων αυτών μέσω οδηγίας εναρμονίσεως εκδοθείσας με βάση το άρθρο αυτό θα συνεπαγόταν πράγματι παραβίαση της θεσπιζομένης με το άρθρο 5 ΕΚ αρχής, σύμφωνα με την οποία «η Κοινότητα δρα μέσα στα όρια των αρμοδιοτήτων που της αναθέτει και των στόχων που της ορίζει η παρούσα Συνθήκη».

30. Ομοίως, η Σουηδική Κυβέρνηση, αν και με κάποιες αμφιβολίες, φαίνεται να υποστηρίζει ότι η δημοσίευση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε μια αρχική ιστοσελίδα την οποία δημιούργησε ένα φυσικό πρόσωπο στο πλαίσιο της ασκήσεως της ελευθερίας εκφράσεως και χωρίς καμία σχέση με οποιαδήποτε επαγγελματική ή εμπορική δραστηριότητα δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου. Όσον αφορά αντιθέτως το περιεχόμενο της δεύτερης περιπτώσεως του άρθρου 3, η Σουηδική Κυβέρνηση φρονεί ότι η διάδοση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μέσω του διαδικτύου δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως «αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα», καθόσον συνεπάγεται τη διαβίβαση των δεδομένων αυτών σε απροσδιόριστο αριθμό προσώπων.

31. Η Ολλανδική Κυβέρνηση δεν φρονεί ότι η υπό κρίση επεξεργασία εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας λόγω των ορίων που θέτουν η πρώτη και δεύτερη περίπτωση του άρθρου 3, παράγραφος 2. Ειδικότερα, αποκλείει και αυτή το ότι η επίμαχη δραστηριότητα αποτελεί αμιγώς προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα, καθόσον συνεπάγεται τη διάδοση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε απροσδιόριστο και απεριόριστο αριθμό προσώπων.

32. Τέλος, κατά την Επιτροπή, στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας πρέπει να δοθεί ευρεία ερμηνεία ώστε να καταλαμβάνει μια επεξεργασία όπως η υπό κρίση. Όσον αφορά την πρώτη περίπτωση του άρθρου 3, παράγραφος 2, η Επιτροπή τονίζει ειδικότερα ότι το κοινοτικό δίκαιο δεν ρυθμίζει μόνο τις οικονομικές δραστηριότητες

και παρατηρεί, μεταξύ άλλων, ότι το άρθρο 6 της Συνθήκης ΕΕ επιβάλλει τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων ως γενικών αρχών της κοινοτικής έννομης τάξεως. Η Επιτροπή παρατηρεί εν συνεχεία ότι η οδηγία, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις της, αποσκοπεί και στο να συμβάλει στην κοινωνική πρόοδο και στην ευημερία των ατόμων και ότι δεν μπορεί εξάλλου να αποκλειστεί ότι επιδιώκει επίσης να ρυθμίσει την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ως άσκηση μιας κοινωνικής δραστηριότητας στο πλαίσιο της ολοκλήρωσης και της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς. Επί πλέον, κατά την Επιτροπή, η επίμαχη δραστηριότητα εμπίπτει επίσης στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, καθόσον η B. Lindqvist είναι, κατά την έννοια του άρθρου 49 ΕΚ, «αποδέκτης υπηρεσιών» (6) που σχετίζονται με τη χρήση του Διαδικτύου (ειδικότερα τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών). Η Επιτροπή παρατηρεί τέλος ότι δεν επρόκειτο στη συγκεκριμένη περίπτωση για «αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα»: πρώτον, καθόσον στις αρχικές ιστοσελίδες έχει πρόσβαση οποιοσδήποτε χρησιμοποιεί μια μηχανή αναζήτησης και όχι μόνο όποιος γνωρίζει ήδη τη σχετική διεύθυνση· δεύτερον, καθόσον τέτοιες δραστηριότητες είναι εξ ορισμού αποκλειστικά εκείνες οι οποίες αφορούν την ιδιωτική ζωή του προβαίνοντος στην επεξεργασία των δεδομένων.

Εκτίμηση

33. Όπως έχει επανειλημμένως τονιστεί, πρέπει να καθοριστεί εν προκειμένω αν μια επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως η υπό κρίση, εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας βάσει του άρθρου 3, παράγραφος 2, καθόσον «πραγματοποιείται στο πλαίσιο δραστηριοτήτων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου» ή καθόσον «πραγματοποιείται από φυσικό πρόσωπο στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων».

34. Αρχίζοντας με τη δεύτερη αυτή πτυχή, συμμερίζομαι την κρίση της Επιτροπής και της Σουηδικής και της Ολλανδικής Κυβερνήσεως, σύμφωνα με την οποία μια επεξεργασία όπως η υπό κρίση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι πραγματοποιείται για την άσκηση «αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων». Θεωρώ, συγκεκριμένα, ότι στην κατηγορία αυτή εμπίπτουν μόνο δραστηριότητες όπως είναι «η αλληλογραφία και η τήρηση καταλόγων διευθύνσεων» (που μνημονεύονται ως παράδειγμα στη δωδέκατη αιτιολογική σκέψη), **ήτοι δραστηριότητες που είναι προδήλως ιδιωτικές και εμπιστευτικές και οι οποίες προορίζονται να μην εξέλθουν της προσωπικής ή οικιακής σφαίρας των ενδιαφερομένων**. Δεν πιστεύω συνεπώς ότι μπορεί να χαρακτηριστεί ως τέτοια μια δραστηριότητα που έχει έντονο κοινωνικό χαρακτήρα, όπως είναι η δραστηριότητα κατηχήσεως

που ασκεί η B. Lindqvist στο πλαίσιο της εννοίας. Τούτο δε ισχύει τοσούτω μάλλον που η επεξεργασία που πραγματοποίησε η B. Lindqvist υπερβαίνει σαφώς την προσωπική και οικιακή σφαίρα της, καθόσον συνεπάγεται τη δημοσίευση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επί αρχικής ιστοσελίδας στην οποία οποιοσδήποτε μπορεί να έχει πρόσβαση, από οποιοδήποτε μέρος του κόσμου, ιδίως χάρη σε σύνδεσμο (link) τοποθετημένο σε γνωστό στο κοινό δικτυακό τόπο (και συνεπώς εύκολα εντοπίσιμο με μια μηχανή αναζήτησης) όπως είναι αυτός της εκκλησίας της Σουηδίας.

ΔΕΕ C-101/01 BODIL LINDQUIST [6-11-2003]

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=E2C6E125308786D33DC81E4722162B4A?text=&docid=48382&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&cc=first&part=1&cid=1439508>

Επί του τρίτου ερωτήματος

29. Με το τρίτο ερώτημά του, το εθνικό δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν μια επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως αυτή την οποία αφορά το πρώτο ερώτημα, εμπίπτει σε κάποια από τις εξαιρέσεις του άρθρου 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 95/46.

Η απάντηση του Δικαστηρίου

37. Το άρθρο 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 95/46 προβλέπει δύο εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής της. [...]

46. Όσον αφορά την εξαίρεση του άρθρου 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας 95/46, η δωδέκατη αιτιολογική σκέψη αυτής, που αφορά την εξαίρεση αυτή, μνημονεύει ως παραδείγματα επεξεργασίας δεδομένων, εκτελουμένης από φυσικό πρόσωπο για την άσκηση αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων, την αλληλογραφία και την τήρηση καταλόγων διευθύνσεων.

47. Η εξαίρεση αυτή πρέπει συνεπώς να ερμηνευθεί ως **αφορώσα αποκλειστικά τις δραστηριότητες οι οποίες εντάσσονται στο πλαίσιο της ιδιωτικής ή οικογενειακής ζωής των ιδιωτών**, πράγμα το οποίο προδήλως δεν ισχύει για την περίπτωση της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία **συνίσταται στη δημοσίευσή τους στο Διαδίκτυο με συνέπεια να αποκτά πρόσβαση στα δεδομένα αυτά απροσδιόριστος αριθμός προσώπων**.

48. Επομένως, στο τρίτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως αυτή που μνημονεύεται στην απάντηση στο πρώτο ερώτημα, δεν εμπίπτει σε

καμία από τις εξαιρέσεις του άρθρου 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 95/46.

ΑΠΔΠΧ 44/2004

<https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/prakseisArxis/lipsi-kai-proskomisi-fotografias-enopion-dioikitikis-arhis-gia>

[Φωτογράφιση σε δημόσιο χώρο νόμιμη βάσει εννόμου συμφέροντος.]

3. Στο μέτρο που οι φωτογραφίες ελήφθησαν και απετέλεσαν σύνολο προορισμένο **να χρησιμοποιηθεί για έναν σκοπό που δεν συνιστά άσκηση αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας**, το σύνολο αυτό των φωτογραφιών συνιστά αρχείο προσωπικών δεδομένων και συνεπώς η Αρχή έχει αρμοδιότητα να εξετάσει την καταγγελία.

4. Η επεξεργασία των επίδικων προσωπικών δεδομένων, δηλαδή η λήψη των φωτογραφιών και η χρησιμοποίησή τους προς υποστήριξη εννόμου συμφέροντος ενώπιον του Δημοτικού Συμβουλίου έγινε χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων, δηλαδή της προσφεύγουσας.

Όμως στη συγκεκριμένη περίπτωση ο καταγγελλόμενος **είχε υπέρτερο έννομο συμφέρον** να προβεί στη συγκεκριμένη ενέργεια, που συνίσταται στην υποστήριξη των ισχυρισμών του ενώπιον διοικητικής αρχής, ενώ ταυτόχρονα δεν θίγονται θεμελιώδη δικαιώματα της προσφεύγουσας, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι **η λήψη των φωτογραφιών έγινε σε δημόσιο χώρο** και με αυτές δεν αποκαλύπτεται καμία πτυχή της φυσικής κατάστασης της προσφεύγουσας ούτε προσβάλλεται η προσωπικότητά της και συνεπώς πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 5 § 2 ε του Ν. 2472/97.

ΟΕ29 - Γνώμη 4/2004 για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων μέσω βιντεοεπιτήρησης

Β) Δεύτερον, η οδηγία δεν εφαρμόζεται για τις επεξεργασίες που πραγματοποιούνται από φυσικό πρόσωπο στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων (βλέπε άρθρο 3, παράγραφος 2 και αιτιολογική σκέψη αριθ. 12).

Οι προϋποθέσεις αυτές μπορεί να ισχύουν εάν, για παράδειγμα, η βιντεοεπιτήρηση πραγματοποιείται για να ελέγχεται από απόσταση ό,τι συμβαίνει μέσα σε κάποιο σπίτι, π.χ. για την πρόληψη κλοπών ή σε συνδυασμό με τη διαχείριση συστήματος «ηλεκτρονικής οικογένειας» (efamily). Ωστόσο, δεν συμβαίνει το ίδιο στην

περίπτωση όπου ο εξοπλισμός βιντεοεπιτήρησης εγκαθίσταται είτε εκτός της κατοικίας είτε κοντά σε ιδιωτικές κατοικίες με στόχο την προστασία της ιδιοκτησίας και την ασφάλεια του σπιτιού.

Στις περιπτώσεις αυτές ενδέχεται το σύστημα να έχει εγκατασταθεί όχι από τους επιμέρους ιδιοκτήτες για την προστασία των θυρών που παρέχουν πρόσβαση στην ακίνητη περιουσία τους, αλλά από διάφορους ιδιοκτήτες βάσει συμφωνίας ή από έναν όμιλο ή ένα οικοδομικό συγκρότημα προκειμένου να παρακολουθούνται διάφορες εισοδοί και άλλοι κοινόχρηστοι χώροι, γεγονός που επιτρέπει την εφαρμογή της οδηγίας στις δραστηριότητες αυτές.

Όποτε το σύστημα χρησιμοποιείται από μία μεμονωμένη οικογένεια για την παρακολούθηση μιας πόρτας, μιας εισόδου, ή ενός χώρου σταθμεύσεως, το γεγονός ότι η οδηγία δεν εφαρμόζεται λόγω της αποκλειστικά προσωπικής χρήσης και της μη διάθεσης των δεδομένων σε τρίτους δεν απαλλάσσει τον υπεύθυνο λειτουργίας του συστήματος από την υποχρέωση να σέβεται τα νόμιμα δικαιώματα και συμφέροντα των γειτόνων και άλλων διερχόμενων ατόμων. Σε ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ τα δικαιώματα και συμφέροντα αυτά προστατεύονται, εκτός από τις αρχές της προστασίας των δεδομένων, και από τις γενικές διατάξεις του αστικού δικαίου σχετικά με την προστασία της προσωπικότητας, της εικόνας, της οικογενειακής και της ιδιωτικής ζωής. Αρκεί να σκεφθούμε, για παράδειγμα, ότι η οπτική γωνία μιας κάμερας που έχει εγκατασταθεί έξω από την πόρτα ενός διαμερίσματος μπορεί συστηματικά να καταγράφει τους πελάτες μιας ιατρικής κλινικής και/ή μιας νομικής εταιρείας που βρίσκονται στον ίδιο όροφο, γεγονός που συνιστά παραβίαση του επαγγελματικού απορρήτου.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στον προσανατολισμό του βιντεοεξοπλισμού, στην ανάγκη τοποθέτησης ενημερωτικών και προειδοποιητικών ανακοινώσεων και στην έγκαιρη διαγραφή των εικόνων (εντός ολίγων ωρών), εάν δεν έχει μεσολαβήσει διάρρηξη ή άλλη παράβαση.

ΑΠΔΠΧ 4/2006

<https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/prakseisArxis/lipsi-kai-apostoli-fotografion-me-ilektroniko-tahydromeio>

[Αποστολή φωτογραφίας σε λίγους φίλους εμπίπτει στην εξαίρεση.]

Α.- Κατά το άρθρ. 3 παρ. 1 «Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται στην εν όλω ή εν μέρει αυτοματοποιημένη επεξεργασία, καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία

δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο». Τίθεται το ζήτημα αν οι δύο φωτογραφίες στα χέρια κάποιου συνιστούν αρχείο, ώστε να εφαρμόζεται ο ν. 2472/97. Ωστόσο, αναφορικά με φωτογραφίες που τηρούνται σε ηλεκτρονική μορφή (π.χ. ελήφθησαν με ψηφιακή κάμερα ή κάμερα κινητού τηλεφώνου) με δυνατότητα περαιτέρω επεξεργασίας τους, στην οποία περιλαμβάνεται και η αποστολή τους σε τρίτους είναι ορθότερο να γίνει δεκτό ότι πρόκειται για αυτοματοποιημένη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Σύμφωνα όμως με το αρθρ. 3 παρ. 2 «Οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζονται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία πραγματοποιείται από φυσικό πρόσωπο για την άσκηση δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών». Πρόκειται για αρνητική προϋπόθεση εφαρμογής του ν. 2472/97 όπως προκύπτει και από την αντίστοιχη διάταξη της Οδηγίας 95/46/EK (αρθρ. 3 παρ. 2 περ. β). Συνεπώς, ανακύπτει στην υπό κρίση περίπτωση ζήτημα εάν η συγκεκριμένη επεξεργασία, η οποία συνίσταται στη λήψη φωτογραφίας και αποστολή της μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε δύο πρόσωπα του περιβάλλοντος του αποστολέα, αληθής υποτιθέμενη, εμπίπτει στην εξαίρεση του αρθρ. 3 παρ. 2 του ν. 2472/97.

Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη (12) της Οδηγίας 95/46/EK «... εξαιρούνται οι επεξεργασίες που εκτελούνται από φυσικό πρόσωπο για την άσκηση αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων, όπως οι επεξεργασίες οι σχετικές με την αλληλογραφία και την τήρηση καταλόγων διευθύνσεων». Η διάταξη αυτή έχει ως σκοπό να εξαιρέσει από το πεδίο εφαρμογής επεξεργασίες ήσσονος σημασίας με το σκεπτικό ότι η χρήση προσωπικών δεδομένων για προσωπικές ή οικιακές δραστηριότητες δεν πρόκειται να αποτελέσει βαθεία και εκτεταμένη προσβολή των θεμελιωδών δικαιωμάτων, τέτοια ώστε να δικαιολογείται η υπαγωγή της στις αυστηρές διατάξεις της Οδηγίας και των εθνικών νομοθεσιών και η εποπτεία αυτών των επεξεργασιών από τις εθνικές Αρχές για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Άλλωστε, τα πρόσωπα που θίγονται από τέτοιου είδους επεξεργασίες έχουν τη δυνατότητα να προσφύγουν στη δικαιοσύνη θεμελιώνοντας τις αξιώσεις τους σε γενικές διατάξεις του δικαίου, ιδίως στην προστασία της προσωπικότητας, στο οποίο περιλαμβάνεται και το δικαίωμα στην εικόνα του προσώπου.

Ως εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής του ν. 2472/97 και της Οδηγίας η παραπάνω διάταξη πρέπει καταρχάς να ερμηνεύεται στενά ώστε να προστατεύονται αποτελεσματικά τα θεμελιώδη δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων. Με βάση τα προηγούμενα θα πρέπει να γίνει διάκριση στη λήψη και αποθήκευση μίας φωτογραφίας αφενός και στην αποστολή της σε τρίτα

πρόσωπα αφετέρου. Η λήψη μίας φωτογραφίας τρίτου προσώπου μέσω κινητού τηλεφώνου του ενδιαφερομένου και η αποθήκευσή της στον προσωπικό υπολογιστή του εύκολα μπορεί να υπαχθεί στην επεξεργασία για προσωπικές ή οικιακές δραστηριότητες, αφού η επεξεργασία γίνεται από τον ενδιαφερόμενο και δεν ανακοινώνονται τα δεδομένα σε τρίτους. Τέτοιες δραστηριότητες αποτελούν η τήρηση διευθύνσεων φίλων, μελών συλλόγων με αντικείμενο δραστηριότητες του ελεύθερου χρόνου (χόμπυ). Ο αριθμός των δεδομένων δεν έχει σημασία στο μέτρο που τηρείται ο σκοπός της επεξεργασίας, εκτός βέβαια και αν ένας ιδιαίτερα μεγάλος αριθμός δεδομένων υποδηλώνει επεξεργασία που υπερβαίνει την προσωπική ή οικιακή χρήση (Πβλ. Damann/Simitis, EG-Datenschutzrichtlinie - Kommentar, Baden Baden 1997, (Σχολιασμένος Κώδικας της Οδηγίας 95/46/EK), Αρθρ. 3, αρ. περ. 8). Σε ανάλογο συμπέρασμα καταλήγει και η Ομάδα Εργασίας του Αρθρ. 29 της Οδηγίας 95/46/EK σχετικά με μία άλλη περίπτωση, αυτή της εγκατάστασης κλειστών κυκλωμάτων τηλεόρασης. Σύμφωνα με τη Γνωμοδότηση 4/2004 της Ομάδας του Αρθρου 29 όταν το σύστημα βιντεοεπιτήρησης χρησιμοποιείται από μια μεμονωμένη οικογένεια για την παρακολούθηση μιας πόρτας, μιας εισόδου ή ενός χώρου σταθμεύσεων η Οδηγία δεν εφαρμόζεται λόγω της αποκλειστικά προσωπικής χρήσης και τη μη διάθεσης των δεδομένων σε τρίτους, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι τα δικαιώματα και συμφέροντα των θιγόμενων προσώπων δεν μπορούν να προστατευθούν με βάση τις γενικές διατάξεις του αστικού δικαίου (προστασία προσωπικότητας, επαγγελματικού απορρήτου κλπ.) [βλ. Ομάδα Εργασίας Αρθρ. 29, Γνωμοδότηση 4/2004, κεφ. 5 Β) καθώς και Έγγραφο Εργασίας της Ομάδας Εργασίας Αρθρ. 29 για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων μέσω βιντεοσκόπησης, 25/11/2002, κεφ. 5 Β), το οποίο αποτέλεσε τη βάση για την έκδοση της Γνωμοδότησης 4/2004].

Ως προς την αποστολή της φωτογραφίας μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε άλλους συναδέλφους, θα πρέπει να εξετασθεί εάν αυτή η ανακοίνωση/διάθεση/διάδοση, που συνιστά επεξεργασία σύμφωνα με το αρθρ. 2 στοιχ. δ' ν. 2472/97, μπορεί να χαρακτηριστεί ότι πραγματοποιείται για αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή χρήση ή εάν η διάδοση σε τρίτους σημαίνει αυτομάτως ότι πρόκειται για επεξεργασία που υπερβαίνει τις προαναφερθείσες χρήσεις. Βέβαιο είναι ότι η διάδοση των δεδομένων σε ένα απεριόριστο αριθμό ατόμων, όπως η ανάρτησή τους σε μία ιστοσελίδα του διαδικτύου, στην οποία έχει πρόσβαση ο καθένας με μόνη προϋπόθεση την πληκτρολόγηση του δικτυακού ονόματος της ιστοσελίδας, εκφεύγει της προσωπικής χρήσης και υπάγεται συνεπώς στις διατάξεις του ν. 2472/97 (Πβλ. Damann/Simitis, EG-Datenschutzrichtlinie - Kommentar, Baden Baden 1997,

(Σχολιασμένος Κώδικας της Οδηγίας 95/46/EK), Άρθρ. 3, αρ. περ. 8, ΔΕΚ C-101/01 (Bodil Lindqvist), 6.11.2003, σκέψη 47).

Υπάρχουν ωστόσο ενδιάμεσες οριακές περιπτώσεις, όπως η κρινόμενη, όπου η φωτογραφία μεταδίδεται περιστασιακά σε έναν περιορισμένο αριθμό ατόμων με τα οποία ο ενδιαφερόμενος συνδέεται προσωπικώς (π.χ. λόγω φιλίας, γνωριμίας ή λόγω του ότι είναι συνάδελφοι). Λαμβάνεται επίσης υπόψη η ενδιαφέρουσα ερμηνευτική προσέγγιση της Ιταλικής Αρχής για την προστασία των προσωπικών δεδομένων σχετικά με τους κανόνες που ισχύουν για τα MMS (=μηνύματα μέσω κινητού που περιλαμβάνουν εικόνα και/ή ήχο και/ή κείμενο) για προσωπική χρήση (Βλ. Garante per la protezione dei dati personali – MMS: le regole anche per gli usi personali, σε <http://www.garanteprivacy.it/garante/doc.jsp?ID=29816>). Κατά την Ιταλική Αρχή η λήψη και η περιστασιακή αποστολή φωτογραφίας μέσω κινητού τηλεφώνου (MMS) σε συγγενείς και φίλους ή σε ένα περιορισμένο περιβάλλον αποδεκτών για σκοπούς αποκλειστικά προσωπικούς (πολιτιστικούς, ψυχαγωγικούς ή άλλου είδους), δεν υπερβαίνει την αποκλειστικά προσωπική και οικιακή χρήση. Αντίθετα ο ιταλικός νόμος για την προστασία των προσωπικών δεδομένων εφαρμόζεται, αν η επεξεργασία της ψηφιακής φωτογραφίας υπερβαίνει την αποκλειστικά προσωπική και οικιακή χρήση, πράγμα που πρέπει να γίνει δεκτό μόνο εάν η αποστολή της εν λόγω φωτογραφίας γίνεται συστηματικά σε περισσότερους αποδέκτες ή σε άοριστο αριθμό αποδεκτών ή εάν η διάδοση της εν λόγω εικόνας, που είχε αρχικά συλλεγεί π.χ. με κάμερα κινητού τηλεφώνου, γίνεται με ανάρτησή της σε ιστοσελίδα του διαδικτύου έστω και για σκοπούς απλά πολιτιστικούς ή πληροφοριακούς. [...]

Γ.- Η Αρχή επιφυλάσσεται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της (βλ. άρθρ. 19 παρ. 1 περ. α', θ', ι' του ν. 2472/1997) να οριοθετήσει την έννοια της προσωπικής χρήσης του άρθρ. 3 § 2 του ν. 2472/97, όπως αυτή προσιδιάζει σε ειδικότερες κατηγορίες επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων π.χ. σε μηνύματα μέσω κινητού που περιλαμβάνουν εικόνα και/ή ήχο και/ή κείμενο.

ΑΠΔΠΧ 38/2006

<https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/prakseisArxis/oroi-kai-proyprotheseis-nomimotitas-hrisis-eyaisthiton-prosopikon>

[Φωτοτύπηση συνταγολογίου συζύγου εμπίπτει στην εξαίρεση.]

Επειδή, εν προκειμένω, η φωτοτύπηση από την προσφεύγουσα ενώπιον της Αρχής του συνταγολογίου του συζύγου της

προκειμένου να το επιδείξει στον ιατρό γυναικολόγο της, δηλαδή σε πρόσωπο που δεσμεύεται από το ιατρικό απόρρητο, ώστε να ενημερωθεί από αυτόν για το εάν οι ψυχικές διαταραχές, που εμφάνιζε ο σύζυγός της, μπορούσαν να μεταδοθούν κληρονομικά και για το εάν η φαρμακευτική αγωγή, που εκείνος ελάμβανε, μπορούσε να επιδράσει αρνητικά στην υγεία του εμβρύου, σε περίπτωση εγκυμοσύνης της, **εμπίπτει στην έννοια** της, κατά το άρθρο 3, παρ. 2 του Ν. 2472/1997, επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία πραγματοποιείται από φυσικό πρόσωπο για την άσκηση δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών. **Συνεπώς, δεν εφαρμόζονται** στην κρίσιμη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα οι διατάξεις του Ν. 2472/1997.

ΑΠΔΠΧ 3/2007

<https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/prakseisArxis/oroi-kai-proyprotheseis-egkatastasis-kai-leitoyrgias-kleistoy-kyklomatos>

[Βιντεοεπιτήρηση εργαζομένου σε σπίτι δεν εμπίπτει στην εξαίρεση.]

Επειδή, ωστόσο, η εγκατάσταση κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης σε οικία, η οποία είτε έχει ως σκοπό είτε επιφέρει ως αποτέλεσμα την παρακολούθηση της δραστηριότητας των εργαζομένων, οι οποίοι προσφέρουν - με βάση τις ειδικότερες συμβατικές τους υποχρεώσεις, που απορρέουν από οποιαδήποτε σύμβαση παροχής υπηρεσιών, και ανεξάρτητα από την ιδιαίτερη νομική φύση της σύμβασης αυτής - την εργασία τους στο χώρο της συγκεκριμένης οικίας, αποκλείει οπωσδήποτε (τόσο de facto όσο και - κυρίως - de jure) την περίπτωση άσκησης δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών. Συνεπώς, η επεξεργασία αυτή εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Ν. 2472/1997.

ΑΠΔΠΧ 52/2007

<https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/prakseisArxis/paranomi-binteoskopisi-ergazomenon-kata-tin-ereyna-se-prosopika-toys>

[Βιντεοσκόπηση εργαζομένων νοσοκομείου από το Διοικητή δεν εμπίπτει στην εξαίρεση.]

Η Αρχή κρίνει ότι σχηματίστηκε αρχείο προσωπικών δεδομένων εικόνας, έστω και προσωρινό, καθόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 3 παρ. 1 του ν. 2472/1997. Ειδικότερα στο

επίμαχο βίντεο απεικονίζονται χωρίς ήχο πρόσωπα εργαζομένων μαζί με προσωπικά τους αντικείμενα. Επιπλέον το αρχείο **δεν προοριζόταν για προσωπική χρήση του διοικητή** του νοσοκομείου ώστε να έχουμε εφαρμογή του άρθρου 3 παρ. 2 του ίδιου νόμου.

Υπεύθυνος επεξεργασίας του συγκεκριμένου αρχείου δεν είναι το φυσικό πρόσωπο Χ αλλά σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 71 ΑΚ και 922 ΑΚ το νομικό πρόσωπο του νοσοκομείου. Ο τότε διοικητής προχώρησε στη βιντεοσκόπηση με το κινητό του τηλέφωνο κατά την ενάσκηση των καθηκόντων του ως οργάνου του νομικού προσώπου το οποίο αντιπροσώπευε έστω και αν οι πράξεις του ενδεχομένως αποτελούσαν υπέρβαση ή και κατάχρηση της εξουσίας του, το οποίο ωστόσο τελευταίο ζήτημα δεν είναι αρμόδια να κρίνει η Αρχή.

ΑΠΔΠΧ 22/2008

<https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/prakseisArxis/elegchos-se-kleista-kyklomata-tileorasis-egkatestimenon-se-koinohristoys>

[Η λήψη εικόνας από κοινόχρηστους χώρους πολυκατοικίας δεν εμπίπτει στην εξαίρεση.]

3. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μέσω κλειστών κυκλωμάτων τηλεόρασης εγκατεστημένων σε ιδιωτικούς χώρους από φυσικό πρόσωπο για την άσκηση δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών εκφεύγει του πεδίου εφαρμογής του Ν. 2472/1997, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 2 του προαναφερθέντος νόμου. **Η λήψη ωστόσο εικόνας από κοινόχρηστους χώρους κατοικιών που περιλαμβάνουν πολλά αυτόνομα διαμερίσματα συνιστά επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που εμπίπτει στο Ν. 2472/1997.** Στην περίπτωση αυτή, πέραν των άλλων προϋποθέσεων επεξεργασίας, είναι απαραίτητη η ρητή και ειδική συγκατάθεση κάθε ενοίκου και όταν αυτό δεν είναι εφικτό, τότε η Γενική Συνέλευση της πολυκατοικίας μπορεί να αποφασίσει σύμφωνα με τον κανονισμό της την αναγκαιότητα ή μη εγκατάστασης του κυκλώματος. Ο θιγόμενος από την απόφαση αυτή σε ό,τι αφορά τα προσωπικά του δεδομένα μπορεί να προσφύγει στην Αρχή. Οι κάμερες δεν πρέπει να ελέγχουν την πρόσβαση στα κατ' ιδίαν διαμερίσματα, σε γειτονικές κατοικίες, δρόμους και πεζόδρομους.

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=76075&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&cc=first&part=1&cid=1443262>

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

25. Από πολλών ετών η Markkinapörssi συλλέγει από τις φινλανδικές φορολογικές αρχές δημόσια δεδομένα με σκοπό τη δημοσίευση, κάθε έτος, αποσπασμάτων των δεδομένων αυτών στις τοπικές εκδόσεις της εφημερίδας Veropörssi.

26. Οι πληροφορίες που περιέχονται στα σχετικά δημοσιεύματα περιλαμβάνουν το ονοματεπώνυμο 1,2 εκατομμυρίων φυσικών προσώπων των οποίων το εισόδημα υπερβαίνει ορισμένα όρια, καθώς και, με προσέγγιση εκατό ευρώ, το ύψος του προερχόμενου από εκμετάλλευση κεφαλαίου και από την εργασία εισοδήματος και στοιχεία σχετικά με τη φορολογία της περιουσίας τους. Οι πληροφορίες αυτές δημοσιοποιούνται με τη μορφή αλφαβητικού καταλόγου και κατατάσσονται ανά δήμο κατοικίας και ανά κατηγορία εισοδήματος.

27. Σύμφωνα με τη διάταξη του αιτούντος δικαστηρίου, η Markkinapörssi δήλωσε ότι τα αποκαλυπτόμενα προσωπικά δεδομένα μπορούν να αφαιρούνται από την εφημερίδα Veropörssi, κατόπιν αιτήσεως, χωρίς καμία χρέωση.

28. Μολονότι η ως άνω εφημερίδα περιλαμβάνει επίσης άρθρα, περιλήψεις και αγγελίες, ο ουσιαστικός σκοπός της είναι να δημοσιεύει πληροφορίες φορολογικής φύσεως.

29. Η Markkinapörssi παρέσχε με τη μορφή ψηφιακών δίσκων CD-ROM στη Satamedia, εταιρία ελεγχόμενη από τους ίδιους μετόχους, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που δημοσιεύονται στη Veropörssi, προς περαιτέρω δημοσιοποίηση μέσω συστήματος συντόμων γραπτών μηνυμάτων κινητής τηλεφωνίας (SMS). Συναφώς, οι δύο εταιρίες υπέγραψαν συμφωνία με επιχείρηση κινητής τηλεφωνίας, η οποία δημιούργησε για λογαριασμό της Satamedia μια υπηρεσία SMS παρέχοντας τη δυνατότητα στους χρήστες κινητών τηλεφώνων να λαμβάνουν στην οθόνη του κινητού τους, έναντι αντιτίμου 2 περίπου ευρώ, τις δημοσιευόμενες στη Veropörssi πληροφορίες. Υφίσταται η δυνατότητα διαγραφής προσωπικών δεδομένων από τη σχετική υπηρεσία κατόπιν αιτήματος κάθε ενδιαφερομένου.

30. Ο Διαμεσολαβητής και η επιτροπή προστασίας δεδομένων, φινλανδικές αρχές επιφορτισμένες με την προστασία δεδομένων, ελέγχουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και έχουν εξουσία να λαμβάνουν αποφάσεις υπό τους όρους του νόμου περί δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

31. Κατόπιν καταγγελιών ιδιωτών επικαλούμενων προσβολή του ιδιωτικού τους απορρήτου, ο Διαμεσολαβητής στον οποίο ανατέθηκε να ερευνήσει τις δραστηριότητες της Markkinarörssi και της Satamedia ζήτησε από την επιτροπή προστασίας δεδομένων να απαγορεύσει στις εταιρίες αυτές να συνεχίσουν τις δραστηριότητες που αφορούν την επίμαχη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. [...]

Επί του τέταρτου ερωτήματος

38. Με το τέταρτο ερώτημα, το οποίο πρέπει να εξεταστεί στη συνέχεια, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας δραστηριότητες επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όπως αυτές τις οποίες αφορά το πρώτο ερώτημα, στοιχεία γ) και δ), σχετικές με ονομαστικά αρχεία που περιλαμβάνουν μόνον πληροφορίες οι οποίες έχουν ήδη δημοσιευθεί αυτούσιες στα μέσα μαζικής ενημερώσεως.

39. Συναφώς, δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 2, της οδηγίας, η οδηγία αυτή δεν έχει εφαρμογή στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε δύο περιπτώσεις. [...]

43. Όσον αφορά τη δεύτερη περίπτωση, που προβλέπεται στο ως άνω άρθρο 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, η δωδέκατη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας, σχετική με την εξαίρεση αυτή, αναφέρει, ως παραδείγματα επεξεργασίας δεδομένων που πραγματοποιεί φυσικό πρόσωπο κατά την άσκηση αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων την αλληλογραφία και την τήρηση καταλόγων διευθύνσεων.

44. Επομένως, η δεύτερη εξαίρεση πρέπει να ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι **αφορά αποκλειστικά τις δραστηριότητες που εντάσσονται στο πλαίσιο της ιδιωτικής ή οικογενειακής ζωής των ιδιωτών** (βλ. προαναφερθείσα απόφαση Lindqvist, σκέψη 47). Τούτο προφανώς δεν συμβαίνει όσον αφορά τις δραστηριότητες των Markkinarörssi και Satamedia, το αντικείμενο των οποίων είναι η ανακοίνωση των συλλεγομένων δεδομένων σε απροσδιόριστο αριθμό ατόμων.

45. Διαπιστώνεται, κατά συνέπεια, ότι δραστηριότητες επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όπως αυτές περί των οποίων γίνεται λόγος στο πρώτο ερώτημα, στοιχεία γ) και δ), δεν συγκαταλέγονται μεταξύ των περιπτώσεων περί των οποίων γίνεται λόγος στο άρθρο 3, παράγραφος 2, της οδηγίας.

46. Εξάλλου, πρέπει να σημειωθεί ότι η οδηγία δεν προβλέπει κανένα πρόσθετο περιορισμό στο πεδίο εφαρμογής της.

47. Συναφώς, η γενική εισαγγελέας σημειώνει στο σημείο 125 των προτάσεών της ότι το άρθρο 13 της οδηγίας δεν επιτρέπει

παρεκκλίσεις παρά μόνον από ορισμένες διατάξεις αυτής, μεταξύ των οποίων δεν περιλαμβάνεται το άρθρο 3.

48. Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι μια γενική παρέκκλιση από την εφαρμογή της οδηγίας όσον αφορά τις ήδη δημοσιευθείσες πληροφορίες θα καθιστούσε σε μεγάλο βαθμό την οδηγία αυτή άνευ ουσίας. Πράγματι, θα αρκούσε στα κράτη μέλη να δημοσιεύουν τα οικεία δεδομένα για να αποφύγουν την έναντι των δεδομένων αυτών προσαρτία που προβλέπει η οδηγία.

49. Κατά συνέπεια, στο τέταρτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι δραστηριότητες επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όπως εκείνες περί των οποίων γίνεται λόγος στο πρώτο ερώτημα, στοιχεία γ) και δ), σχετικές με αρχεία δημοσίων αρχών περιλαμβάνονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιέχουν μόνον πληροφορίες οι οποίες έχουν ήδη δημοσιευθεί αυτούσιες στα μέσα μαζικής ενημερώσεως, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

ΟΕ29 - Γνώμη 5/2009 Επιγραμμικές υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης

3.1 Ποιος είναι ο υπεύθυνος επεξεργασίας των δεδομένων;

Χρήστες

Στις περισσότερες περιπτώσεις, θεωρείται ότι οι χρήστες είναι υποκείμενα των δεδομένων. Η οδηγία δεν επιβάλλει τις υποχρεώσεις ενός υπεύθυνου επεξεργασίας δεδομένων σε ένα άτομο που επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα «στο πλαίσιο καθαρά προσωπικής ή οικιακής χρήσης» - της αποκαλούμενης «εξαίρεσης από τις υποχρεώσεις λόγω οικιακής χρήσης». Σε κάποιες περιπτώσεις, οι δραστηριότητες του χρήστη μιας υπηρεσίας κοινωνικής δικτύωσης **μπορεί να μην διέπονται από την εξαίρεση λόγω οικιακής χρήσης** και ο χρήστης ενδέχεται να θεωρηθεί ότι επωμίζεται κάποιες από τις ευθύνες ενός υπεύθυνου επεξεργασίας δεδομένων. Κάποιες από αυτές τις περιπτώσεις παρουσιάζονται αναλυτικότερα παρακάτω:

3.1.1. Σκοπός και φύση

Μια συνεχώς αυξανόμενη τάση των υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης είναι η «μετάβαση από το «Διαδίκτυο 2.0 για ψυχαγωγία» στο «Διαδίκτυο 2.0 για παραγωγικότητα και υπηρεσίες» όπου **οι δραστηριότητες ορισμένων χρηστών των υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης ενδέχεται να επεκτείνονται πέραν της καθαρά προσωπικής ή οικιακής χρήσης**, για παράδειγμα όταν η υπηρεσία κοινωνικής δικτύωσης χρησιμοποιείται ως πλατφόρμα συνεργασίας για έναν οργανισμό ή

μια εταιρεία. Αν ο χρήστης μιας υπηρεσίας κοινωνικής δικτύωσης **ενεργεί εκ μέρους μιας εταιρείας ή ενός οργανισμού, ή χρησιμοποιεί την εν λόγω υπηρεσία κυρίως ως πλατφόρμα για την επιδίωξη διαφημιστικών, πολιτικών ή φιλανθρωπικών στόχων, η εξαίρεση δεν ισχύει.** Σε αυτή την περίπτωση, ο χρήστης αναλαμβάνει όλες τις ευθύνες ενός υπεύθυνου επεξεργασίας δεδομένων, ο οποίος αποκαλύπτει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε έναν άλλο υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (δηλ. την υπηρεσία κοινωνικής δικτύωσης) και σε τρίτους (σε άλλους χρήστες της εν λόγω υπηρεσίας ή ενδεχομένως ακόμα και σε άλλους υπεύθυνους επεξεργασίας δεδομένων με πρόσβαση στα δεδομένα). Σε αυτές τις περιπτώσεις, ο χρήστης πρέπει να λάβει τη σύμφωνη γνώμη των ενδιαφερομένων προσώπων ή κάποια άλλη νομική βάση, όπως προβλέπεται στην οδηγία για την προστασία των δεδομένων.

Κατά βάση, η πρόσβαση στα δεδομένα (δεδομένα προφίλ, μηνύματα, ιστορίες κ.λπ.) που συνεισφέρει ένας χρήστης περιορίζεται στις επαφές που ο ίδιος επιλέγει. Ωστόσο, **σε κάποιες περιπτώσεις οι χρήστες ενδέχεται να αποκτήσουν μεγάλο αριθμό τρίτων επαφών, πολλές από τις οποίες τους είναι άγνωστες. Ένας μεγάλος αριθμός επαφών μπορεί να σημαίνει ότι δεν ισχύει η εξαίρεση** λόγω οικιακής χρήσης και επομένως ότι ο χρήστης μπορεί να θεωρείται ως υπεύθυνος της επεξεργασίας δεδομένων.

3.1.2. Πρόσβαση στις πληροφορίες προφίλ

Οι υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης πρέπει να εξασφαλίζουν ότι εφαρμόζονται εξ ορισμού δωρεάν ρυθμίσεις προστασίας της ιδιωτικής ζωής, οι οποίες **περιορίζουν την πρόσβαση μόνο σε επαφές που επιλέγει ο χρήστης.**

Όταν η πρόσβαση στις πληροφορίες προφίλ **επεκτείνεται πέραν των επαφών της επιλογής του χρήστη**, π.χ. όταν παρέχεται πρόσβαση σε ένα προφίλ σε όλους τους χρήστες της υπηρεσίας κοινωνικής δικτύωσης¹ ή όταν τα δεδομένα παρέχουν **δυνατότητα καταγραφής από τις μηχανές αναζήτησης**, η πρόσβαση υπερβαίνει το προσωπικό ή το οικιακό πλαίσιο.

Κατά αντίστοιχο τρόπο, αν ένας χρήστης λάβει συνειδητή απόφαση **να επεκτείνει την πρόσβαση στα στοιχεία του πέραν των «φίλων» της επιλογής του**, τίθενται σε ισχύ υποχρεώσεις υπεύθυνου επεξεργασίας δεδομένων. Ουσιαστικά, σε αυτή την περίπτωση θα ισχύει το ίδιο νομικό καθεστώς με εκείνο που ισχύει όταν κάποιος χρησιμοποιεί άλλες τεχνολογικές πλατφόρμες για να

¹ ή όταν μπορεί κάποιος να υποστηρίξει ότι δεν γίνεται πραγματική επιλογή κατά την αποδοχή επαφών, δηλ. όταν οι χρήστες αποδέχονται «επαφές» ανεξάρτητα από τη σχέση που έχουν με αυτές

δημοσιεύσει στο Διαδίκτυο δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα². Σε πολλά κράτη μέλη, η απουσία περιορισμών πρόσβασης (επομένως, ο δημόσιος χαρακτήρας) σημαίνει ότι η οδηγία για την προστασία δεδομένων εφαρμόζεται όσον αφορά την ανάληψη καθηκόντων υπεύθυνου επεξεργασίας δεδομένων από το χρήστη του Διαδικτύου³.

Πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι, ακόμα κι αν δεν ισχύει η εξαίρεση λόγω οικιακής χρήσης, ο χρήστης των υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης μπορεί να επωφεληθεί από άλλες εξαιρέσεις, όπως η εξαίρεση λόγω δημοσιογραφικών σκοπών, καλλιτεχνικής ή λογοτεχνικής έκφρασης. Σε αυτές τις περιπτώσεις, πρέπει να εξευρεθεί ισορροπία ανάμεσα στην ελευθερία του λόγου και στο δικαίωμα ιδιωτικότητας.

3.1.3 Επεξεργασία δεδομένων τρίτων από τους χρήστες

Η εφαρμογή της εξαίρεσης λόγω οικιακής χρήσης επιβάλλεται επίσης από την ανάγκη διασφάλισης των δικαιωμάτων τρίτων, ιδίως όσον αφορά ευαίσθητα δεδομένα. Επιπλέον, πρέπει να επισημάνουμε ότι **ακόμη κι αν ισχύει η εξαίρεση λόγω οικιακής χρήσης, ένας χρήστης μπορεί να είναι υπεύθυνος** σύμφωνα με τους γενικούς όρους του εκάστοτε αστικού ή ποινικού δικαίου (π.χ. δυσφήμιση, αστική ευθύνη από δικαιοπραξία λόγω παραβίασης προσωπικότητας, ποινική ευθύνη).

ΑΠΑΔΠΧ Οδηγία 1/2011

<https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/prakseisArxis/hrisi-systimaton-binteoeepitirisis-gia-tin-prostasia-prosopon-kai-agathon>

Άρθρο 3

Περιπτώσεις που δεν ρυθμίζονται από την παρούσα Οδηγία

Η παρούσα Οδηγία δεν εφαρμόζεται:

2. Όταν η επεξεργασία δεδομένων εικόνας (ή και ήχου) δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ν. 2472/1997, όπως ιδίως στις εξής περιπτώσεις:

β) Άσκηση δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών (άρθρο 3 παρ. 2 του ν. 2472/1997). Ως αποκλειστικά προσωπική ή

² Όπως συμβαίνει με τις πλατφόρμες δημοσίευσης που δεν είναι υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης ή με

λογισμικό που φιλοξενεί ο ίδιος ο χρήστης.

³ Αντίθετα, στην απόφασή του για την υπόθεση Satamedia, παράγραφο 44, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο απεφάνθη ως εξής: «Επομένως, η δεύτερη εξαίρεση πρέπει να ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι αφορά αποκλειστικά τις δραστηριότητες που εντάσσονται στο πλαίσιο της ιδιωτικής ή οικογενειακής ζωής των ιδιωτών (βλ. προαναφερθείσα απόφαση Lindqvist, σκέψη 47). Τούτο προφανώς δεν συμβαίνει όσον αφορά τις δραστηριότητες των Markkinapörssi και Satamedia, το αντικείμενο των οποίων είναι η ανακοίνωση των συλλεγομένων δεδομένων σε απροσδιόριστο αριθμό ατόμων».

οικιακή δραστηριότητα νοείται εκείνη που αναφέρεται στο ιδιωτικό πεδίο δράσης ενός προσώπου ή μιας οικογένειας, δηλαδή εκείνη που δεν εμπίπτει στην επαγγελματική ή / και εμπορική του δραστηριότητα και δεν έχει ως σκοπό ή ως αποτέλεσμα τη συστηματική διαβίβαση ή τη διάδοση δεδομένων σε τρίτους, όπως συμβαίνει στην περίπτωση που γίνεται ανάρτηση στο διαδίκτυο ή δημοσίευση σε εφημερίδες του συλλεγέντος οπτικοακουστικού υλικού. Δεν θεωρείται αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα η λήψη και επεξεργασία εικόνας ή και ήχου με σύστημα βιντεοεπιτήρησης που είναι εγκατεστημένο σε ιδιωτική οικία, όταν το πεδίο ελέγχου της κάμερας περιλαμβάνει εξωτερικούς δημόσιους ή κοινόχρηστους χώρους.

ΑΠΔΠΧ 2778-1/15-09-2011

[Βιντεοσκόπηση με ερασιτεχνική κάμερα.]

Τέλος, η Αρχή με έγγραφό της (2778-1/15-09-2011) απάντησε σε ερώτημα σχετικά με το αν βιντεοσκόπηση φυσικού προσώπου με ερασιτεχνική κάμερα χειρός εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας περί προστασίας προσωπικών δεδομένων, καθώς επίσης και εάν το προϊόν μιας τέτοιας βιντεοσκόπησης μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως αποδεικτικό υλικό σε δικαστήριο. Στην προκειμένη περίπτωση, η βιντεοσκόπηση με ερασιτεχνική κάμερα χειρός δεν αποτελεί σύστημα βιντεοεπιτήρησης, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 4 της Οδηγίας 1/2011 και, ως εκ τούτου, η επεξεργασία αυτή εκφεύγει του πεδίου εφαρμογής της παραπάνω Οδηγίας. Περαιτέρω, όπως επισημαίνει η Αρχή, μεταξύ άλλων στην απάντησή της, **αν το εν λόγω υλικό δεν χρησιμοποιηθεί για αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή χρήση, τότε καταρχήν έχει εφαρμογή ο Ν. 2472/1997**. Ωστόσο, αναφορικά με την προσκόμισή του σε δικαστήριο για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιωμάτων των διαδίκων, εφαρμόζονται οι οικείες διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, που, όπως έχει ήδη κριθεί, είναι ειδικότερες και κατισχύουν του Ν. 2472/1997 (πρβ. Απόφαση 81/2011, στην παρακάτω υποενότητα).

ΑΠΔΠΧ 7/2012

<https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/prakseisArxis/aporripsi-aitisis-gia-tin-anaklisi-aitisi-therapeias-praxis-tis-arhis>

[Αίτηση θεραπείας σε άδεια για δικαστική χρήση δεδομένων από υπολογιστή.]

13. Επειδή, εξάλλου, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 2 και 3 παρ. 2 του Ν. 2472/1997 σαφώς προκύπτει ότι εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού η συλλογή και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και η σύσταση και λειτουργία του σχετικού αρχείου, που διενεργούνται από φυσικό πρόσωπο για την άσκηση δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών. Με βάση τα προαναφερόμενα, **η πρόσβαση της Β στα ως άνω ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του συζύγου της** συνιστά πράγματι επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία πραγματοποιείται από φυσικό πρόσωπο για την άσκηση δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών, υπό την προαναφερόμενη έννοια, **καθόσον πρόκειται για δεδομένα αποθηκευμένα στο σκληρό δίσκο του ηλεκτρονικού υπολογιστή, που είχαν στην κοινή τους οικία για οικιακή χρήση** και στον οποίο είχαν - κατά τους ισχυρισμούς της Β, που δεν αποκρούει καν ο Α, στην υπό κρίση αίτηση θεραπείας του - ελεύθερα πρόσβαση ανά πάσα στιγμή, αφού η πρόσβαση σε αυτόν δεν εξαρτιόταν καν από τη χρήση κωδικού ασφαλείας γνωστού μόνο στο σύζυγό της. Συνεπώς, δεν εφαρμόζονται στην κρίσιμη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα οι διατάξεις του Ν. 2472/1997.

ΑΠΔΠΧ 11/2012

<https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/prakseisArxis/horigisi-adeias-gia-hrisi-eyaisthiton-prosopikon-dedomenon-gia-0>

[Άδεια για χρήση ερωτικών δεδομένων συζύγου από οικιακό υπολογιστή.]

3. Επειδή, περαιτέρω, τα ως άνω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του συζύγου Β, τα οποία επικαλείται η Α, αποτελούν ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του ιδίου, υπό την έννοια των διατάξεων του άρ. 2 του Ν. 2472/1997, καθόσον παρέχουν πληροφορίες για τις ερωτικές του προτιμήσεις. Ακολούθως, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρ. 2 και 3 του Ν. 2472/1997 σαφώς προκύπτει ότι εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού η συλλογή και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και η σύσταση και λειτουργία του σχετικού αρχείου, που διενεργούνται από φυσικό πρόσωπο για την άσκηση δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών. Με βάση τα προαναφερόμενα, **η πρόσβασή της Α στα ως άνω ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του συζύγου της** συνιστά πράγματι επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η

οποία πραγματοποιείται από φυσικό πρόσωπο για την άσκηση δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών, υπό την προαναφερόμενη έννοια, καθόσον πρόκειται για δεδομένα αποθηκευμένα στο σκληρό δίσκο του ηλεκτρονικού υπολογιστή, που είχε στην κοινή οικία τους και στον οποίο η Α - κατά τους ισχυρισμούς της - είχε ελεύθερα πρόσβαση ανά πάσα στιγμή, αφού ή πρόσβαση σε αυτόν δεν εξαρτιόταν καν από τη χρήση κωδικού ασφαλείας γνωστού μόνο στο σύζυγό σας. Συνεπώς, δεν εφαρμόζονται στην εν λόγω επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα οι διατάξεις του Ν. 2472/1997. **Στο μέτρο όμως που τα δεδομένα αυτά ελήφθησαν και απετέλεσαν σύνολο προορισμένο να χρησιμοποιηθεί για σκοπό που εκφεύγει της αποκλειστικής οικιακής/προσωπικής χρήσης.** για αυτή την περαιτέρω επεξεργασία απαιτείται άδεια της Αρχής, σύμφωνα με τις διατάξεις του εφαρμοζόμενου Ν. 2472/1997 (βλ. Απόφαση 44/2004 και 81/2011 της Αρχής, αναρτημένη στην ιστοσελίδα της Αρχής).

ΑΠΔΠΧ 132/2013

<https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/prakseisArxis/horigisi-adeias-gia-hrisi-eyaisthiton-prosopikon-dedomenon-se-dikastirio>

[Άδεια για δικαστική χρήση οικογενειακού dvd]

3. Επειδή, περαιτέρω, τα ως άνω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα της Β τα οποία επικαλείται ο Α, αποτελούν ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα της ίδιας, υπό την έννοια των διατάξεων του άρ. 2 του Ν. 2472/1997, καθόσον παρέχουν πληροφορίες για τις θρησκευτικές της πεποιθήσεις και πληροφορίες από τις οποίες δύνανται να συναχθούν συμπεράσματα για την ψυχική της υγεία. Ακολούθως, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρ. 2 και 3 του Ν. 2472/1997 σαφώς προκύπτει ότι εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού η συλλογή και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και η σύσταση και λειτουργία του σχετικού αρχείου, που διενεργούνται από φυσικό πρόσωπο για την άσκηση δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών. Με βάση τα προαναφερόμενα, **η πρόσβασή του Α** στα ως άνω ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα της συζύγου του συνιστά πράγματι επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία πραγματοποιείται από φυσικό πρόσωπο **για την άσκηση δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών**, υπό την προαναφερόμενη έννοια, καθόσον πρόκειται για δεδομένα αποθηκευμένα σε dvd, τα οποία συνέλλεξε και επεξεργάστηκε ο αιτών κατά τη διάρκεια της εγγάμου συμβιώσεώς τους. Συνεπώς,

δεν εφαρμόζονται στην εν λόγω επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα οι διατάξεις του Ν. 2472/1997. **Στο μέτρο όμως που τα δεδομένα αυτά ελήφθησαν και απετέλεσαν σύνολο προορισμένο να χρησιμοποιηθεί για σκοπό που εκφεύγει της αποκλειστικής οικιακής/προσωπικής χρήσεως.** για αυτή την περαιτέρω επεξεργασία απαιτείται άδεια της Αρχής, σύμφωνα με τις διατάξεις του εφαρμοζόμενου Ν. 2472/1997 (βλ. Αποφάσεις 81/2011 και 11/2012 της Αρχής, αναρτημένες στην ιστοσελίδα της Αρχής).

ΑΠΔΠΧ 154/2013

<https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/prakseisArxis/epiboli-prostimon-se-trapeza-kai-idiotiki-etairia-gia-paranomi-syllogi>

[Αποστολή προσωπικών δεδομένων με email εμπίπτει στην εξαίρεση.]

Επιπρόσθετα, όταν μια επεξεργασία δεδομένων πραγματοποιείται στο πλαίσιο άσκησης δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών, τότε εκφεύγει του πεδίου εφαρμογής του ν. 2472/1997 (άρθρο 3 παρ. 1 του ν. 2472/1997). Συνεπώς, **εφόσον η Α ανέφερε τα εν λόγω δεδομένα σε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που απευθυνόταν αποκλειστικά από εκείνη προς τον Β** (όπως προκύπτει από τα στοιχεία που και ο ίδιος ο Β προσκομίζει) και σε κανέναν άλλο τρίτο, η εν λόγω επεξεργασία πρέπει να γίνει δεκτό ότι πραγματοποιήθηκε για αποκλειστικά προσωπική χρήση κατά την έννοια του άρθρου 3 παρ. 1 του ν. 2472/1997 και, ως εκ τούτου, εκφεύγει του πεδίου εφαρμογής του νόμου αυτού.

ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΞ/1215-1/18-04-2013

[Δημοσίευση στο Facebook προσβάσιμη σε ιδιαίτερα μεγάλο αριθμό τρίτων επαφών δεν εμπίπτει]

3.6.7.6. Ανάρτηση φωτογραφίας ανήλικου τέκνου σε διαδικτυακή σελίδα υπηρεσίας κοινωνικής δικτύωσης από γονέα χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του έτερου γονέα

Υποβλήθηκε στην Αρχή καταγγελία σύμφωνα με την οποία φωτογραφία του ανήλικου τέκνου της καταγγέλλουσας έχει αναρτηθεί από τον πατέρα του ανήλικου στην περιοχή του προσωπικού του «προφίλ» στο διαδικτυακό τόπο της υπηρεσίας κοινωνικής δικτύωσης Facebook, **χωρίς τη σύμφωνη γνώμη της ίδιας, η οποία ασκεί την αποκλειστική επιμέλεια του τέκνου**

αυτού. Η Αρχή, με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/1215-1/18-04-2013 έγγραφο-σύσταση προς τον καταγγελλόμενο, τον ενημέρωσε ότι, εφόσον η πρόσβαση στο αναρτηθέν υλικό (φωτογραφίες και βίντεο), **δεν περιορίζεται στους, κατά τη σχετική ορολογία, «φίλους» (επαφές)** ενός χρήστη μιας υπηρεσίας κοινωνικής δικτύωσης, αλλά το υλικό είναι προσβάσιμο **από έναν ιδιαίτερα μεγάλο αριθμό τρίτων επαφών** ή είναι γενικώς προσβάσιμο σε όλους τους χρήστες της υπηρεσίας, **τότε η εξαίρεση της προσωπικής ή οικιακής χρήσης δεν εφαρμόζεται** και η συγκεκριμένη περίπτωση επεξεργασίας εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 2472/1997. Η Αρχή επίσης σημείωσε ότι η ανάρτηση και δημοσίευση φωτογραφίας ανήλικου σε έναν διαδικτυακό τόπο, εν προκειμένω στον διαδικτυακό τόπο της υπηρεσίας κοινωνικής δικτύωσης Facebook, εμπίπτει στις περιπτώσεις των αποφάσεων οι οποίες θα πρέπει να λαμβάνονται από κοινού από τους γονείς που ασκούν τη γονική μέριμνα των ανήλικων τέκνων τους, και παραπέμπει σε σχετική απόφαση μονομελούς (βλ. ΜΠρΘεσ. 34697/2010).

ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΞ/1467-1/09-04-2013

Η βιντεοσκόπηση, εφόσον περιλαμβάνει εικόνα φυσικού προσώπου το οποίο μπορεί να αναγνωριστεί άμεσα ή έμμεσα, συνιστά επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που εμπίπτει στις διατάξεις του Ν. 2472/97. Μάλιστα, εφόσον διαπιστωθεί ότι η βιντεοσκόπηση **επιτεύχθηκε ακριβώς λόγω της υπηρεσιακής σχέσης ή εξάρτησης** και δεν πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο οικιακής δραστηριότητας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 2472/97. Περαιτέρω, επεξεργασία συνιστά και η ανάρτηση του βίντεο σε δημόσια θέα. Κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για να είναι θεμιτή πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 4 του Ν. 2472/97 και με την ελεύθερη και ενημερωμένη συγκατάθεση του υποκειμένου κατά το άρθρο 5 παρ. 1 του ανωτέρω νόμου, άλλως να υπάγεται στις εξαιρέσεις του άρθρου 5 παρ. 2 του νόμου αυτού. Εφόσον δε, στην παρούσα περίπτωση, ως εκ της ισχυρής υπηρεσιακής εξάρτησης και της μη πληροφόρησης για τη μελλοντική ανάρτηση, δεν υπήρξε συγκατάθεση των υποκειμένων για τη βιντεοσκόπηση ή άδεια της οικείας υπηρεσίας και το ληφθέν υλικό αναρτήθηκε στο διαδίκτυο και διαδόθηκε σε αόριστο αριθμό προσώπων, οι εν λόγω πράξεις επεξεργασίας είναι παράνομες.

[Απόψεις ΑΠΔΠΧ για υπόθεση Rynes]

3.11.3. Προδικαστική υπόθεση ΔΕΕ C-212/13 - Λειτουργία συστήματος βιντεοεπιτήρησης με σκοπό την προστασία προσώπων και αγαθών ιδιοκτητών κατοικίας όταν κάμερα λαμβάνει εικόνα δημόσιου χώρου

Η Αρχή με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/3936-1/25-07-2013 έγγραφό της απέστειλε τις απόψεις της στη Νομική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών για την προδικαστική υπόθεση ΔΕΕ C-212/13. Στο έγγραφο αυτό αναλύεται η θέση της Αρχής στο προδικαστικό ερώτημα κατά πόσο η λειτουργία συστήματος βιντεοεπιτήρησης προς το σκοπό της προστασίας της ιδιοκτησίας, της υγείας και της ζωής των ιδιοκτητών της κατοικίας μπορεί να χαρακτηριστεί ως επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα «η οποία πραγματοποιείται από φυσικό πρόσωπο στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων» κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, παρά το γεγονός ότι η κάμερα βιντεοσκοπεί και δημόσιο χώρο.

Η Αρχή επισημαίνει ότι **τρία, σωρευτικώς εφαρμοζόμενα, κριτήρια** περιγράφουν στον τομέα της βιντεοεπιτήρησης την έννοια της προσωπικής/οικιακής δραστηριότητας:

α) **η δραστηριότητα**, στο πλαίσιο της οποίας πραγματοποιείται η βιντεοεπιτήρηση, θα πρέπει να περιορίζεται **στην προστασία της κατοικίας φυσικού προσώπου και όχι της επαγγελματικής ή εμπορικής έδρας** φυσικού ή νομικού προσώπου,

β) τα δεδομένα **να μη διαβιβάζονται κατά συστηματικό τρόπο** σε τρίτους,

γ) ο χώρος που περιλαμβάνεται στην εμβέλεια των καμερών. Η βιντεοεπιτήρηση δεν θεωρείται αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα **όταν το πεδίο ελέγχου της κάμερας περιλαμβάνει εξωτερικούς της κατοικίας** δημόσιους ή κοινόχρηστους χώρους.

Η Αρχή επιπλέον διαπιστώνει κατά την εφαρμογή της οδηγίας 1/2011 -αλλά και της προϊσχύσασας 1122/2000- ότι μεγάλος αριθμός παραπόνων αφορά στην εγκατάσταση καμερών από μεμονωμένους ενοίκους ή ιδιοκτήτες κατοικιών (μονοκατοικιών ή διαμερισμάτων πολυκατοικιών), όπου η κάμερα λαμβάνει εικόνα από την εξωτερική είσοδο της μονοκατοικίας ή του διαμερίσματος, αντιστοίχως. Η εγκατάσταση της κάμερας έτσι ώστε να καταλαμβάνει εικόνες από τον άμεσα εφαιπτόμενο στην κατοικία δημόσιο ή κοινόχρηστο χώρο **θα μπορούσε να θεωρηθεί και αναπόφευκτη για τον επιδιωκόμενο σκοπό** της προστασίας της κατοικίας και των ατόμων που κατοικούν σε αυτή, στο πλαίσιο

δηλαδή της προσωπικής/οικιακής δραστηριότητας, ενώ ταυτόχρονα, εφόσον πρόκειται για παρακολούθηση από ιδιώτη της κατοικίας του και του αμέσως επαπτόμενου δημόσιου χώρου, **δεν πρόκειται για βαρύνουσας σημασίας επεξεργασία**, την οποία η Οδηγία 95/46/EK αποσκοπεί κυρίως να ρυθμίσει. Το ότι η Οδηγία 95/46/EK εξαιρεί ορισμένες επεξεργασίες από το πεδίο εφαρμογής της προκύπτει και από την επιλογή ότι καταλαμβάνονται, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 1, μόνο η αυτοματοποιημένη επεξεργασία και το διαρθρωμένο, σύμφωνα με ειδικά όσον αφορά τα πρόσωπα κριτήρια, αρχείο, δηλαδή μη διαρθρωμένα αρχεία σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 2 στοιχ. γ' σε συνδυασμό με τη σκ. 15 της Οδηγίας, παραμένουν εκτός πεδίου εφαρμογής. Εξάλλου, όπως δέχεται και η Αρχή με τη διάταξη του άρθρου 3 παρ. 3 της οδηγίας 1/2011, το θιγόμενο πρόσωπο στην περίπτωση προσωπικής/οικιακής δραστηριότητας που δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας και του Ν. 2472/1997 μπορεί να επιδιώξει την προστασία του με βάση τις γενικές διατάξεις του δικαίου, όπως αυτές για την προστασία της προσωπικότητας. Κατόπιν τούτων, η απόφαση του ΔΕΕ αναμένεται με ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΞ/5118/31-07- 2013

Ο έλεγχος των εργαζομένων μέσω της συμπεριφοράς τους στο διαδίκτυο ή μέσω των ηλεκτρονικών επικοινωνιών τους έχει απασχολήσει επίσης την Αρχή.

Η Αρχή έκρινε ότι **εάν το προφίλ κάποιου χρήστη είναι ανοιχτό στο κοινό**, δηλαδή ο χρήστης δημοσιοποιεί με τη θέλησή του τα περιεχόμενα εκεί δεδομένα του **ή εάν ο αριθμός των φίλων είναι ιδιαιτέρως μεγάλος**, τότε καθίσταται εφικτή η ευρεία διασπορά των εν λόγω δεδομένων. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, χρήστης στην υπηρεσία κοινωνικής δικτυώσεως Facebook κατήγγειλε ότι ο εργοδότης της χρησιμοποίησε για την άσκηση πειθαρχικής διώξεως αναρτήσεις από το απόρρητο, όπως ισχυρίζεται, «προφίλ» της στην εν λόγω υπηρεσία. Η Αρχή διευκρίνισε ότι από τα στοιχεία του φακέλου της υποθέσεως δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί ότι έλαβε χώρα παράνομη πρόσβαση εκ μέρους του εργοδότη στον λογαριασμό της υπαλλήλου στο Facebook, καθώς δεν είναι δυνατόν να ελεγχθεί με ποιο τρόπο η πληροφορία αναφορικά με τις αναρτήσεις της ίδιας διαβιβάστηκε στον εργοδότη, αφού είχε μεγάλο αριθμό φίλων

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=154842&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=1452585>

A - Εισαγωγικές παρατηρήσεις

1. Επί του εύρους της υποθέσεως

19. Πρώτον, πρέπει να τονιστεί ότι, στην υπό κρίση υπόθεση, το προδικαστικό ερώτημα είναι απολύτως συγκεκριμένο και εστιάζεται στην ερμηνεία της εκφράσεως «αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων», από την οποία εξαρτάται η δυνατότητα εφαρμογής της οδηγίας 95/46 επί της παρακολούθησεως με κάμερα ασφαλείας από τον F. Rynes. Η απάντηση σε αυτό το ερμηνευτικό ερώτημα δεν μπορεί να εξαρτάται από το γεγονός ότι η παρακολούθηση με κάμερα επέτυχε τον επιδιωκόμενο σκοπό, ήτοι την ταυτοποίηση των κακοποιών. **Η απάντηση θα πρέπει να είναι η ίδια και στην περίπτωση που η παρακολούθηση με κάμερα ασφαλείας δεν είχε ευοδωθεί και είχε ως αποτέλεσμα μόνον καταγραφές, εν τέλει διαγραφείσες και επομένως ανεκμετάλλευτες,** των προσώπων που βρίσκονταν στον δημόσιο χώρο ενώπιον της οικίας του F. Rynes. [...]

B - Επί του αποκλεισμού από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 95/46 ο οποίος προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση

40. Η υπόθεση που αποτελεί το αντικείμενο της κύριας δίκης εγείρει το ζήτημα σχετικά με το κατά πόσον η δραστηριότητα του F. Rynes αποκλείεται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 95/46, κατ' εφαρμογήν της εξαιρέσεως του άρθρου 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας 95/46, σε σχέση με την επεξεργασία «η οποία πραγματοποιείται από φυσικό πρόσωπο στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων». Η εν λόγω διάταξη δεν αφορά τον σκοπό της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όπως αυτός περιγράφεται στο προδικαστικό ερώτημα, ήτοι την προστασία των «αγαθών, της υγείας και της ζωής των ιδιοκτητών της οικίας».

41. Πρέπει να διευκρινίσω ότι η υπόθεση που αποτελεί το αντικείμενο της κύριας δίκης δεν αφορά ούτε την ασφάλεια του κράτους ούτε κρατικές δραστηριότητες σχετικές με τους τομείς του ποινικού δικαίου που θα μπορούσαν να εμπίπτουν στην εξαίρεση του άρθρου 3, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, της οδηγίας 95/46, έστω και εάν τα συλλεγόμενα εν προκειμένω δεδομένα διαβιβάστηκαν εν τέλει στις αρχές. Πράγματι, ο F. Rynes ενήργησε

ως ιδιώτης που υπήρξε θύμα αξιόποινης πράξεως και όχι ως εκπρόσωπος των δυνάμεων της τάξεως.

42. Ο F. Ryneš καθώς και η Τσεχική, η Ιταλική, η Πολωνική Κυβέρνηση και η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου φρονούν ότι η χρήση συστήματος παρακολούθησής με κάμερα ασφαλείας, όπως αυτό που αποτελεί το αντικείμενο της υποθέσεως στην κύρια δίκη το οποίο αποσκοπεί στην προστασία των αγαθών, της υγείας και της ζωής των ιδιοκτητών της οικίας, πραγματοποιείται στο πλαίσιο αποκλειστικής προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας 95/46, **έστω και εάν το εν λόγω σύστημα παρακολουθούσε επίσης τον δημόσιο χώρο.** Αντιθέτως, στην περίπτωση, όπως εν προκειμένω, που το εν λόγω σύστημα παρακολουθεί επίσης τον δημόσιο χώρο, το Γραφείο, η Αυστριακή, η Πορτογαλική και η Ισπανική Κυβέρνηση, καθώς και η Επιτροπή φρονούν ότι η προαναφερθείσα εξαίρεση δεν τυγχάνει εφαρμογής.

α) Η συνεκτίμηση του σκοπού της επεξεργασίας ως κριτηρίου για την εφαρμογή της οδηγίας 95/46

43. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, **το ζήτημα εάν η εφαρμογή της εξαιρέσεως μπορεί να εξαρτάται από την πρόθεση** του οικείου προσώπου εξετάστηκε σε μεγάλη έκταση. Πιο συγκεκριμένα, το ζήτημα που τίθεται είναι εάν μπορεί να διαπιστώνεται ο «αποκλειστικά προσωπικός ή οικιακός χαρακτήρας» της επεξεργασίας των δεδομένων **υπό το πρίσμα του επιδιωκόμενου από τον υπεύθυνο της επεξεργασίας των δεδομένων σκοπού.**

44. Κατά το αιτούν δικαστήριο, ο F. Ryneš είχε προβεί στην παρακολούθηση «*προκειμένου να προστατεύσει τα αγαθά, την υγεία και τη ζωή των ιδιοκτητών της οικίας*». Φρονώ ότι δεν αποκλείεται μια δραστηριότητα που χαρακτηρίζεται από έναν τέτοιον υποκειμενικό σκοπό να μπορεί να πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 7, στοιχείο στ', της οδηγίας 95/46, πράγμα το οποίο θα καθιστούσε την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα νόμιμη στο πλαίσιο της. Εντούτοις, δεν είναι αυτό το ερώτημα που τίθεται στο Δικαστήριο. Το παρόν προδικαστικό ερώτημα αφορά το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 95/46 που προηγείται κατ' ανάγκην οποιουδήποτε ερωτήματος σχετικά με την ερμηνεία των ουσιαστικών διατάξεών της.

45. Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να προσδιοριστεί εάν η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην οποία προέβη ο F. Ryneš εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, **λαμβάνομένης υπόψη της προθέσεώς του, στον βαθμό που η πρόθεση αυτή θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι προσδίδει** στην

εν λόγω επεξεργασία δεδομένων αποκλειστικά προσωπικό ή οικιακό χαρακτήρα.

46. Υπενθυμίζω συναφώς ότι η λειτουργία της διατάξεως του άρθρου 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας 95/46 συνίσταται στον προσδιορισμό του πεδίου εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας αποκλείοντας ορισμένες καταστάσεις στις οποίες μια δραστηριότητα, μολονότι πληροί τα κριτήρια της οδηγίας αυτής, εντούτοις δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της. Φρονώ ότι **το πεδίο εφαρμογής ενός νομοθέτηματος της Ένωσης δεν μπορεί να εξαρτάται από την πρόθεση του ενδιαφερομένου**, εν προκειμένω του υπευθύνου της επεξεργασίας, **στον βαθμό που μια τέτοια πρόθεση δεν είναι ούτε αντικειμενικώς επαληθεύσιμη επί τη βάσει εξωτερικών παραγόντων ούτε είναι κρίσιμη** σε σχέση με τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα των οποίων τα δικαιώματα και τα συμφέροντα πλήττονται από την εν λόγω δραστηριότητα.

47. Πράγματι, ο σκοπός της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα **δεν μπορεί να έχει καθοριστική σημασία** έναντι ενός πεζού ο οποίος κινείται στη δημόσια οδό και παρακολουθείται από κάμερα ασφαλείας, υπό το πρίσμα της ανάγκης του να τύχει προστασίας από επακριβείς νομοθετικές διατάξεις προσδιορίζουσες τη νομική θέση του σε σχέση προς τον υπεύθυνο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Αντιθέτως, ο σκοπός της επεξεργασίας μπορεί να λαμβάνεται υπόψη στο πλαίσιο της εκτιμήσεως του αν αυτή είναι επιτρεπτή. Επομένως, **το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας πρέπει να καθοριστεί βάσει αντικειμενικών κριτηρίων.**

β) Δραστηριότητα αποκλειστικώς οικιακή ή αποκλειστικώς προσωπική

48. Προκειμένου να καταστήσει σαφές το περιεχόμενο της εν λόγω εξαιρέσεως, η οδηγία 95/46 παραθέτει δύο παραδείγματα: την αλληλογραφία και την τήρηση καταλόγων διευθύνσεων. Όπως είναι προφανές, ως εξαίρεση πρέπει να τυγχάνει συσταλτικής ερμηνείας, πράγμα το οποίο επιβεβαιώνει η επί της οδηγίας 95/46 νομολογία.

49. Πράγματι, η απολύτως ακριβής οριοθέτηση της εξαιρέσεως συμβάλλει στην αποτροπή της μη υποκείμενης σε κανόνες συλλογής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πραγματοποιούμενης εκτός του διεπόμενου από το δίκαιο της Ένωσης πλαισίου και, ως εκ τούτου, μη υποκείμενης στις απαιτήσεις του άρθρου 8, παράγραφοι 2 και 3, του Χάρτη.

50. Η υπόθεση Lindqvist, όπως ακριβώς και η παρούσα υπόθεση, αφορούσε την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από φυσικό πρόσωπο. Ο γενικός εισαγγελέας A. Tizzano υποστήριξε ότι

η κατηγορία των «αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων» κάλυπτε μόνο δραστηριότητες όπως «η αλληλογραφία και η τήρηση καταλόγων διευθύνσεων» [...], ήτοι δραστηριότητες που είναι προδήλως ιδιωτικές και εμπιστευτικές και οι οποίες προορίζονται να μην εξέλθουν της προσωπικής ή οικιακής σφαίρας των ενδιαφερομένων» και ότι, στην εν λόγω υπόθεση, δεν είχε εφαρμογή η εξαίρεση της δεύτερης περιπτώσεως.

51. Φρονώ ότι **οι «ιδιωτικές δραστηριότητες»** κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας 95/46 **είναι δραστηριότητες στενώς και αντικειμενικώς συνδεδεμένες προς την ιδιωτική ζωή ενός προσώπου οι οποίες δεν θίγουν κατά τρόπο αισθητό την προσωπική σφαίρα κάποιου τρίτου.** Εντούτοις, οι δραστηριότητες αυτές μπορούν να λαμβάνουν χώρα εκτός της κατοικίας. Οι «οικιακές δραστηριότητες» συνδέονται προς την οικογενειακή ζωή και λαμβάνουν κατά κανόνα χώρα εντός της κατοικίας ή άλλων χώρων που μοιράζονται τα μέλη της οικογενείας, όπως είναι η δεύτερη κατοικία, το δωμάτιο ενός ξενοδοχείου ή ένα αυτοκίνητο ιδιωτικής χρήσεως. Όλες αυτές οι δραστηριότητες συνδέονται με την προστασία της ιδιωτικής ζωής που προβλέπει το άρθρο 7 του Χάρτη.

52. Πράγματι, φρονώ όπως ακριβώς και η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου ότι η εξαίρεση αυτή παρέχει τη δυνατότητα, εντός του ισχύοντος νομικού πλαισίου, ήτοι του πλαισίου που δημιούργησε η οδηγία 95/46, να διασφαλίζεται η προστασία που προβλέπει το άρθρο 7 του Χάρτη υπέρ του προσώπου που προβαίνει στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην ιδιωτική και οικογενειακή ζωή του.

53. Εντούτοις, στο πλαίσιο της οδηγίας 95/46, προκειμένου η εν λόγω εξαίρεση να μπορεί να τύχει εφαρμογής, **δεν αρκεί όπως οι περιγραφείσες δραστηριότητες συνδέονται με προσωπικές ή οικιακές δραστηριότητες, αλλά πρέπει, πέραν τούτου, ο σύνδεσμος αυτός να είναι αποκλειστικός.** Προσθέτω συναφώς ότι, κατά την άποψή μου, ουδεμία αμφιβολία υφίσταται ως προς το γεγονός ότι η προϋπόθεση περί αποκλειστικότητας εφαρμόζεται **τόσο στις προσωπικές όσο και στις οικιακές δραστηριότητες.**

54. Διαπιστώνω ότι η παρακολούθηση κάποιου τρίτου με κάμερα ασφαλείας, ήτοι η συστηματική παρακολούθηση χώρων μέσω συσκευής που παράγει σήμα βίντεο καταγραφόμενο για τους σκοπούς της ταυτοποίησης προσώπων, έστω και εντός μιας οικίας, δεν μπορεί να θεωρείται ως αποκλειστικώς προσωπική, πλην

όμως τούτο δεν αποκλείει το ενδεχόμενο να εμπίπτει στην έννοια της οικιακής δραστηριότητας.

55. Αντιθέτως, είναι αληθές, όπως υποστηρίζει η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, ότι η προστασία του απαραβίαστου μιας ιδιωτικής κατοικίας και η προστασία της από κλοπές και από κάθε παράνομη είσοδο συνιστούν δραστηριότητες που είναι βασικές για κάθε νοικοκυριό και, για τον λόγο αυτόν, μπορούν να θεωρηθούν ως οικιακές δραστηριότητες.

56. Εντούτοις, φρονώ ότι η παρακολούθηση με κάμερα ασφαλείας η οποία εκτείνεται στον δημόσιο χώρο δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποκλειστικώς οικιακή δραστηριότητα, διότι **εκτείνεται σε πρόσωπα τα οποία δεν έχουν καμία σχέση με την εν λόγω οικογένεια και τα οποία επιθυμούν να διατηρήσουν την ανωνυμία τους**. Όπως επισήμανε το Δικαστήριο, «το γεγονός ότι η διατήρηση δεδομένων και η εν συνεχεία χρήση τους πραγματοποιούνται χωρίς ο συνδρομητής ή ο εγγεγραμμένος χρήστης να ενημερώνονται σχετικώς μπορεί να προκαλέσει στα οικεία πρόσωπα [...] την αίσθηση ότι η ιδιωτική τους ζωή αποτελεί το αντικείμενο διαρκούς παρακολουθήσεως».

57. Έτσι, η συστηματική παρακολούθηση με κάμερα ασφαλείας ενός δημόσιου χώρου από φυσικό πρόσωπο δεν εξαιρείται από την τήρηση των απαιτήσεων οι οποίες απορρέουν από την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που εφαρμόζονται επί της παρακολουθήσεως με κάμερα ασφαλείας από τα νομικά πρόσωπα και τις δημόσιες αρχές. Κατά τα λοιπά, η ερμηνεία αυτή παρέχει τη δυνατότητα να μην τυγχάνουν προνομιακής μεταχειρίσεως τα πρόσωπα που παρακολουθούν με κάμερα ασφαλείας τον έμπροσθεν μιας μονοκατοικίας δημόσιο χώρο σε σχέση με την παρακολούθηση που πραγματοποιείται περίξ άλλων κτιρίων με καθεστώς συνιδιοκτησίας, διότι όλοι οι υπεύθυνοι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, είτε φυσικά είτε νομικά πρόσωπα, υπόκεινται στην περίπτωση αυτή στις αυτές απαιτήσεις.

58. Ως εκ τούτου, καταλήγω ότι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως είναι αυτή στην οποία προέβη ο F. Ryněš δεν εμπίπτει στην έννοια των «αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων» και, ως εκ τούτου, η εν λόγω επεξεργασία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 95/46 και όχι στο ευνοϊκό καθεστώς της εν λόγω εξαιρέσεως.

γ) Συμπληρωματικές παρατηρήσεις

59. Για την εξαντλητική διαπραγμάτευση του ζητήματος πρέπει να διευκρινίσω ότι **έστω και εάν, στη νομολογία, η «δημοσίευση» δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μνημονεύεται συχνάκις μεταξύ των στοιχείων που λαμβάνονται υπόψη** προκειμένου να

μην τύχει εφαρμογής η εξαίρεση του άρθρου 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας 95/46, **η έλλειψη δημοσιεύσεως δεν καθιστά, a contrario, εφαρμοστέα την εν λόγω εξαίρεση.** Πράγματι, η καταγραφή και η διατήρηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα συνιστούν καθ' εαυτές επέμβαση στα δικαιώματα που κατοχυρώνει το άρθρο 7 του Χάρτη.

60. Επιπλέον, επισημαίνω ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που κατέγραψε ο F. Rypněš διαβιβάστηκαν στις αρχές στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας. Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, *«η πρόσβαση των αρμόδιων εθνικών αρχών στα δεδομένα συνιστά επιπλέον επέμβαση σε αυτό το θεμελιώδες δικαίωμα».*

61. Εάν το Δικαστήριο αποφανθεί, όπως προτείνω, ότι η οδηγία 95/46 είναι εφαρμοστέα, η δραστηριότητα του F. Rypněš θα πρέπει να αναλυθεί στο πλαίσιο της εν λόγω οδηγίας η οποία σκοπεύει να δημιουργήσει και να διασφαλίσει την ισορροπία μεταξύ των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των συμφερόντων των προσώπων.

62. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να εξεταστεί, μεταξύ άλλων, η «νομιμότητα» της εν λόγω επεξεργασίας δεδομένων. Επί του ζητήματος αυτού, πρέπει να υπομνησθεί ότι, υπό την επιφύλαξη ορισμένων παρεκκλίσεων που προβλέπονται από το άρθρο 13 της οδηγίας 95/46, ιδίως υπέρ «του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα ή των δικαιωμάτων και ελευθεριών άλλων προσώπων», οποιαδήποτε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει, αφενός, να συμμορφώνεται προς τις οριζόμενες στο άρθρο 6 της οδηγίας αυτής αρχές σχετικά με την ποιότητα των δεδομένων και, αφετέρου, να πληροί κάποια από τις αρχές που αφορούν τη νομιμοποίηση της επεξεργασίας δεδομένων τις οποίες απαριθμεί το άρθρο 7 της εν λόγω οδηγίας.

63. Ως προς τη νομιμοποίηση επεξεργασίας όπως είναι αυτή που αποτελεί το αντικείμενο της κύριας δίκης, φρονώ ότι η εν λόγω επεξεργασία μπορεί αν θεωρηθεί νομιμοποιημένη δυνάμει του άρθρου 7, στοιχείο στ', της οδηγίας 95/46.

64. Πράγματι, το άρθρο 7, στοιχείο στ', της οδηγίας 95/46 προβλέπει δύο σωρευτικές προϋποθέσεις προκειμένου η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα να είναι σύννομη, ήτοι, αφενός, να είναι απαραίτητη για την ικανοποίηση εννόμου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος της επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα, και, αφετέρου, να μην προέχουν τα δικαιώματα και οι θεμελιώδεις ελευθερίες του ενδιαφερομένου προσώπου. Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η δεύτερη από τις προϋποθέσεις αυτές επιβάλλει στάθμιση των εμπλεκόμενων δικαιωμάτων και συμφερόντων η οποία εξαρτάται,

κατ' αρχήν, από τις συγκεκριμένες περιστάσεις κάθε περιπτώσεως, στο πλαίσιο δε της σταθμίσεως αυτής το πρόσωπο ή το όργανο που προβαίνει στη στάθμιση πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη σημασία των δικαιωμάτων του ενδιαφερομένου τα οποία απορρέουν από τα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη. Το εν λόγω άρθρο 7, στοιχείο στ', της οδηγίας 95/46 είναι συχνά ο ακρογωνιαίος λίθος για την εξέταση της νομιμότητας της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

65. Εν προκειμένω, φρονώ ότι η δραστηριότητα του F. Ryněš σκοπεί στην προστασία της ασκήσεως άλλων θεμελιωδών δικαιωμάτων, όπως είναι το δικαίωμα της ιδιοκτησίας και το δικαίωμα στην οικογενειακή ζωή.

66. Ως εκ τούτου, το γεγονός ότι η οδηγία 95/46 τυγχάνει εφαρμογής δεν είναι κατ' ανάγκην εις βάρος των συμφερόντων του υπευθύνου της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, υπό την προϋπόθεση ότι τα συμφέροντα αυτά είναι πράγματι νόμιμα βάσει του άρθρου 7, στοιχείο στ', της εν λόγω οδηγίας. Δεν είναι εύλογο να υποστηριχθεί ότι προκειμένου να προστατευθούν τα θεμελιώδη δικαιώματα του F. Ryněš, πρέπει να μην εφαρμόζεται μια ευρωπαϊκή οδηγία που σκοπεί ακριβώς στην ορθή εξισορρόπηση μεταξύ των δικαιωμάτων του και των δικαιωμάτων άλλων φυσικών προσώπων, ήτοι αυτών που θίγονται από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

67. Το γεγονός ότι η οδηγία 95/46 εφαρμόζεται σε μια τέτοια κατάσταση δεν συνεπάγεται, καθ' εαυτό, ότι είναι παράνομη η δραστηριότητα στην οποία επιδίδεται ο F. Ryněš. Αντιθέτως, στο πλαίσιο της οδηγίας 95/46 θα πρέπει να γίνει η στάθμιση μεταξύ των κρίσιμων στο πλαίσιο της κύριας δίκης θεμελιωδών δικαιωμάτων.

V - Πρόταση

68. Με βάση τα προηγηθέντα, προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει στο προδικαστικό ερώτημα που υπέβαλε το Nejvyšší soud ως εξής:

«Η λειτουργία συστήματος παρακολουθήσεως με κάμερα που είναι τοποθετημένο σε οικογενειακή κατοικία, προκειμένου να προστατεύονται τα αγαθά, η υγεία και η ζωή των ιδιοκτητών της κατοικίας, και το οποίο παρακολουθεί και τον δημόσιο χώρο δεν εμπίπτει στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιεί φυσικό πρόσωπο στο πλαίσιο αποκλειστικώς προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 95/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας

δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών.»

Πολ.Πρ.Αθ. 2385/2014

Ως αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα νοείται εκείνη που αναφέρεται στο ιδιωτικό πεδίο δράσης ενός προσώπου ή μιας οικογένειας, δηλαδή εκείνη που δεν εμπίπτει στην επαγγελματική ή και εμπορική του δραστηριότητα και δεν έχει ως σκοπό ή ως αποτέλεσμα τη συστηματική διαβίβαση ή τη διάδοση δεδομένων σε τρίτους, όπως συμβαίνει στην περίπτωση που γίνεται ανάρτηση στο διαδίκτυο ή δημοσίευση σε εφημερίδες του συλλεγέντος οπτικοακουστικού υλικού. Δεν θεωρείται αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα η λήψη και επεξεργασία εικόνας ή και ήχου με σύστημα βιντεοεπιτήρησης που είναι εγκατεστημένο σε ιδιωτική οικία, όταν το πεδίο ελέγχου της κάμερας περιλαμβάνει εξωτερικούς δημόσιους ή κοινόχρηστους χώρους. Στην τελευταία περίπτωση απαιτείται η γνωστοποίηση στην αρμόδια Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων (Οδηγία αριθμός 1/2011 της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων).

ΟΕ29 - Γνώμη 8/2014 σχετικά με τις πρόσφατες εξελίξεις στο διαδίκτυο των πραγμάτων [wp223]

3.4 Τα άτομα ως πρόσωπα στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα: συνδρομητές, χρήστες, μη χρήστες

Οι συνδρομητές και γενικότερα οι χρήστες του ΔτΠ θεωρούνται πρόσωπα στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα δυνάμει του δικαίου της ΕΕ. Αν τα δεδομένα που συλλέγονται και αποθηκεύονται χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για προσωπικούς ή οικιακούς σκοπούς, **εμπίπτουν στη λεγόμενη «εξαίρεση για τις οικιακές δραστηριότητες»** της οδηγίας 95/46/EK17. Στην πράξη όμως, και με βάση το επιχειρηματικό μοντέλο του ΔτΠ, τα δεδομένα του χρήστη διαβιβάζονται συστηματικά σε κατασκευαστές συσκευών, σχεδιαστές εφαρμογών και άλλους τρίτους που θεωρούνται «υπεύθυνοι της επεξεργασίας». Ως εκ τούτου, η «εξαίρεση για τις οικιακές δραστηριότητες» **θα έχει περιορισμένη εφαρμογή** στο πλαίσιο του ΔτΠ.

EDPS - Opinion on the Communication from the Commission to the European Parliament and the Council on “A new era for aviation - Opening the aviation market to the civil use of remotely piloted aircraft systems in a safe and sustainable manner” [26-11-2014]

https://edps.europa.eu/sites/default/files/publication/14-11-26_opinion_rpas_en.pdf

Applicability of the data protection framework to the use of RPAS for private activities, in particular by hobbyists

33. The right to data protection does not apply in the limited number of exceptions in Article 3(2) of Directive 95/46/EC. Amongst these, the household exception could be relevant to a few limited uses of RPAS. The right to data protection is thus excluded when the processing of personal data is strictly limited to processing by a natural person in the course of a purely personal or household activity. Recital 12 refers to activities which are exclusively personal or domestic, giving correspondence and the holding of records of addresses as examples of activities excluded from the scope of the Directive.

34. In its judgment in the Bodil Lindqvist case, the CJEU clarified that the exception provided for in the second indent of Article 3(2) of Directive 95/46 relates "only to activities which are carried out in the course of private or family life of individuals, which is clearly not the case with the processing of personal data consisting in publication on the internet so that those data are made accessible to an indefinite number of people".

35. Consequently, the processing of personal data through RPAS carried out by private users would not fall within the household exception in cases where the use of the RPAS is aimed at sharing or even publishing the resulting video/sound captures/images or any data allowing the direct or indirect identification of an individual on the Internet and, consequently, to an indefinite number of people (for instance, via a social network).

36. Besides, in the annex to its Statement on current discussions regarding the data protection reform package²⁸, the Article 29 Working Party proposed a set of criteria to help determine whether or not a processing is done for personal or household purposes²⁹. When applying those criteria to RPAS, it can often be concluded that in many cases the household exception would not apply.

37. As stated in the document, "none of these criteria are, in themselves, necessarily determinative. However, a combination of these factors shall be used to determine whether or not particular

processing falls within the scope of personal or household processing". To this aim, one must determine:

- if the personal data is disseminated to an indefinite number of persons, rather than to a limited community of friends, family members or acquaintances,
- if the personal data is about individuals who have no personal or household relationship with the person posting it,
- if the scale and frequency of the processing of personal data suggest professional or full-time activity,
- if there is evidence of a number of individuals acting together in a collective and organised manner,
- if there is a potential adverse impact on individuals, including intrusion into their privacy.

38. Submitting the use of RPAS by private users/citizens for private activities or as a hobby, and the resulting processing of personal data, to these criteria, one comes to the conclusion that the processing carried out via RPAS might meet several of these criteria and fall out of the scope of the household exception. For example, personal data might be disseminated to an indefinite number of persons, rather than to a limited community of friends, family members or acquaintances. This was for example the case when a film of a French city recorded via RPAS was posted on a video sharing website. In addition, if RPAS were to be used for private purposes in public areas, it is likely that many individuals with no personal relationship with the pilot will see their data collected or even with the individuals accessing the data. The scale and frequency might vary a lot depending on hobbyists who could join clubs and associations and sometimes, but not necessarily and systematically, act in a collective and organised manner. The last criterion is even more relevant since there is an undeniable potential adverse impact on individuals, i.e. the intrusion into their privacy.

39. As a result of this analysis, RPAS uses by individuals for private activities may, quite frequently, be subject to the requirements of Directive 95/46/EC. In any event, as a pre-condition for the data protection rules, the processing of personal data must be lawful in all respects. This means also complying with other relevant rules in areas such as civil or criminal law, intellectual property, aviation or environmental law.

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=160561&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=1452585>

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

19. Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, εάν το άρθρο 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας 95/46 έχει την έννοια ότι η χρήση συστήματος με κάμερα, που παρέχει τη δυνατότητα βιντεοσκόπησης προσώπων με αποθήκευση σε μέσο εγγραφής συνεχούς ροής, όπως ο σκληρός δίσκος, το οποίο εγκατέστησε φυσικό πρόσωπο στην κατοικία του με σκοπό την προστασία της ιδιοκτησίας, της υγείας και της ζωής των ιδιοκτητών της οικίας, και το οποίο παρακολουθεί επίσης τον δημόσιο χώρο, συνιστά επεξεργασία δεδομένων **η οποία πραγματοποιείται στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων**, κατά την έννοια της διατάξεως αυτής. [...]

25. Η παρακολούθηση που πραγματοποιείται με βιντεοσκόπηση προσώπων, όπως στην υπόθεση της κύριας δίκης, και η οποία αποθηκεύεται σε μέσο συνεχούς ροής, δηλαδή σε σκληρό δίσκο, συνιστά, κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46, αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

26. Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται κατά πόσον μία τέτοια επεξεργασία μπορεί, υπό περιστάσεις όπως αυτές της κύριας δίκης, να εξαιρείται από την εφαρμογή της οδηγίας αυτής, καθόσον πραγματοποιείται «στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων», κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της εν λόγω οδηγίας.

27. Η οδηγία 95/46, όπως προκύπτει από το άρθρο της 1 και από την αιτιολογική σκέψη 10, αποσκοπεί στο να διασφαλίσει αυξημένο επίπεδο προστασίας των θεμελιωδών ελευθεριών και δικαιωμάτων των φυσικών προσώπων, και ιδίως της ιδιωτικής ζωής, έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (βλ. απόφαση Google Spain και Google, C-131/12, EU:C:2014:317, σκέψη 66).

28. Συναφώς, πρέπει να τονιστεί ότι, κατά πάγια νομολογία, η προστασία του θεμελιώδους δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή, το οποίο κατοχυρώνει το άρθρο 7 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιτάσσει οι παρεκκλίσεις από την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και οι περιορισμοί τους να μην υπερβαίνουν τα όρια του απολύτως αναγκαίου (βλ. αποφάσεις IPI, C-473/12, EU:C:2013:715, σκέψη 39,

καθώς και Digital Rights Ireland κ.λπ., C-293/12 και C-594/12, EU:C:2014:238, σκέψη 52).

29. Στον βαθμό που οι διατάξεις της οδηγίας 95/46, κατά το μέρος που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τα οποία μπορούν να οδηγήσουν σε προσβολή των θεμελιωδών ελευθεριών και, ειδικότερα, του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή, πρέπει οπωσδήποτε να ερμηνεύονται υπό το φως των θεμελιωδών δικαιωμάτων, τα οποία είναι κατοχυρωμένα με τον εν λόγω Χάρτη (βλ. απόφαση Google Spain και Google, EU:C:2014:317, σκέψη 68), η παρέκκλιση που προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας αυτής πρέπει να ερμηνεύεται περιοριστικά.

30. Η εν λόγω περιοριστική ερμηνεία βασίζεται στο ίδιο το γράμμα της διατάξεως αυτής με την οποία εξαιρείται από την εφαρμογή της οδηγίας 95/46 η επεξεργασία δεδομένων που πραγματοποιείται στο πλαίσιο όχι απλώς προσωπικών ή οικιακών, αλλά «αποκλειστικά» προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων.

31. Κατόπιν των προεκτεθέντων, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 53 των προτάσεών του, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εμπίπτει στην παρέκκλιση του άρθρου 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας 95/46, μόνον **όταν πραγματοποιείται στην αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή σφαίρα αυτού που προβαίνει** στην εν λόγω επεξεργασία.

32. Έτσι, όσον αφορά τα φυσικά πρόσωπα, η αλληλογραφία και η τήρηση καταλόγων διευθύνσεων συνιστούν, κατά την αιτιολογική σκέψη 12 της οδηγίας 95/46, «αποκλειστικά προσωπικές ή οικιακές δραστηριότητες» ακόμη και αν, παρεμπιπτόντως, αφορούν ή μπορεί να αφορούν την ιδιωτική ζωή άλλων προσώπων.

33. Στον βαθμό που μια παρακολούθηση με κάμερα ασφαλείας, όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, **εκτείνεται, έστω και εν μέρει, στον δημόσιο χώρο και, ως εκ τούτου, εξέρχεται από την ιδιωτική σφαίρα** αυτού που προβαίνει στην επεξεργασία των δεδομένων με το μέσο αυτό, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποκλειστικώς «προσωπική ή οικιακή» δραστηριότητα κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας 95/46.

34. Συγχρόνως, η εφαρμογή των διατάξεων της οδηγίας αυτής παρέχει, ενδεχομένως, τη δυνατότητα να ληφθούν υπόψη, σύμφωνα ειδικότερα με τα άρθρα 7, στοιχείο η', 11, παράγραφος 2, καθώς και 13, παράγραφος 1, στοιχεία δ' και ζ', της εν λόγω οδηγίας, **τα νόμιμα συμφέροντα του υπευθύνου της επεξεργασίας**, τα οποία συνίστανται ιδίως, όπως στην υπόθεση της κύριας δίκης,

στην προστασία της ιδιοκτησίας, της υγείας και της ζωής του υπευθύνου αυτού και της οικογένειάς του.

35. Επομένως, στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας 95/46 έχει την έννοια ότι η χρήση συστήματος με κάμερα, που παρέχει τη δυνατότητα βιντεοσκόπησης προσώπων με αποθήκευση σε μέσο εγγραφής συνεχούς ροής, όπως ο σκληρός δίσκος, το οποίο εγκατέστησε φυσικό πρόσωπο στην κατοικία του με σκοπό την προστασία της ιδιοκτησίας, της υγείας και της ζωής των ιδιοκτητών της οικίας, και το οποίο παρακολουθεί επίσης τον δημόσιο χώρο, δεν συνιστά επεξεργασία δεδομένων η οποία πραγματοποιείται στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων, κατά την έννοια της διατάξεως αυτής.

ΑΠΔΠΧ Ετήσια Έκθεση 2014

[Γνώμη ΑΠΔΠΧ για την Απόφαση Rynes]

Απόφαση του ΔΕΕ η οποία αφορά σε προδικαστικό ερώτημα Δικαστηρίου της Τσεχίας

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την απόφαση C-212/13 αποσαφήνισε ότι σύστημα βιντεοεπιτήρησης εγκατεστημένο σε οικία από φυσικό πρόσωπο, για το σκοπό της προστασίας της οικίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, όταν το πεδίο ελέγχου των καμερών περιλαμβάνει δημόσιο χώρο και δεν περιορίζεται στον ιδιωτικό χώρο της οικίας.

Συγκεκριμένα, στη σκέψη 33 της εν λόγω απόφασης αναφέρεται ότι στο βαθμό που μια παρακολούθηση με κάμερα ασφαλείας εγκατεστημένη από φυσικό πρόσωπο για την προστασία της οικίας του **εκτείνεται, έστω και εν μέρει, στο δημόσιο χώρο**, εξέρχεται από την ιδιωτική σφαίρα αυτού που προβαίνει στην επεξεργασία των δεδομένων με το μέσο αυτό και **δεν μπορεί να θεωρηθεί** ως αποκλειστικώς «προσωπική ή οικιακή» δραστηριότητα κατά την έννοια του άρθρου 3 παρ. 2 δεύτερη περίπτωση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ. Επίσης, στη σκέψη 34 αναφέρεται ότι η εφαρμογή των διατάξεων της Οδηγίας αυτής παρέχει, ενδεχομένως, τη δυνατότητα να ληφθούν υπόψη τα νόμιμα συμφέροντα του υπευθύνου της επεξεργασίας, τα οποία συνίστανται ιδίως στην προστασία της ιδιοκτησίας, της υγείας και της ζωής του υπευθύνου αυτού και της οικογένειάς του, ειδικότερα σύμφωνα με τα άρθρα 7 στοιχείο στ', 11 παρ. 2 καθώς και 13 παρ. 1, στοιχ. δ' και ζ' της εν λόγω Οδηγίας.

Σημειώνεται ότι η απόφαση αυτή **είναι στην ίδια γραμμή με την οδηγία 1/2011 της Αρχής, όπου στο άρθρο 3 παρ. 2 εδ. β'**

αναφέρεται ότι δεν θεωρείται αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα η λήψη και επεξεργασία εικόνας ή και ήχου με σύστημα βιντεοεπιτήρησης που είναι εγκατεστημένο σε ιδιωτική οικία, όταν το πεδίο ελέγχου της κάμερας περιλαμβάνει εξωτερικούς δημόσιους ή κοινόχρηστους χώρους.

Επίτροπος Κύπρου [Ετήσια Έκθεση 2014]

2.3.3 Διανομή φωτογραφιών ανηλίκου σε ηλεκτρονική μορφή, χωρίς άδεια από φωτογραφείο

Ελήφθη παράπονο στο Γραφείο μας σχετικά με το θέμα της νομιμότητας της κυκλοφορίας σε dvd (δισκάκι) φωτογραφιών, που απεικονίζουν την παραπονούμενη και το γιο της, που ελήφθησαν κατά την τελική γιορτή των αποφοίτων, στο σχολείο που αυτή εργάζεται ως δασκάλα, χωρίς τη λήψη προηγούμενης συγκατάθεσής της. [...]

Στην προκείμενη περίπτωση κρίναμε ότι η λήψη των φωτογραφιών είχε γίνει με τη συγκατάθεση της παραπονούμενης. Το γεγονός ότι εκ των υστέρων αυτές ενσωματώθηκαν σε ηλεκτρονική μορφή σε δισκάκι και δόθηκαν στους γονείς, αυτό δεν απαιτούσε ειδική συγκατάθεση από τα υποκείμενα των δεδομένων, γιατί είχε ήδη συμφωνηθεί να γίνει με τον τρόπο αυτό, από τον Σύνδεσμο γονέων και των γονιών των τελειοφοίτων. Επίσης, διενεργήθηκε μέσα στα πλαίσια της εργασίας του φωτογράφου, χωρίς να αποτελεί μεταγενέστερη επεξεργασία και χωρίς να ήταν δυνατόν αυτός να γνωρίζει κατά πόσον κάποιος παρευρισκόμενος δεν είχε συμφωνήσει επειδή δεν ήταν γονέας αποφοίτου.

Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, υποδείξαμε στην παραπονούμενη ότι οι διατάξεις του Νόμου δεν εφαρμόζονται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία πραγματοποιείται από φυσικό πρόσωπο για την άσκηση δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών.

Στην προκείμενη περίπτωση, οι φωτογραφίες που ενσωματώθηκαν στα δισκάκια δόθηκαν στους γονείς των αποφοίτων στο πλαίσιο προσωπικών ή οικιακών αρμοδιοτήτων, επομένως η συγκεκριμένη επεξεργασία εξαιρείται του πεδίου εφαρμογής του Νόμου.

Επίτροπος Κύπρου [Ετήσια Έκθεση 2014]

3.8.1 Ηχογράφηση διαλέξεων

Το γραφείο Εκτελεστικού Αντιπροέδρου Διοίκησης του Πανεπιστημίου Λευκωσίας υπέβαλε ερώτημα στον Επίτροπο κατά

πόσον η ηχογράφηση διαλέξεων από φοιτητές με μαθησιακές δυσκολίες έχει οποιαδήποτε νομική πτυχή, η οποία αφορά την προστασία προσωπικών δεδομένων.

Οι διατάξεις του Νόμου 138(Ι)/2001, όπως τροποποιήθηκε, εφαρμόζονται στην αυτοματοποιημένη εν όλω ή εν μέρει επεξεργασία, καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο (άρθρο 3(1) του Νόμου).

Το άρθρο 3(2) προβλέπει ότι: «οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζονται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία πραγματοποιείται από φυσικό πρόσωπο για την άσκηση δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών».

Ενόψει των όσων έχουν αναφερθεί πιο πάνω, απαντήσαμε ότι η ηχογράφηση διαλέξεων από φοιτητές με μαθησιακές δυσκολίες εμπίπτει στην εξαίρεση του άρθρου 3(2) του Νόμου και ως εκ τούτου δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου.

Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, θεωρούμε ότι οι Καθηγητές/Λέκτορες θα πρέπει να ενημερώνονται από προηγουμένως για την πρακτική ηχογράφησης τους από φοιτητές.

ΟΕ29 - Γνώμη 01/2015 σχετικά με ζητήματα προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων τα οποία συνδέονται με τη χρήση τηλεκατευθυνόμενων αεροσκαφών (drones) [wp231]

3.1 Δυνατότητα εφαρμογής της οδηγίας για την προστασία των δεδομένων

Ενώ η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επικεντρώνει την προσοχή της στα τηλεχειριζόμενα αεροσκάφη, στην παρούσα γνώμη δεν γίνεται διαφοροποίηση μεταξύ πλήρως αυτόνομων και μη αυτόνομων μη επανδρωμένων εναέριων συστημάτων, με το σκεπτικό ότι η πτυχή αυτή δεν είναι σημαντική για τα ζητήματα προστασίας των δεδομένων που προκύπτουν από τη χρήση αυτού του είδους της τεχνολογίας. Επίσης, οι κατευθυντήριες γραμμές αφορούν –με τις απαραίτητες προσαρμογές– την επεξεργασία δεδομένων που προκύπτει από τη χρήση οποιουδήποτε είδους εναέριου οχήματος (επανδρωμένου ή μη, αεροναυτικού ή διαστημικού) σε μη στρατιωτικές δραστηριότητες.

Ωστόσο, πρέπει να επισημανθεί ότι ορισμένες περιπτώσεις της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που προκύπτουν από τη χρήση τηλεκατευθυνόμενων αεροσκαφών σε μη στρατιωτικές δραστηριότητες ενδέχεται να μην εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των κατευθυντήριων γραμμών με βάση τις εξαιρέσεις ή τις παρεκκλίσεις που, σύμφωνα με την οδηγία,

μπορούν να θεσπίσουν τα κράτη μέλη (βλέπε κυρίως τα άρθρα 3, 9 και 13).

Δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 2 της οδηγίας, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από φυσικό πρόσωπο στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας γνώμης.

Ωστόσο, η διάταξη που ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 **συνιστά εξαίρεση και, ως τέτοια, πρέπει να ερμηνεύεται συσταλτικά**. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με την άποψη του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, η λεγόμενη «εξαίρεση για τις οικιακές δραστηριότητες» πρέπει «να ερμηνευθεί ως αφορώσα αποκλειστικά τις δραστηριότητες οι οποίες εντάσσονται στο πλαίσιο της ιδιωτικής ή οικογενειακής ζωής των ιδιωτών, πράγμα το οποίο προδήλως δεν ισχύει για την περίπτωση της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία συνίσταται στη δημοσίευσή τους στο Διαδίκτυο με συνέπεια να αποκτά πρόσβαση στα δεδομένα αυτά απροσδιόριστος αριθμός προσώπων»¹⁹. Επιπλέον, εάν οι δραστηριότητες τηλεκατευθυνόμενου αεροσκάφους και του ενσωματωμένου εξοπλισμού του είναι τέτοιες που παραπέμπουν σε σύστημα βιντεοεπιτήρησης, στον βαθμό που αυτή συνεπάγεται τη συνεχή καταγραφή και αποθήκευση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και εκτείνεται «έστω και εν μέρει, στον δημόσιο χώρο και, ως εκ τούτου, εξέρχεται από την ιδιωτική σφαίρα αυτού που προβαίνει στην επεξεργασία των δεδομένων με το μέσο αυτό, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποκλειστικώς “προσωπική ή οικιακή” δραστηριότητα κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας 95/46»²⁰.

ΑΠΑΓΧ 134/2015

<https://www.dpa.gr/index.php/el/enimerwtiko/prakseisArxis/systasi-gia-prosarmogi-systimatos-binteoepitirisis-egkatestimenoy-se>

[Κάμερα σε μπαλκόνι διαμερίσματος]

α) Στην περίπτωση των δύο καμερών που είναι τοποθετημένες στα μπαλκόνια του διαμερίσματος του καταγγελλόμενου, όπως προκύπτει από το σχετικό φωτογραφικό υλικό που κατατέθηκε στην Αρχή, το πεδίο ελέγχου των καμερών συστήματος βιντεοεπιτήρησης φαίνεται να περιλαμβάνει μόνο ιδιωτικούς χώρους, αφού οι κάμερες είναι μεν τοποθετημένες εξωτερικά αλλά φαίνεται ότι είναι στραμμένες προς το εσωτερικό της οικίας του καταγγελλόμενου. Συνεπώς, όπως αναλύεται στο σημείο 3 του

σκεπτικού, η εν λόγω επεξεργασία **θεωρείται οικιακή δραστηριότητα** και δεν έχει εφαρμογή ο ν. 2472/1997.

ΑΠΔΠΧ 135/2015

<https://www.dpa.gr/index.php/el/enimerwtiko/prakseisArxis/systasi-gia-prosarmogi-systimatos-binteoepitirisis-egkatestimenoy-se-0>

[Βιντεοεπιτήρηση σε διαμέρισμα]

2. [...] Σημειώνεται ότι, ως αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα νοείται εκείνη που αναφέρεται στο ιδιωτικό πεδίο δράσης ενός προσώπου ή μιας οικογένειας, δηλαδή εκείνη που δεν εμπίπτει στην επαγγελματική ή/και εμπορική του δραστηριότητα και δεν έχει ως σκοπό ή ως αποτέλεσμα τη συστηματική διαβίβαση ή τη διάδοση δεδομένων σε τρίτους (βλ. και Οδηγία 1/2011 της Αρχής, άρθρο 3). Ειδικότερα, εφόσον το πεδίο ελέγχου των καμερών συστήματος βιντεοεπιτήρησης εγκατεστημένου σε ιδιωτική οικία περιλαμβάνει χώρους μόνο ιδιωτικούς, τότε η εν λόγω επεξεργασία θεωρείται οικιακή δραστηριότητα.

3. Σύμφωνα με το άρθρο 3 της Οδηγίας 1/2011, όταν το πεδίο ελέγχου της κάμερας περιλαμβάνει εξωτερικούς δημόσιους ή κοινόχρηστους χώρους δεν θεωρείται αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα η λήψη και επεξεργασία εικόνας ή και ήχου (ακόμα και αν το σύστημα βιντεοεπιτήρησης είναι εγκατεστημένο σε ιδιωτική οικία), οπότε μία τέτοια επεξεργασία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ν. 2472/1997 περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Με αντίστοιχο τρόπο έχει αποφανθεί και το Δ.Ε.Ε. με την Απόφαση C-212/13 η οποία αφορά σε προδικαστικό ερώτημα Δικαστηρίου της Τσεχίας.

ΑΠΔΠΧ 17/2016

<https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/prakseisArxis/nomimotita-epexergasias-dedomenon-prosopikoy-haraktira-sto-facebook>

[Δημοσίευση σε page του Facebook δεν εμπίπτει στην εξαίρεση.]

3. Σύμφωνα με τη Γνώμη 5/2009 της Ομάδας Εργασίας του Άρθρου 29, στις περισσότερες περιπτώσεις υπηρεσιών κοινωνικής δικτυώσεως θεωρείται ότι οι χρήστες είναι υποκείμενα των δεδομένων. Η Οδηγία 95/46/EK δεν επιβάλλει τις υποχρεώσεις ενός υπεύθυνου επεξεργασίας δεδομένων σε ένα άτομο που

επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο καθαρά προσωπικής ή οικιακής χρήσεως. Ωστόσο, σε κάποιες περιπτώσεις, **οι δραστηριότητες του χρήστη μιας υπηρεσίας κοινωνικής δικτύωσης μπορεί να μην διέπονται από την εξαίρεση** λόγω οικιακής χρήσεως και ο χρήστης ενδέχεται να θεωρηθεί ότι επωμίζεται κάποιες από τις ευθύνες ενός υπεύθυνου επεξεργασίας δεδομένων. Στις περιπτώσεις αυτές οι δραστηριότητες ορισμένων χρηστών των υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης επεκτείνονται πέραν της καθαρά προσωπικής ή οικιακής χρήσεως, για παράδειγμα, όταν η υπηρεσία κοινωνικής δικτύωσης χρησιμοποιείται ως πλατφόρμα συνεργασίας για έναν οργανισμό ή μια εταιρεία. Αν ο χρήστης μιας υπηρεσίας κοινωνικής δικτύωσης ενεργεί εκ μέρους μιας εταιρείας ή ενός οργανισμού ή χρησιμοποιεί την εν λόγω υπηρεσία κυρίως ως πλατφόρμα για την επιδίωξη διαφημιστικών, πολιτικών ή φιλανθρωπικών στόχων, η εξαίρεση δεν ισχύει και ο χρήστης αναλαμβάνει όλες τις ευθύνες ενός υπεύθυνου επεξεργασίας δεδομένων, ο οποίος αποκαλύπτει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε έναν άλλο υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (δηλ. την υπηρεσία κοινωνικής δικτύωσης) και σε τρίτους (σε άλλους χρήστες της εν λόγω υπηρεσίας ή ενδεχομένως ακόμα και σε άλλους υπεύθυνους επεξεργασίας δεδομένων με πρόσβαση στα δεδομένα). Σε αυτές τις περιπτώσεις, ο χρήστης πρέπει να λάβει τη σύμφωνη γνώμη των ενδιαφερομένων προσώπων ή να στηρίξει την επεξεργασία σε κάποια άλλη νομική βάση, που προβλέπεται στην Οδηγία 95/46/EΚ.

Περαιτέρω, η Γνώμη 5/2009 επισημαίνει ότι **η ύπαρξη μεγάλου αριθμού επαφών μπορεί να σημαίνει ότι δεν ισχύει η εξαίρεση** λόγω οικιακής χρήσεως και επομένως ότι ο χρήστης μπορεί να θεωρείται ως υπεύθυνος της επεξεργασίας δεδομένων. Επίσης, σύμφωνα πάντοτε με την ίδια Γνώμη, όταν η πρόσβαση στις πληροφορίες προφίλ επεκτείνεται πέραν των επαφών της επιλογής του χρήστη, π.χ. όταν παρέχεται πρόσβαση σε ένα προφίλ σε όλους τους χρήστες της υπηρεσίας κοινωνικής δικτύωσης ή όταν τα δεδομένα παρέχουν δυνατότητα καταγραφής από τις μηχανές αναζήτησεως, η πρόσβαση υπερβαίνει το προσωπικό ή το οικιακό πλαίσιο. Κατά αντίστοιχο τρόπο, αν ένας χρήστης λάβει συνειδητή απόφαση να επεκτείνει την πρόσβαση στα στοιχεία του πέραν των «φίλων» της επιλογής του καθίσταται υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων και υπέχει την ευθύνη αυτού.

4. Εξάλλου, σύμφωνα με το ΔΕΚ στις αποφάσεις Bodil Linqvist και Satakunnan Markkinarörssi και Satamedia, η εξαίρεση της οικιακής χρήσεως πρέπει να ερμηνευθεί ως αφορώσα αποκλειστικά τις δραστηριότητες, οι οποίες εντάσσονται στο πλαίσιο της ιδιωτικής ή οικογενειακής ζωής των ιδιωτών, πράγμα το οποίο προδήλως **δεν**

ισχύει για την περίπτωση της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία **συνίσταται στη δημοσίευσή τους στο Διαδίκτυο**, με συνέπεια να αποκτά πρόσβαση στα δεδομένα αυτά απροσδιόριστος αριθμός προσώπων. Ως εκ τούτου, όταν η ανακοίνωση των συλλεγομένων δεδομένων γίνεται σε απροσδιόριστο αριθμό ατόμων δεν λαμβάνει χώρα η εξαίρεση της οικιακής χρήσεως.

5. Εν προκειμένω, η ιστοσελίδα του δημάρχου πόλης Χ στο facebook υπό την ονομασία «...» αριθμεί άνω των 1000 φίλων και **είναι δημόσια και προσβάσιμη σε όλους τους χρήστες του facebook** (πολλώ μάλλον καθώς δεν απαιτείται η αποδοχή φιλίας εκ μέρους του δημάρχου για την ανάγνωση των αναρτημένων από αυτόν). Περαιτέρω, ο Β **χρησιμοποιεί την ιστοσελίδα για την ενημέρωση και πληροφόρηση των δημοτών καθιστώντας την ως μέσο επικοινωνίας** με το κοινό. Συνεπώς, σύμφωνα με αυτά που εκτίθενται ανωτέρω, ο Δήμαρχος ... καθίσταται υπεύθυνος επεξεργασίας και έχει όλες τις υποχρεώσεις του υπευθύνου επεξεργασίας, όπως προβλέπονται στο ν.2472/97 για νόμιμη και θεμιτή επεξεργασία (άρθρα 4 και 7). Ο δήμαρχος εν προκειμένω ανήρτησε στην ιστοσελίδα πληροφορία σχετικά με ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα του προσφεύγοντος χωρίς να έχει λάβει τη συγκατάθεση του και χωρίς να συντρέχει κάποια από τις νομιμοποιητικές βάσεις του άρθρου 7 παρ. 2 του ν. 2472/1997. Η δημοσιοποίηση ως απάντηση στη δριμεία κριτική που δέχθηκε ο Β από τον Α δεν εμπίπτει σε κάποια εξαίρεση του άρθρου 7 παρ. 2.

ΑΠΑΔΠΧ ΓΝΜΔ 5/2017

<https://www.dpa.gr/index.php/el/enimerwtiko/prakseisArxis/proyprotheseis-topothetisis-kameras-stin-eisodo-diamerismatos-apokleistika>

[Βιντεοεπιτήρηση σε διαμέρισμα]

2. Όταν η επεξεργασία εικόνας πραγματοποιείται στο πλαίσιο άσκησης δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών, τότε εκφεύγει του πεδίου εφαρμογής του ν. 2472/1997 (βλ. άρθρο 3 παρ. 2 στοιχ. α' του ν. 2472/1997). Ως αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα νοείται **εκείνη που αναφέρεται στο ιδιωτικό πεδίο δράσης ενός προσώπου ή μιας οικογένειας, δηλαδή εκείνη που δεν εμπίπτει στην επαγγελματική ή/και εμπορική του δραστηριότητα και δεν έχει ως σκοπό ή ως αποτέλεσμα τη διαβίβαση ή τη διάδοση δεδομένων σε τρίτους** (βλ. και **Οδηγία 1/2011 της Αρχής, άρθρο 3**). Ειδικότερα, εφόσον το πεδίο ελέγχου των καμερών συστήματος

βιντεοεπιτήρησης εγκατεστημένου σε ιδιωτική οικία περιλαμβάνει **χώρους μόνο ιδιωτικούς**, τότε η εν λόγω επεξεργασία θεωρείται οικιακή δραστηριότητα. Η Αρχή, στο άρθρο 3, παρ. 2, εδ. β) της προαναφερθείσας οδηγίας εξειδικεύει περαιτέρω την εν λόγω εξαίρεση, προσδιορίζοντας ότι δεν θεωρείται αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα η λήψη και επεξεργασία εικόνας ή και ήχου με σύστημα βιντεοεπιτήρησης που είναι εγκατεστημένο σε ιδιωτική οικία, όταν το πεδίο ελέγχου της κάμερας περιλαμβάνει εξωτερικούς δημόσιους ή κοινόχρηστους χώρους.

3. Το Δ.Ε.Ε., με την Απόφαση C-212/13 [Rynes] η οποία αφορά σε προδικαστικό ερώτημα Δικαστηρίου της Τσεχίας, αποσαφήνισε ότι σύστημα βιντεοεπιτήρησης εγκατεστημένο σε οικία από φυσικό πρόσωπο, για το σκοπό της προστασίας της οικίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 95/46/ΕΚ, **όταν το πεδίο ελέγχου των καμερών περιλαμβάνει δημόσιο χώρο και δεν περιορίζεται στον ιδιωτικό χώρο** της οικίας. Συγκεκριμένα, στη σκέψη 33 της εν λόγω απόφασης αναφέρεται ότι, στο βαθμό που μια παρακολούθηση με κάμερα ασφαλείας εγκατεστημένη από φυσικό πρόσωπο για την προστασία της οικίας του εκτείνεται, έστω και εν μέρει, στο δημόσιο χώρο, **εξέρχεται από την ιδιωτική σφαίρα αυτού** που προβαίνει στη επεξεργασία των δεδομένων με το μέσο αυτό και η ενέργεια αυτή δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποκλειστικώς «προσωπική ή οικιακή» δραστηριότητα κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της Οδηγίας 95/46. Επίσης, στη σκέψη 34 αναφέρεται ότι η εφαρμογή των διατάξεων της Οδηγίας αυτής παρέχει, ενδεχομένως, **τη δυνατότητα να ληφθούν υπόψη τα νόμιμα συμφέροντα του υπευθύνου της επεξεργασίας**, τα οποία συνίστανται ιδίως, στην προστασία της ιδιοκτησίας, της υγείας και της ζωής του υπευθύνου αυτού και της οικογένειάς του, ειδικότερα σύμφωνα με τα άρθρα 7, στοιχείο στ', 11 παράγραφος 2, καθώς και 13, παράγραφος 1, στοιχεία δ' και ζ', της εν λόγω Οδηγίας. Η Αρχή έχει ήδη κρίνει (βλ. **απόφαση 134/2015**) ότι το ανωτέρω σκεπτικό τυγχάνει ανάλογης εφαρμογής σε περιπτώσεις οροφωδιαμερίσματος, στις οποίες το πεδίο παρακολούθησης μιας κάμερας λαμβάνει εικόνα από μη ιδιωτικό, κοινόχρηστο, χώρο και, συνεπώς, η ενέργεια δεν μπορεί να θεωρηθεί ως προσωπική.[...]

7. Σε περίπτωση εγκατάστασης **κάμερας στο χώρο εισόδου ενός διαμερίσματος** που χρησιμοποιείται αποκλειστικά ως κατοικία, όταν η λαμβανόμενη εικόνα δεν καταγράφεται με κανένα τρόπο, η δραστηριότητα (περίπτωση α'), αν και υφίσταται ηλεκτρονική επεξεργασία σήματος εικόνας, δεν διαφοροποιείται ουσιωδώς από την επόπτευση του χώρου μέσω του οπτικού φακού που

τοποθετείται στο «ματάκι της θύρας». Συνεπώς, η ενέργεια αυτή **εμπίπτει στο πλαίσιο** της άσκησης δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών από φυσικό πρόσωπο (και συνεπώς δεν έχει εφαρμογή ο ν. 2472/1997).

8. Σε περίπτωση που πραγματοποιείται καταγραφή δεδομένων εικόνας από το χώρο εισόδου ενός διαμερίσματος που χρησιμοποιείται αποκλειστικά ως κατοικία, αλλά είναι τεχνικά εφικτός ο περιορισμός του πεδίου εμβέλειας της κάμερας στον απολύτως απαραίτητο χώρο μπροστά από τη θύρα εισόδου του διαμερίσματος, ώστε να επιτηρείται αποκλειστικά και μόνο η θύρα αυτή και ο εκάστοτε ευρισκόμενος μπροστά της, χωρίς να λαμβάνεται εικόνα από λοιπούς κοινόχρηστους χώρους, όπως σκάλα ή θύρα ανελκυστήρα ούτε από θύρες ή χώρο εισόδου γειτονικών διαμερισμάτων (προς κάθε κατεύθυνση) και ανάλογα με την εκάστοτε χωροθέτηση των εισόδων των διαμερισμάτων του ορόφου και του ανελκυστήρα, η ενέργεια αυτή (περίπτωση β΄) **εμπίπτει στο πλαίσιο της άσκησης** δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών από φυσικό πρόσωπο. Και αυτό διότι, ο απολύτως απαραίτητος χώρος μπροστά από την είσοδο του διαμερίσματος, παρότι ανήκει, κατά κανόνα, στους κοινόχρηστους χώρους του συγκροτήματος, αποτελεί σημείο εισόδου στον ιδιωτικό χώρο του διαμερίσματος και ως εκ τούτου η χρήση του πρέπει να εξετάζεται υπό το πρίσμα της άρρηκτης σχέσης του με την οικιακή δραστηριότητα. Συνεπώς, η επιτήρηση του χώρου αυτού, που δεν είναι δημόσιος, αλλά κοινόχρηστος περιορισμένης πρόσβασης, δεν εξέρχεται από την ιδιωτική σφαίρα του προσώπου που τοποθετεί την εν λόγω κάμερα. [...]

13. Τέλος, τονίζεται ότι ο ένοικος του διαμερίσματος που αποτελεί υπεύθυνο επεξεργασίας υπέχει όλες τις υποχρεώσεις του ν.2472/1997 και της οδηγίας 1/2011. Επίσης, επισημαίνεται ότι **οποιαδήποτε διαβίβαση δεδομένων** εικόνας προερχόμενων από σύστημα βιντεοεπιτήρησης σε τρίτους (εκτός διωκτικών αρχών ή δικαστηρίων) **καθιστά τη χρήση μη οικιακή, άνευ ετέρου**. Για παράδειγμα ανάρτηση βίντεο σε ιστοσελίδα **ή ακόμα και η επίδειξή του** σε τρίτα πρόσωπα, καθιστά ένα φυσικό πρόσωπο υπεύθυνο επεξεργασίας. Τέτοια διαβίβαση κατά κανόνα δεν επιτρέπεται με την εξαίρεση των περιπτώσεων που τυγχάνει εφαρμογής το άρθρο 9 της οδηγίας 1/2011 της Αρχής.

<https://www.bailii.org/ew/cases/EWCA/Civ/2017/121.html>

[Οι δραστηριότητες διαχειριστή πολυκατοικίας, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, εντάσσονται στην οικιακή εξαίρεση, όταν αυτός τυγχάνει και ένοικος,]

The exemption for personal and household processing

72. The court touched on this question in *Lindqvist*, which concerned information posted on the internet about parishioners in Sweden. The court said:

"[47] That exception must therefore be interpreted as relating only to activities which are carried out in the course of private or family life of individuals, which is clearly not the case with the processing of personal data consisting in publication on the internet so that those data are made accessible to an indefinite number of people."

73. On the facts of that case the court's observations are of limited help on this question. The scope of the exemption arose again in *Ryneš v Úrad*. Mr Ryneš had installed a video surveillance camera outside his house which recorded activities in the public road. His reason for doing so was that his home had been attacked, and in the event the video images did capture images of two vandals. Advocate General Jääskinen said at [51] that "household activities" could take place outside the home. However, he pointed out at [53] that the exception applied only if the link between the data and household activities was "an exclusive one". In essence the court accepted his analysis, but importantly they added at [32] that correspondence was a purely personal or household activity "even if they incidentally concern or may concern the private life of other persons". The court thus decided that the fact that the video surveillance captured images of people in the public road went beyond the boundaries of the exception.

74. Mr Coppel QC, for Mr Ittihadieh, argued that the exception applied only to matters which went on inside the data controller's own household and did not apply to his interaction with the wider world. Thus **to the extent that a resident in a block of flats communicates with his neighbours about matters of mutual concern or interest** about the state or administration of the block, **any personal data processed in that communication falls outside the scope of the exception.**

75. **In my judgment this is too narrow a view of the scope of the exclusion.**

First, Mr. Coppel's interpretation would, for example, mean that if an individual e-mailed a friend asking for a recommendation for a plumber to carry out work at home any recommendation would contain personal data of both the plumber and also the friend (whose opinion would itself be personal data).

Second, this interpretation is narrower than that adopted by the court in *Ryneš*. Third, a requirement on an individual to provide personal data relating to his household affairs under a SAR is itself an intrusion into that person's privacy. In *Lindqvist* the court said:

"[87] ... it is for the authorities and courts of the member states not only to interpret their national law in a manner consistent with Directive 95/46 but also to make sure they do not rely on an interpretation of it which would be in conflict with the fundamental rights protected by the Community legal order or with the other general principles of Community law, such as inter alia the principle of proportionality..."

[89] It is for the referring court to take account, in accordance with the principle of proportionality, of all the circumstances of the case before it, in particular the duration of the breach of the rules implementing Directive 95/46 and the importance, for the persons concerned, of the protection of the data disclosed."

76. It follows, in my judgment, that in construing the scope of the personal and household exemption, **the balance must be struck between two competing entitlements to privacy**: that of the data subject and that of the individual data controller. This in turn informs the scope of the personal and household exemption. It is not necessary to attempt to draw the line. But wherever the line is drawn **I consider that activities relating to the management of a private block of flats in which the putative data controller resides** (including the processing of his neighbour's personal data in so far as they concern matters arising from or relating to the management of that block) **fall within the scope of the exemption** because they directly concern his private life and also directly concern his household.

77. In addition, as Mr. Hopkins pointed out on behalf of the RTM company and the other respondents, if an individual cannot rely on this exclusion, he is prohibited from processing any personal data without registering with the Information Commissioner and, if he fails to do so, he is guilty of a criminal offence. **We must be cautious about criminalising what, for many people, are their ordinary activities.** [...]

The exemption and the judge's discretion

128. At [38] HHJ Seymour QC held that the "overwhelming probability" was that all the documents he had reviewed fell within the exemption for processing for personal and household affairs. He also held at [38] and [40] that it would be "wholly disproportionate" to require a search for the purpose of proving whether there were any data that fell outside that exemption or to conduct a further search to find more documents than the 400 that had already been produced. The exercise of his discretion was firmly based on proportionality, which is undoubtedly a relevant consideration. In my judgment he was entitled to reach that conclusion. The judge also said at [44] that there were indications that Mr Ittihadieh had been using the proceedings "to bully" the respondents. That would have been another valid reason for refusing to exercise his discretion in Mr Ittihadieh's favour.

ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΞ/2511-1/03-05-2017

[Βιντεοσκόπηση με ερασιτεχνική κάμερα εμπίπτει.]

Η Αρχή, με έγγραφό της (Γ/ΕΞ/2511-1/03-05-2017), απάντησε σε ερώτημα σχετικά με τη νομιμότητα τοποθέτησης και χρήσης κάμερας δράσης (action camera) σε μοτοσικλέτα και της ανάρτησης του σχετικού καταγεγραμμένου υλικού στο διαδίκτυο με απόκρυψη των προσώπων και των αριθμών κυκλοφορίας των λοιπών οχημάτων.

Στην προκειμένη περίπτωση, **η βιντεοσκόπηση με ερασιτεχνική κάμερα χειρός από φυσικό πρόσωπο θεωρείται, κατ' αρχάς, άσκηση προσωπικών δραστηριοτήτων** και, συνεπώς, εκφεύγει του πεδίου εφαρμογής του ν. 2472/1997 περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 2 στοιχ. α' αυτού (βλ. επίσης και την Ετήσια Έκθεση της Αρχής για το 2011, ενότητα 3.10.1 τελευταία παράγραφο). Περαιτέρω, όπως επισημαίνει η Αρχή μεταξύ άλλων στην απάντησή της, αν το εν λόγω υλικό δεν χρησιμοποιηθεί για αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή χρήση (π.χ. αναρτάται στο διαδίκτυο), τότε καταρχήν έχει εφαρμογή ο ν. 2472/1997 και η επεξεργασία επιτρέπεται μόνο όταν τα υποκείμενα των δεδομένων -εν προκειμένω, οι εικονιζόμενοι στο βιντεοσκοπημένο υλικό- έχουν δώσει τη συγκατάθεσή τους, όπως επιτάσσει το άρθρο 5 παρ. 1 του ν. 2472/1997 (εκτός εάν συντρέχει μια από τις προβλεπόμενες από την παράγραφο 2 του ιδίου άρθρου εξαιρέσεις, οπότε είναι νόμιμη η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου). Σε περίπτωση, ωστόσο, που το βιντεοσκοπημένο υλικό που αναρτάται στο Διαδίκτυο είναι τέτοιο ώστε να μην είναι εφικτή, κατά κανένα τρόπο, η αναγνώριση

προσώπων ή αριθμών πινακίδων οχημάτων, τότε η εν λόγω ανάρτηση δεν συνιστά επεξεργασία προσωπικών δεδομένων.

Επίτροπος Κύπρου [Ετήσια Έκθεση 2017]

Η ανάρτηση σχολίων για τρίτο πρόσωπο στο Facebook δεν εμπίπτει.

7.6.5. Αναρτήσεις στο FACEBOOK και κοινοποίηση αναρτήσεων σε τρίτους [2017]

Η επεξεργασία (κοινοποίηση πληροφοριών/σχολίων για φυσικό εν ζωή πρόσωπο) σε κοινωνικό δίκτυο με βάση τα οποία ο προσδιορισμός της ταυτότητας του προσώπου αυτού από τρίτους καθίσταται άμεσα ή έμμεσα ευχερής με προσιτά μέσα χωρίς την καταβολή υπέρμετρης και δυσανάλογης προσπάθειας, για να είναι σύνηθες **θα πρέπει να γίνεται με τη συγκατάθεση του προσώπου αυτού δεδομένου ότι η σχετική επεξεργασία εκφεύγει** του πλαισίου της προσωπικής και οικιακής χρήσης και επομένως εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου.

ΑΠΔΠΧ 59/2018

<https://www.dpa.gr/el/enimerwtiko/prakseisArxis/exetasi-kataggelias-gia-hrisi-apo-astynomiko-kameras-ensomatomeni-sti>

[Φορητή κάμερα από αστυνομικό]

Στην προκειμένη περίπτωση, η χρήση κάμερας από αστυνομικό με τα χαρακτηριστικά που περιγράφονται στο ιστορικό της υπόθεσης **δεν θα μπορούσε να ενταχθεί** σε περίπτωση αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής χρήσης, καθώς, ακόμα κι αν η απόφαση για τη χρήση της είναι αποκλειστικά του εν λόγω αστυνομικού υπαλλήλου, αυτή γίνεται στο πλαίσιο της επαγγελματικής και όχι της προσωπικής του δραστηριότητας και μάλιστα σε χώρο που είναι δημόσιος ή ελεύθερα προσβάσιμος στο κοινό.

FRA - Εγχειρίδιο σχετικά με την ευρωπαϊκή νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων [2018]

2.3.1. Υπεύθυνοι επεξεργασίας και εκτελούντες την επεξεργασία

Φυσικά πρόσωπα μπορεί να είναι υπεύθυνοι επεξεργασίας βάσει τόσο του δικαίου της ΕΕ, όσο και του δικαίου του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ωστόσο, όταν επεξεργάζονται δεδομένα άλλων στο

πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας, τα φυσικά πρόσωπα δεν εμπίπτουν στους κανόνες του ΓΚΠΔ και της Εκσυγχρονισμένης Σύμβασης 108 και δεν θεωρούνται υπεύθυνοι επεξεργασίας. Άτομο το οποίο φυλάσσει την αλληλογραφία του, διατηρεί προσωπικό ημερολόγιο στο οποίο περιγράφει συμβάντα με φίλους και συναδέλφους και τηρεί τα ιατρικά αρχεία μελών της οικογένειάς του μπορεί να εξαιρείται από τους κανόνες περί προστασίας δεδομένων, αφού οι δραστηριότητες αυτές θα μπορούσαν να είναι αμιγώς προσωπικές ή απλώς οικιακές. Στον ΓΚΠΔ διευκρινίζεται περαιτέρω ότι στις προσωπικές ή οικιακές δραστηριότητες θα μπορούσαν επίσης να περιλαμβάνονται η κοινωνική δικτύωση και η επιγραμμική δραστηριότητα, όταν ασκούνται στο πλαίσιο αυτό. Αντιθέτως, οι κανόνες περί προστασίας δεδομένων εφαρμόζονται πλήρως όσον αφορά τους υπευθύνους επεξεργασίας και τους εκτελούντες την επεξεργασία οι οποίοι παρέχουν τα μέσα για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για προσωπικές ή οικιακές δραστηριότητες (για παράδειγμα, πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης).

Η πρόσβαση των πολιτών στο διαδίκτυο και η δυνατότητα χρήσης πλατφορμών ηλεκτρονικού εμπορίου, κοινωνικών δικτύων και ιστολογίων για την ανταλλαγή προσωπικών πληροφοριών σχετικά με τους ίδιους και άλλα άτομα καθιστούν ολοένα και πιο δύσκολο τον διαχωρισμό μεταξύ προσωπικής και μη προσωπικής επεξεργασίας. Το κατά πόσον οι δραστηριότητες είναι αποκλειστικά προσωπικές ή οικιακές εξαρτάται από τις περιστάσεις. Δραστηριότητες που έχουν επαγγελματικές ή εμπορικές πτυχές δεν μπορούν να εμπίπτουν στην εξαίρεση της οικιακής δραστηριότητας. Επομένως, στην περίπτωση που η κλίμακα και η συχνότητα της επεξεργασίας δεδομένων υποδηλώνουν επαγγελματική δραστηριότητα ή δραστηριότητα πλήρους απασχόλησης, ένα φυσικό πρόσωπο μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνος επεξεργασίας. Επιπροσθέτως του επαγγελματικού ή εμπορικού χαρακτήρα της δραστηριότητας επεξεργασίας, ένας άλλος παράγοντας ο οποίος πρέπει να λαμβάνεται υπόψη είναι αν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα διατίθενται σε μεγάλο αριθμό προσώπων τα οποία βρίσκονται προδήλως εκτός της ιδιωτικής σφαίρας του φυσικού προσώπου. Κατά τη σχετική με την Οδηγία για την Προστασία Δεδομένων νομολογία, το δίκαιο για την προστασία δεδομένων θα εφαρμόζεται όταν ιδιώτης, κατά τη χρήση του διαδικτύου, δημοσιεύει δεδομένα που αφορούν τρίτους σε δημόσιο ιστότοπο. Το ΔΕΕ δεν έχει αποφανθεί ακόμη επί παρόμοιων πραγματικών περιστατικών βάσει του ΓΚΠΔ, ο οποίος παρέχει περισσότερη καθοδήγηση σχετικά με τα θέματα που θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας για την προστασία δεδομένων βάσει της «εξαίρεσης

λόγω οικιακής δραστηριότητας», όπως η χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης για προσωπικούς σκοπούς.

Παράδειγμα: Η υπόθεση Bodil Lindqvist αφορούσε την αναφορά διαφόρων προσώπων, με το όνομά τους ή άλλο στοιχείο, όπως τον αριθμό τηλεφώνου ή άλλες πληροφορίες σχετικά με τις ασχολίες κατά τον ελεύθερο χρόνο τους, σε ιστοσελίδα στο διαδίκτυο. Το ΔΕΕ υποστήριξε ότι *«η εργασία που συνίσταται στην αναφορά, επί ιστοσελίδας του διαδικτύου, σε διάφορα πρόσωπα και στον προσδιορισμό τους είτε με το όνομά τους είτε με άλλα μέσα [...] συνιστά “αυτοματοποιημένη, εν όλω ή εν μέρει, επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα”»*, κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 της Οδηγίας για την Προστασία Δεδομένων. Τέτοια επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν συγκαταλέγεται στις αποκλειστικά προσωπικές ή οικιακές δραστηριότητες, οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων της ΕΕ περί προστασίας δεδομένων, καθώς η εξαίρεση αυτή *«πρέπει [...] να ερμηνευθεί ως αφορώσα αποκλειστικά τις δραστηριότητες οι οποίες εντάσσονται στο πλαίσιο της ιδιωτικής ή οικογενειακής ζωής των ιδιωτών, πράγμα το οποίο προδήλως δεν ισχύει για την περίπτωση της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα η οποία συνίσταται στη δημοσίευσή τους στο διαδίκτυο με συνέπεια να αποκτά πρόσβαση στα δεδομένα αυτά απροσδιόριστος αριθμός προσώπων»*.

Σύμφωνα με το ΔΕΕ, οι οπτικές καταγραφές ιδιωτικά εγκατεστημένων καμερών ασφαλείας μπορούν επίσης να εμπίπτουν στη νομοθεσία της ΕΕ για την προστασία δεδομένων υπό ορισμένες περιστάσεις.

Παράδειγμα: Στην υπόθεση František Ryneš, ο F. Ryneš κατέγραψε, μέσω του οικιακού συστήματος παρακολούθησης με κάμερες που είχε εγκαταστήσει για την προστασία της περιουσίας του, την εικόνα δύο προσώπων που έσπασαν κάποια παράθυρα του σπιτιού του. Η καταγραφή παραδόθηκε στη συνέχεια στην αστυνομία και χρησιμοποιήθηκε κατά τη διάρκεια ποινικής διαδικασίας. Το ΔΕΕ έκρινε ότι *«[σ]τον βαθμό που μια παρακολούθηση με κάμερα ασφαλείας [...] εκτείνεται, έστω και εν μέρει, στον δημόσιο χώρο και, ως εκ τούτου, εξέρχεται από την ιδιωτική σφαίρα αυτού που προβαίνει στην επεξεργασία των δεδομένων με το μέσο αυτό, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποκλειστικώς “προσωπική ή οικιακή” δραστηριότητα [...]»*.

4.2.2. Εμπιστευτικότητα

Η υποχρέωση εμπιστευτικότητας δεν εκτείνεται σε καταστάσεις στις οποίες τα δεδομένα περιέρχονται σε γνώση προσώπου υπό την

ιδιότητά του ως ιδιώτη και όχι ως υπαλλήλου του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία. Στην περίπτωση αυτή, τα άρθρα 32 και 28 του ΓΚΠΔ δεν εφαρμόζονται, καθώς η χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από ιδιώτες εξαιρείται πλήρως από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού όταν η εν λόγω χρήση εμπίπτει εντός των ορίων της λεγόμενης εξαίρεσης λόγω οικιακής δραστηριότητας. Η εξαίρεση λόγω οικιακής δραστηριότητας αφορά τη χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα «από φυσικό πρόσωπο στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας» 448. Ωστόσο, μετά την απόφαση του ΔΕΕ στην υπόθεση Bodil Lindqvist 449, η εξαίρεση αυτή πρέπει να ερμηνεύεται συσταλτικά, ιδίως όσον αφορά την κοινοποίηση δεδομένων. Ειδικότερα, η εξαίρεση λόγω οικιακής δραστηριότητας δεν θα εκτείνεται στη δημοσιοποίηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε απεριόριστο αριθμό αποδεκτών στο διαδίκτυο ούτε στην επεξεργασία δεδομένων που έχει επαγγελματικές ή εμπορικές πτυχές (για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την υπόθεση, βλ. ενότητες 2.1.2, 2.2.2 και 2.3.1).

10.2. Οι Ιστοί 2.0 και 3.0: κοινωνικά δίκτυα και διαδίκτυο των πραγμάτων

- Κατά γενικό κανόνα, οι χρήστες κοινωνικών δικτύων προστατεύονται από την «εξαίρεση λόγω οικιακής δραστηριότητας». Ωστόσο, παρέχεται η δυνατότητα άρσης της παρέκκλισης αυτής σε συγκεκριμένα πλαίσια.

Υπεύθυνοι επεξεργασίας

Ένα δύσκολο ζήτημα το οποίο ανακύπτει συχνά στο πλαίσιο των μέσων κοινωνικής δικτύωσης αφορά το ερώτημα σχετικά με το ποιος είναι ο υπεύθυνος επεξεργασίας, δηλαδή ποιο είναι το πρόσωπο το οποίο έχει την υποχρέωση και την ευθύνη συμμόρφωσης προς τους κανόνες προστασίας των δεδομένων. Σύμφωνα με το ευρωπαϊκό δίκαιο για την προστασία των δεδομένων, οι πάροχοι υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης θεωρούνται υπεύθυνοι επεξεργασίας. Αυτό είναι προφανές εάν ληφθεί υπόψη ο ευρύς ορισμός του «υπευθύνου επεξεργασίας» και το γεγονός ότι οι εν λόγω πάροχοι υπηρεσιών καθορίζουν τον σκοπό και τα μέσα για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που κοινοποιούν τα άτομα. Σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ, εάν προσφέρουν υπηρεσίες σε υποκείμενα των δεδομένων εντός της ΕΕ, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας υποχρεούνται να συμμορφώνονται προς τις διατάξεις του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων, ακόμη και αν δεν είναι εγκατεστημένοι στην ΕΕ.

Μπορούν, παρ' όλα αυτά, οι χρήστες υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης να θεωρούνται επίσης υπεύθυνοι επεξεργασίας; Σε

περίπτωση που η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πραγματοποιείται από φυσικά πρόσωπα «στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας», δεν εφαρμόζονται οι κανόνες προστασίας των δεδομένων. Στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού δικαίου για την προστασία των δεδομένων, η περίπτωση αυτή είναι γνωστή ως «εξαίρεση λόγω οικιακής δραστηριότητας». Σε ορισμένες περιπτώσεις, ωστόσο, ο χρήστης μιας υπηρεσίας κοινωνικής δικτύωσης μπορεί να μην καλύπτεται από την εξαίρεση λόγω οικιακής δραστηριότητας.

Οι χρήστες κοινοποιούν οικειοθελώς τις προσωπικές πληροφορίες τους στο διαδίκτυο. Ωστόσο, οι πληροφορίες που κοινοποιούνται στο διαδίκτυο περιλαμβάνουν συχνά προσωπικές πληροφορίες άλλων ατόμων.

Παράδειγμα: Ο Paul διατηρεί λογαριασμό σε μια ιδιαιτέρως δημοφιλή πλατφόρμα κοινωνικής δικτύωσης. Ο Paul προσπαθεί να γίνει ηθοποιός και χρησιμοποιεί τον λογαριασμό του για να δημοσιεύει φωτογραφίες, βίντεο και αναρτήσεις που περιγράφουν το πάθος του για την τέχνη. Η δημοτικότητα είναι σημαντική για το μέλλον του· για τον λόγο αυτόν, αποφάσισε ότι το προφίλ του δεν θα έπρεπε να είναι διαθέσιμο μόνο στη λίστα των στενών επαφών του, αλλά και σε όλους τους χρήστες του διαδικτύου, ανεξάρτητα από το αν είναι μέλη του δικτύου ή όχι. Μπορεί ο Paul να δημοσιεύει φωτογραφίες και βίντεο του ίδιου μαζί με τη φίλη του τη Sarah χωρίς τη συγκατάθεσή της; Ως εκπαιδευτικός πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, η Sarah προσπαθεί να διαφυλάσσει την ιδιωτική της ζωή από τον εργοδότη της, τους μαθητές της και τους γονείς τους. Ας υποθέσουμε ότι η Sarah, η οποία δεν χρησιμοποιεί κοινωνικά δίκτυα, πληροφορείται από τον κοινό τους φίλο Nick ότι έχει αναρτηθεί στο διαδίκτυο μια φωτογραφία της με τον Paul σε ένα πάρτι. Στην προκειμένη περίπτωση, η επεξεργασία των δεδομένων του Paul δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της ΕΕ, διότι καλύπτεται από την «εξαίρεση λόγω οικιακής δραστηριότητας».

Ωστόσο, εξακολουθεί να είναι καίριας σημασίας για τους χρήστες να γνωρίζουν και να λαμβάνουν υπόψη ότι η αναφόρτωση πληροφοριών σχετικά με τρίτα άτομα χωρίς τη συγκατάθεσή τους ενδέχεται να συνιστά παραβίαση των δικαιωμάτων προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των εν λόγω ατόμων. Ακόμη και στις περιπτώσεις στις οποίες ισχύει η εξαίρεση λόγω οικιακής δραστηριότητας -π.χ. εάν ο χρήστης διατηρεί προφίλ το οποίο δημοσιοποιείται μόνο σε μια λίστα επαφών που επιλέγει ο ίδιος- η δημοσίευση προσωπικών πληροφοριών σχετικά με τρίτους είναι πιθανό να εξακολουθεί να

καθιστά υπεύθυνο τον χρήστη. Μολονότι οι κανόνες προστασίας των δεδομένων δεν ισχύουν σε περίπτωση που εφαρμόζεται η εξαίρεση λόγω οικιακής δραστηριότητας, ευθύνη μπορεί να προκύψει λόγω της εφαρμογής άλλων εθνικών κανόνων, όπως η δυσφήμιση ή η προσβολή της προσωπικότητας. Τέλος, μόνον οι χρήστες υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης προστατεύονται από τις εξαιρέσεις λόγω οικιακής δραστηριότητας: οι υπεύθυνοι επεξεργασίας και οι εκτελούντες την επεξεργασία που παρέχουν τα μέσα για την εν λόγω ιδιωτική επεξεργασία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων. Με τη μεταρρύθμιση της οδηγίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, οι κανόνες σχετικά με την προστασία των δεδομένων, την προστασία της ιδιωτικής ζωής και την ασφάλεια που ισχύουν για τους παρόχους υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών δυνάμει του υφιστάμενου νομικού πλαισίου θα ίσχυαν επίσης για τις υπηρεσίες επικοινωνιών μεταξύ μηχανών και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων, για παράδειγμα, των επιφυών υπηρεσιών.

CoE - Explanatory Report to the Protocol amending the Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data

Article 3 - Scope

25. According to paragraph 1, each Party should apply the Convention to all processing, whether within the public or private sector, subject to its jurisdiction.

26. Making the scope of the protection dependent on the notion of “jurisdiction” of the Parties, is justified by the objective of better standing the test of time and accommodating continual technological developments.

27. Paragraph 2 excludes processing carried out for purely personal or household activities from the scope of the Convention. This exclusion aims at avoiding the imposition of unreasonable obligations on data processing carried out by individuals in their private sphere for activities relating to the exercise of their private life. **Personal or household activities are activities which are closely and objectively linked to the private life** of an individual and **which do not significantly impinge upon the personal sphere of others**. These activities have no professional or commercial aspects and relate exclusively to personal or household activities such as storing family or private pictures on a computer, creating a list of the contact details of friends and family members, correspondence, etc. The sharing of data within the private sphere encompasses notably the sharing between a family,

a restricted circle of friends or a circle which is limited in its size and based on a personal relationship or a particular relation of trust.

28. Whether activities are “purely personal or household activities” **will depend on the circumstances**. For example, when personal data is made available to a large number of persons or to persons obviously external to the private sphere, such as a public website on the internet, the exemption will not apply. Likewise, the operation of a camera system, as a result of which a video recording of people is stored on a continuous recording device such as a hard disk drive, installed by an individual in his or her family home for the purposes of protecting the property, health and life of the home owners, but which covers, even partially, a public space and is accordingly directed outwards from the private setting of the person processing the data in that manner, cannot be regarded as an activity which is a purely “personal or household” activity.

29. The Convention nonetheless applies to data processing carried out by providers of the means for processing personal data for such personal or household activities.

30. While the Convention concerns data processing relating to individuals, the Parties may extend the protection in their domestic law to data relating to legal persons in order to protect their legitimate interests. The Convention applies to living individuals: it is not meant to apply to personal data relating to deceased persons. However, this does not prevent Parties from extending the protection to deceased persons.

ΔΕΕ C-25/17 Jehovan todistajat - Προτάσεις Γ.Ε. Mengozzi [1-2-2018]

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=198949&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=1457146>

2) Η δραστηριότητα κηρύγματος δεν αποκλείεται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 95/46 βάσει του άρθρου της 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση

36. Από γραμματικής απόψεως, το άρθρο 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας 95/46 προβλέπει ότι η οδηγία αυτή δεν εφαρμόζεται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα «η οποία πραγματοποιείται από φυσικό πρόσωπο στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων».

37. Ευθύς εξαρχής, πρέπει να απορριφθεί η ερμηνεία που πρότεινε κατά την επ’ ακροατηρίου συζήτηση η αναιρεσίβλητη της κύριας δίκης, κατά την οποία ο προσωπικός ή οικιακός χαρακτήρας της

προβλεπόμενης στη διάταξη αυτή δραστηριότητας πρέπει να εκτιμάται από τη σκοπιά του προσώπου του οποίου τα δεδομένα συλλέγονται. Κατά την εν λόγω αναιρεσίβλητη, δεδομένου ότι τα επιφορτισμένα με το κήρυγμα μέλη της κοινότητας επισκέπτονται πρόσωπα στις κατοικίες τους, η εν λόγω δραστηριότητα είναι κατ' ανάγκην οικιακή. **Το Δικαστήριο δεν εφάρμοσε ποτέ μια τέτοια προσέγγιση όταν εξέταζε** αν μια δραστηριότητα είχε όντως «προσωπικό ή οικιακό» χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας 95/46, αλλά **εξέταζε πάντοτε τη δραστηριότητα από τη σκοπιά του προσώπου που συλλέγει ή που, ευρύτερα, επεξεργάζεται** τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

38. Εν συνεχεία, πρέπει να υπομνησθεί ότι η ανωτέρω διαπίστωση περί της κατ' ανάγκην στενής ερμηνείας της παρεκκλίσεως από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 95/46, παρεκκλίσεως η οποία περιέχεται στο άρθρο 3, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, της οδηγίας αυτής, ισχύει επίσης για την ερμηνεία της δεύτερης περιπτώσεως.

39. Εξάλλου, από τη νομολογία του Δικαστηρίου συνάγεται ότι η εμβέλεια του άρθρου 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας 95/46 κάλλιστα μπορεί να διευκρινιστεί από την αιτιολογική της σκέψη 12, στην οποία μνημονεύονται ως παράδειγμα επεξεργασίας δεδομένων εκτελούμενης από φυσικό πρόσωπο για την άσκηση αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων η αλληλογραφία και η τήρηση καταλόγων διευθύνσεων (35). Έτσι, «[η] εξαίρεση αυτή πρέπει συνεπώς να ερμηνευθεί ως αφορώσα αποκλειστικά τις δραστηριότητες οι οποίες εντάσσονται στο πλαίσιο της ιδιωτικής ή οικογενειακής ζωής των ιδιωτών», ήτοι «όταν [η επεξεργασία] πραγματοποιείται στην αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή σφαίρα αυτού που προβαίνει στην εν λόγω επεξεργασία». Το Δικαστήριο εκτιμά ότι αυτό προδήλως δεν συμβαίνει στην περίπτωση της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα «η οποία συνίσταται στη δημοσίευσή τους στο Διαδίκτυο με συνέπεια να αποκτά πρόσβαση στα δεδομένα αυτά απροσδιόριστος αριθμός προσώπων» ή «το αντικείμενο των οποίων είναι η ανακοίνωση των συλλεγομένων δεδομένων σε απροσδιόριστο αριθμό ατόμων». Επομένως, **καθετί που «εξέρχεται από την ιδιωτική σφαίρα** αυτού που προβαίνει στην επεξεργασία των δεδομένων» δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά δραστηριότητα με αποκλειστικά προσωπικό ή οικιακό χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας 95/46.

40. Από τα πραγματικά περιστατικά, όπως αυτά εκτέθηκαν στο Δικαστήριο από το αιτούν δικαστήριο, προκύπτει ότι η

δραστηριότητα κηρύγματος, κατά τη διάρκεια της οποίας τεκμαίρεται ότι συλλέγονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των προσώπων στα οποία πραγματοποιείται επίσκεψη, υπερβαίνει τουλάχιστον την οικιακή σφαίρα αυτού που επεξεργάζεται τα δεδομένα, καθόσον το κήρυγμα ορίζεται εκ φύσεως ως η έναρξη σχέσεως με πρόσωπα τα οποία κατ' αρχήν είναι άγνωστα και δεν συμμερίζονται την πίστη του επιφορτισμένου με το κήρυγμα. Εν αντιθέσει προς την τήρηση καταλόγου διευθύνσεων, για παράδειγμα **η δραστηριότητα κηρύγματος συνεπάγεται κατ' ανάγκην «αντιπαράθεση» με την εξωτερική προς την εστία και τον οικογενειακό πυρήνα σφαίρα του επιφορτισμένου με το κήρυγμα.** Επίσης η φύση των συλλεγόμενων δεδομένων -τα οποία περιλαμβάνουν δεδομένα που τυγχάνουν ενισχυμένης προστασίας βάσει της οδηγίας 95/46 - συνηγορεί υπέρ της σαφούς διακρίσεως σε σχέση με το παράδειγμα που μνημονεύεται στην αιτιολογική σκέψη 12 της οδηγίας 95/46.

41. Από τα ίδια πραγματικά περιστατικά προκύπτει επίσης ότι ο ρόλος οργανώσεως της δραστηριότητας κηρύγματος που, κατά το γράμμα του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος, ανατίθεται στη θρησκευτική κοινότητα και στις τοπικές δομές της οδηγεί κατ' ανάγκην στο συμπέρασμα ότι υπάρχει **υπέρβαση όχι μόνο της οικιακής σφαίρας αλλά και της ιδιωτικής σφαίρας** των προσώπων που ασκούν τη δραστηριότητα κηρύγματος.

42. Λαμβανομένων υπόψη της κοινοτικής διαστάσεως της δραστηριότητας κηρύγματος και του γεγονότος ότι αυτή συνεπάγεται κατ' ανάγκην ότι το πρόσωπο που στο πλαίσιο αυτό προβαίνει στην επεξεργασία των δεδομένων **εξέρχεται από την ιδιωτική και οικογενειακή σφαίρα του για να συναντήσει, στην οικία τους, πρόσωπα τα οποία δεν περιλαμβάνονται στον κύκλο των οικείων του,** η συλλογή και η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιούνται από τα μέλη θρησκευτικής κοινότητας στο πλαίσιο δραστηριότητας κηρύγματος από πόρτα σε πόρτα δεν μπορούν να αποκλειστούν από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 95/46 δυνάμει του άρθρου της 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση.

43. Μια τέτοια ερμηνεία ανταποκρίνεται πλήρως στις απαιτήσεις αυστηρής ερμηνείας των παρεκκλίσεων από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 95/46 και περιορισμού των τελευταίων στο αυστηρά αναγκαίο όριο, ανταποκρίνεται δε πλήρως στον επιδιωκόμενο από την εν λόγω οδηγία σκοπό να διασφαλιστεί υψηλό επίπεδο προστασίας των θεμελιωδών ελευθεριών και δικαιωμάτων των φυσικών προσώπων, ιδίως της ιδιωτικής τους ζωής, έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

44. Απομένει, όμως, να εξακριβωθεί ότι μια τέτοια ερμηνεία δεν θίγει τα άλλα θεμελιώδη δικαιώματα με τα οποία πρέπει να συγκεραστεί η προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ότι καταλήγει σε ισορροπημένη στάθμιση μεταξύ, αφενός, της εν λόγω προστασίας και, αφετέρου, της θρησκευτικής ελευθερίας, της οποίας επακόλουθο είναι η ελευθερία κηρύγματος. Μολονότι το Δικαστήριο έκρινε έως τώρα ότι οι διατάξεις της οδηγίας 95/46 πρέπει οπωσδήποτε να ερμηνεύονται υπό το πρίσμα των θεμελιωδών δικαιωμάτων τα οποία είναι κατοχυρωμένα στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (45) (στο εξής: Χάρτης), μνημονεύοντας αποκλειστικά τα άρθρα του 7 και 8 (46), ο επιβαλλόμενος σεβασμός των λοιπών διατάξεων του Χάρτη είναι εξίσου πρόδηλος.

45. Συγκεκριμένα, το άρθρο 10, παράγραφος 1, του Χάρτη ορίζει ότι «[κ]άθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία [...] θρησκείας. Το δικαίωμα αυτό συνεπάγεται την ελευθερία μεταβολής θρησκειώματος ή πεποιθήσεων καθώς και την ελευθερία εκδήλωσης του θρησκειώματος ή των πεποιθήσεών του, ατομικά ή συλλογικά, δημοσία ή κατ' ιδίαν, με τη λατρεία, την εκπαίδευση, την άσκηση των θρησκευτικών καθηκόντων και τις τελετές». Η επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 10 του Χάρτη (47) διευκρινίζει ότι το δικαίωμα αυτό αντιστοιχεί στο δικαίωμα που κατοχυρώνεται στο άρθρο 9 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η οποία υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής: ΕΣΔΑ), και ότι, σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 3, του Χάρτη, έχει την ίδια έννοια και την ίδια εμβέλεια με αυτό. Επομένως, η θρησκευτική ελευθερία μπορεί να περιοριστεί μόνο υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 9, παράγραφος 2, της ΕΣΔΑ, ήτοι κάθε περιορισμός πρέπει να προβλέπεται από τον νόμο, πρέπει να συνιστά αναγκαίο μέτρο, σε μια δημοκρατική κοινωνία, για τη δημόσια ασφάλεια, την προάσπιση της δημόσιας τάξεως, υγείας και ηθικής ή την προάσπιση των δικαιωμάτων και ελευθεριών των άλλων.

46. Το πρώτο δίδαγμα που αντλείται από το άρθρο 9, παράγραφος 2, της ΕΣΔΑ είναι ότι, εν αντιθέσει προς το αποτέλεσμα στο οποίο η αναιρεσίβλητη της κύριας δίκης καταλήγει στο πέρας της επιχειρηματολογίας της, η θρησκευτική ελευθερία και η συνακόλουθη ελευθερία κηρύγματος, καίτοι θεμελιώδεις, δεν συνιστούν, παρ' όλα αυτά, ένα είδος «θεμελιώδους μεταδικαιώματος» το οποίο ιεραρχικώς έχει ανώτερη θέση σε σχέση με όλα τα άλλα και ότι δεν είναι δυνατόν να υποβληθεί σε κανέναν περιορισμό. Επομένως, ο συγκερασμός της ελευθερίας

κηρύγματος με την προστασία της ιδιωτικής ζωής είναι όχι μόνο εφικτός αλλά και αναγκαίος για τη διαφύλαξη της «προστασίας των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των άλλων», όπως επιτάσσει η διάταξη αυτή.

47. Όσον αφορά τη θρησκευτική ελευθερία, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (στο εξής: ΕΔΔΑ) έχει κρίνει ότι η ελευθερία αυτή, μολονότι «είναι, κατ' αρχάς, μια εσωτερική για τον κάθε ένα υπόθεση, συνεπάγεται, εντούτοις, την ελευθερία της θρησκευτικής εκδήλωσης ατομικά, συλλογικά, δημόσια ή εντός του κύκλου αυτών που συμμερίζονται την ίδια πίστη. Εξάλλου, το [ΕΔΔΑ] είχε ήδη την ευκαιρία να αναγνωρίσει αρνητικά δικαιώματα στο πλαίσιο του άρθρου 9 της [ΕΣΔΑ], και ειδικότερα την ελευθερία να μην ασπάζεται κάποιος μια θρησκεία και την ελευθερία να μην εκτελεί τις θρησκευτικές υποχρεώσεις του» (48).

48. Πάντως, εκτιμώ ότι η δραστηριότητα κηρύγματος από πόρτα σε πόρτα δεν απειλεί, κυριολεκτικά, την αρνητική πτυχή της θρησκευτικής ελευθερίας, όπως αυτή έχει οριστεί από το ΕΔΔΑ. Προσθέτω ότι, κατά την άποψή μου, δεν μπορεί να υπάρξει αρνητική πτυχή της ελευθερίας κηρύγματος, καθόσον η ελευθερία αυτή συνεπάγεται κατ' ανάγκη προσπάθεια πειθούς προσώπου το οποίο δεν συμμερίζεται την ίδια πίστη ή δεν έχει καμία πίστη. Θα έλεγα ότι η ελευθερία κηρύγματος συνεπάγεται κατ' ανάγκη την ύπαρξη ενός κοινού το οποίο αποτελεί «στόχο» στον οποίο δεν μπορεί να αναγνωρισθεί το αρνητικό δικαίωμα να μη δεχθεί κάποιος κήρυγμα, να μην αποτελέσει το αντικείμενο προσπάθειας προσηλυτισμού, χωρίς να καταστούν κενές περιεχομένου η εν λόγω ελευθερία και η δυναμική συνέπειά της, η οποία επίσης προστατεύεται τόσο από το άρθρο 9 της ΕΣΔΑ όσο και από το άρθρο 10, παράγραφος 1, του Χάρτη, ήτοι η ελευθερία μεταβολής θρησκεύματος (49).

49. Εκτιμώ επίσης ότι η δραστηριότητα κηρύγματος από πόρτα σε πόρτα που περιγράφεται από το αιτούν δικαστήριο δεν φθάνει ούτε τα όρια που έχει καθορίσει το ΕΔΔΑ, το οποίο απαγορεύει μόνο τον αθέμιτο (50) ή τον με ευτελή μέσα (51) προσηλυτισμό.

50. Για να μεταβληθεί η προτεινόμενη στο σημείο 42 των παρουσών προτάσεων ερμηνεία του άρθρου 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας 95/46 από τη συνεκτίμηση του άρθρου 9 της ΕΣΔΑ και, επομένως, του άρθρου 10, παράγραφος 1, του Χάρτη, θα πρέπει να διαπιστωθεί ότι η υπαγωγή της επίμαχης στην κύρια δίκη δραστηριότητας στην τήρηση των κανόνων της εν λόγω οδηγίας συνιστά μη ανεκτή ή υπέρμετρη παρέμβαση στην ελευθερία κηρύγματος. Πάντως, δυσκολεύομαι να εντοπίσω στην

υπό κρίση υπόθεση μια τέτοια παρέμβαση, καθόσον η τήρηση σημειώσεων και η διαβίβασή τους εντός της θρησκευτικής κοινότητας δεν είναι σε καμία περίπτωση ομοούσια με τη δραστηριότητα κηρύγματος. Αν όμως υποτεθεί ότι διαπιστώνεται μια τέτοια παρέμβαση, θα πρέπει να εξακριβωθεί ότι προβλέπεται από τον νόμο και ότι είναι αναγκαία, σε μια δημοκρατική κοινωνία, για την επίτευξη του θεμιτού σκοπού της προασπίσεως των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των άλλων. Πάντως, η υποτιθέμενη παρέμβαση που φέρεται ότι επιβάλλεται από την ανάγκη σεβασμού των κανόνων της οδηγίας 95/46 όντως προβλέπεται από τον νόμο, καθόσον προβλέπεται ειδικά από την οδηγία 95/46 και, για τους προεκτεθέντες λόγους, είναι αναγκαία, σε μια δημοκρατική κοινωνία, για την προστασία των δικαιωμάτων των άλλων, και ιδίως του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή και του δικαιώματος προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των προσώπων στα οποία πραγματοποιείται επίσκεψη, δικαιώματα στα οποία πρέπει να αποδίδεται η ίδια προσοχή.

51. Επομένως, **η προστασία που αντλείται από το άρθρο 10, παράγραφος 1, του Χάρτη δεν μπορεί να κλονίσει τη διαπίστωση** ότι η δραστηριότητα κηρύγματος από πόρτα σε πόρτα των μελών της κοινότητας δεν έχει αποκλειστικά προσωπικό ή οικιακό χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας 95/46.

52. Λαμβανομένων υπόψη των εκτιμήσεων αυτών, στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα που τέθηκε από το αιτούν δικαστήριο πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι δραστηριότητα κηρύγματος από πόρτα σε πόρτα όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη δεν συνιστά αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας 95/46.

ΔΕΕ C-25/17 Jehovan todistajat [10-7-2018]

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=203822&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=1457146>

19. Το αιτούν δικαστήριο τείνει προς την άποψη ότι η δραστηριότητα κηρύγματος από πόρτα σε πόρτα εκ μέρους μελών θρησκευτικής κοινότητας όπως η κοινότητα των μαρτύρων του Ιεχωβά δεν εμπίπτει στις δραστηριότητες που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 95/46 βάσει του άρθρου 3, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, της οδηγίας αυτής. Τίθεται, ωστόσο, το ζήτημα αν η δραστηριότητα αυτή έχει αποκλειστικά προσωπικό ή οικιακό χαρακτήρα, υπό την έννοια του άρθρου 3,

παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας. Ως προς το ζήτημα αυτό πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι, εν προκειμένω, τα δεδομένα που συλλέγονται είναι κάτι περισσότερο από απλές σημειώσεις σε ένα ευρετήριο διευθύνσεων, καθώς οι εν λόγω σημειώσεις αφορούν αγνώστους και περιλαμβάνουν ευαίσθητα δεδομένα σχετικά με τις θρησκευτικές τους πεποιθήσεις. Θα πρέπει να ληφθεί επίσης υπόψη το γεγονός ότι η δραστηριότητα κηρύγματος από πόρτα σε πόρτα αποτελεί σημαντική μορφή δράσης για την κοινότητα των μαρτύρων του Ιεχωβά, που οργανώνεται και συντονίζεται από την κοινότητα αυτή και από τις τοπικές δομές της. [...]

24. Υπ' αυτές τις συνθήκες, το Korkein hallinto-oikeus (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Έχουν οι εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας [95/46] που προβλέπονται στο άρθρο 3, παράγραφος 2, πρώτη και δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας την έννοια ότι δεν εμπίπτουν στο εν λόγω πεδίο εφαρμογής η συλλογή και οποιαδήποτε άλλη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, στην οποία προβαίνουν τα μέλη θρησκευτικής κοινότητας με αφορμή το κήρυγμα που πραγματοποιούν από πόρτα σε πόρτα; Ποια σημασία έχει, προκειμένου να διαπιστωθεί η δυνατότητα εφαρμογής της οδηγίας [95/46], αφενός, το γεγονός ότι η δραστηριότητα κηρύγματος, στο πλαίσιο της οποίας συλλέγονται τα δεδομένα, οργανώνεται από τη θρησκευτική ομάδα και τις τοπικές δομές της και, αφετέρου, ότι πρόκειται παράλληλα για άσκηση θρησκευτικών καθηκόντων από τα μέλη της θρησκευτικής κοινότητας σε προσωπικό επίπεδο; [...]

Επί του πρώτου ερωτήματος

34. Με το πρώτο ερώτημα το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν το άρθρο 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 95/46, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα του άρθρου 10, παράγραφος 1, του Χάρτη, έχει την έννοια ότι η συλλογή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από μέλη θρησκευτικής κοινότητας στο πλαίσιο δραστηριότητας κηρύγματος από πόρτα σε πόρτα και η μεταγενέστερη επεξεργασία των δεδομένων αυτών αποτελούν επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιείται στο πλαίσιο δραστηριοτήτων του άρθρου 3, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, της οδηγίας αυτής ή επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιείται από φυσικά πρόσωπα στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων, υπό την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της εν λόγω οδηγίας.

35. Προκειμένου να δοθεί απάντηση στο ερώτημα αυτό πρέπει να υπομνησθεί καταρχάς ότι, όπως προκύπτει από το άρθρο 1, παράγραφος 1, και από την αιτιολογική σκέψη 10 της οδηγίας 95/46, η οδηγία αυτή αποσκοπεί στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των θεμελιωδών ελευθεριών και δικαιωμάτων των φυσικών προσώπων, ιδίως δε της ιδιωτικής τους ζωής, έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (αποφάσεις της 13ης Μαΐου 2014, *Google Spain και Google*, C-131/12, EU:C:2014:317, σκέψη 66, και της 5ης Ιουνίου 2018, *Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein*, C-210/16, EU:C:2018:388, σκέψη 26).

36. Το άρθρο 3 της οδηγίας 95/46, που προσδιορίζει το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, προβλέπει, στην παράγραφο 1, ότι οι διατάξεις της οδηγίας αυτής εφαρμόζονται στην αυτοματοποιημένη, εν όλω ή εν μέρει, επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία τέτοιων δεδομένων που περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο.

37. Το άρθρο 3 προβλέπει, ωστόσο, στην παράγραφο 2, δύο εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας, οι οποίες πρέπει να ερμηνεύονται στενά (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 11ης Δεκεμβρίου 2014, *Ryneš*, C-212/13, EU:C:2014:2428, σκέψη 29, και της 27ης Σεπτεμβρίου 2017, *Ruškár*, C-73/16, EU:C:2017:725, σκέψη 38). Πέραν τούτου, η οδηγία 95/46 δεν προβλέπει άλλο περιορισμό του πεδίου εφαρμογής της (*απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 2008, Satakunnan Markkinapörssi και Satamedia*, C-73/07, EU:C:2008:727, σκέψη 46). [...]

40. Δεύτερον, όσον αφορά την εξαίρεση που θεσπίζεται στο άρθρο 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας 95/46, με τη διάταξη αυτή εξαιρείται από την εφαρμογή της οδηγίας η επεξεργασία δεδομένων που πραγματοποιείται στο πλαίσιο δραστηριοτήτων όχι απλώς προσωπικών ή οικιακών αλλά «αποκλειστικά» προσωπικών ή οικιακών (βλ., υπ' αυτή την έννοια, *απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2014, Ryneš*, C-212/13, EU:C:2014:2428, σκέψη 30).

41. Η έκφραση «προσωπικών ή οικιακών», κατά την εν λόγω διάταξη, **αναφέρεται στη δραστηριότητα του προσώπου το οποίο επεξεργάζεται** τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα **και όχι στο πρόσωπο του οποίου τα δεδομένα υπόκεινται σε επεξεργασία** (βλ., υπ' αυτή την έννοια, *απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2014, Ryneš*, C-212/13, EU:C:2014:2428, σκέψεις 31 και 33).

42. Όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, το άρθρο 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας 95/46 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αφορά αποκλειστικά τις δραστηριότητες οι οποίες εντάσσονται στο πλαίσιο της ιδιωτικής ή οικογενειακής ζωής των ιδιωτών. Συναφώς, μια δραστηριότητα δεν μπορεί να θεωρηθεί αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή, υπό την έννοια της διάταξης αυτής, **όταν σκοπός της είναι να δώσει σε απροσδιόριστο αριθμό ατόμων πρόσβαση στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή όταν η δραστηριότητα αυτή εκτείνεται, έστω και εν μέρει, στον δημόσιο χώρο και, ως εκ τούτου, εξέρχεται από την ιδιωτική σφαίρα** αυτού που προβαίνει στην επεξεργασία των δεδομένων (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 6ης Νοεμβρίου 2003, *Lindqvist*, C-101/01, EU:C:2003:596, σκέψη 47· της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Satakunnan Markkinapörssi και Satamedia*, C-73/07, EU:C:2008:727, σκέψη 44, καθώς και της 11ης Δεκεμβρίου 2014, *Ryneš*, C-212/13, EU:C:2014:2428, σκέψεις 31 και 33).

43. Στο μέτρο που η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα φαίνεται ότι πραγματοποιείται στο πλαίσιο της άσκησης της δραστηριότητας κηρύγματος από πόρτα σε πόρτα εκ μέρους των μελών της κοινότητας των μαρτύρων του Ιεχωβά, πρέπει να κριθεί αν μια τέτοια δραστηριότητα έχει αποκλειστικά προσωπικό ή οικιακό χαρακτήρα υπό την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας 95/46.

44. Συναφώς, από τη διάταξη περί παραπομπής προκύπτει ότι η δραστηριότητα κηρύγματος από πόρτα σε πόρτα, στο πλαίσιο της οποίας συλλέγονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα από τα μέλη της κοινότητας των μαρτύρων του Ιεχωβά, σκοπεί, ως εκ της φύσεώς της, στη διάδοση της πίστης της κοινότητας των μαρτύρων του Ιεχωβά σε πρόσωπα τα οποία, όπως επισήμανε κατ' ουσίαν ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 40 των προτάσεών του, δεν ανήκουν στην «εστία» των προσώπων που προβαίνουν στο κήρυγμα. Συνεπώς, **η δραστηριότητα αυτή εξέρχεται της ιδιωτικής σφαίρας** των προσώπων που προβαίνουν στο κήρυγμα.

45. Περαιτέρω, από τη διάταξη περί παραπομπής προκύπτει επίσης ότι ορισμένα από τα προσωπικά δεδομένα που συλλέγονται από τα εν λόγω μέλη της κοινότητας των μαρτύρων του Ιεχωβά διαβιβάζονται από αυτά στις τοπικές δομές της κοινότητας αυτής, οι οποίες τηρούν, βάσει των δεδομένων αυτών, καταλόγους των προσώπων που δεν επιθυμούν να δέχονται επισκέψεις από τα εν λόγω μέλη. Στο πλαίσιο της δραστηριότητας κηρύγματος, **τα μέλη αυτά καθιστούν, συνεπώς, ορισμένα, τουλάχιστον, από τα**

δεδομένα που συλλέγουν διαθέσιμα σε απροσδιόριστο, ενδεχομένως, αριθμό προσώπων.

46. Ως προς το ζήτημα αν η δραστηριότητα κηρύγματος από πόρτα σε πόρτα μπορεί να αποκτά αποκλειστικά προσωπικό ή οικιακό χαρακτήρα λόγω του ότι η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πραγματοποιείται στο πλαίσιο δραστηριότητας σχετικής με την άσκηση θρησκευτικών καθηκόντων, υπενθυμίζεται ότι το δικαίωμα στην ελευθερία συνείδησης και θρησκείας, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 10, παράγραφος 1, του Χάρτη, συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, την ελευθερία κάθε προσώπου να εκδηλώνει το θρήσκευμά του ή τις πεποιθήσεις του, ατομικά ή συλλογικά, δημοσία ή κατ' ιδίαν, με τη λατρεία, την εκπαίδευση, την άσκηση των θρησκευτικών καθηκόντων και τις τελετές.

47. Ο Χάρτης δέχεται μια ευρεία έννοια του χρησιμοποιούμενου στη διάταξη αυτή όρου «θρησκεία», που καλύπτει τόσο το forum internum, δηλαδή την ύπαρξη πεποιθήσεων, όσο και το forum externum, δηλαδή τη δημόσια εκδήλωση της θρησκευτικής πίστωσης (απόφαση της 29ης Μαΐου 2018, *Liga van Moskeeën en Islamitische Organisaties Provincie Antwerpen κ.λπ.*, C-426/16, EU:C:2018:335, σκέψη 44 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

48. Περαιτέρω, δεδομένου ότι η ελευθερία εκδήλωσης του θρησκευάτος ατομικά ή συλλογικά, δημοσία ή κατ' ιδίαν, μπορεί να λαμβάνει διάφορες μορφές, όπως η εκπαίδευση, η άσκηση των θρησκευτικών καθηκόντων και οι τελετές, η ελευθερία αυτή περιλαμβάνει επίσης το δικαίωμα κάθε προσώπου να προσπαθήσει να πείσει άλλα πρόσωπα, παραδείγματος χάριν μέσω κηρύγματος (αποφάσεις του ΕΔΔΑ της 25ης Μαΐου 1993, *Κοκκινάκης κατά Ελλάδας*, CE:ECHR:1993:0525JUD001430788, § 31, καθώς και της 8ης Νοεμβρίου 2007, *Perry κατά Λετονίας*, CE:ECHR:2007:1108JUD003027303, § 52).

49. Ωστόσο, **έστω και αν η δραστηριότητα κηρύγματος από πόρτα σε πόρτα που ασκείται από τα μέλη θρησκευτικής κοινότητας προστατεύεται**, κατά τα ανωτέρω, από το άρθρο 10, παράγραφος 1, του Χάρτη ως έκφραση της πίστης του προσώπου ή των προσώπων που προβαίνουν στο κήρυγμα, **τούτο δεν έχει ως αποτέλεσμα να αποκτά η δραστηριότητα αυτή χαρακτήρα αποκλειστικά προσωπικό ή οικιακό** κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας 95/46.

50. Συγκεκριμένα, βάσει όσων εκτέθηκαν στις σκέψεις 44 και 45 της παρούσας απόφασης, η δραστηριότητα κηρύγματος **υπερβαίνει την ιδιωτική σφαίρα του μέλους μιας**

Θρησκευτικής Κοινότητας το οποίο επιδίδεται στη δραστηριότητα αυτή.

51. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 95/46, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα του άρθρου 10, παράγραφος 1, του Χάρτη, έχει την έννοια ότι η συλλογή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από μέλη θρησκευτικής κοινότητας στο πλαίσιο δραστηριότητας κηρύγματος από πόρτα σε πόρτα και η μεταγενέστερη επεξεργασία των δεδομένων αυτών δεν αποτελούν επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιείται στο πλαίσιο δραστηριοτήτων του άρθρου 3, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, της οδηγίας αυτής ούτε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιείται από φυσικά πρόσωπα στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων, υπό την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της εν λόγω οδηγίας.

CNIL - Biometrics in individuals' smartphones: Applying the data protection framework [Jul.2018]

<https://www.cnil.fr/fr/biometrie-dans-les-smartphones-des-particuliers-application-du-cadre-de-protection-des-donnees>

Major phone manufacturers have introduced a fingerprint authentication mechanism in the latest models of mobile terminals, in addition to the passcode. These devices make it possible to simplify the unlocking of smartphones.

Integrated by default in the devices, these biometric functionalities are used by many application or online service providers, in particular for authentication prior to a payment.

In this context, the CNIL has analysed the configuration of various devices on the market with regard to the regulations and its doctrine on biometrics.

Two types of devices:

The biometric recognition integrated in these devices can operate according to two types of configuration, which do not generate the same risks for the privacy of individuals, nor the same legal framework:

1) Biometric devices where the template is stored within the device, under the sole control of the individual.

Many mobile devices incorporate biometric devices that operate autonomously, in a totally enclosed environment within the device that prevents the biometric data itself from being accessible outside the enclave.

In these cases, the biometric template is stored within the device, in a sort of sealed "box", and never leaves the "box".

In practice, when the user authenticates, the finger placed on the reader of the device is compared with the previously stored biometric template.

The service or application that uses this authentication method only receives information on the success or failure of the comparison between the finger presented and the template.

In these cases, the CNIL considers that processing carried out on the initiative and under the sole control of the data subject may be covered by the domestic exemption in Article 2-2-c of the GDPR.

2) Biometric devices operating from remote servers

In other cases, authentication devices based on biometric recognition operate in interaction with remote servers controlled by any third party organisation.

The organisation in question (be it the application provider, the device provider, etc.) must then carry out a Data Protection Impact Assessment (DPIA). The envisaged data processing is likely to give rise to a high risk for the rights and freedoms of the data subjects, particularly in view of the sensitivity of the data processed and the innovative nature of the technologies used.

This impact assessment (AIPD) must be sent to the CNIL for consultation if the level of residual risk remains high.

Biometric authentication devices that may fall under the domestic exemption

(Article 2 of the EU Data Protection Regulation)

The use of a biometric recognition device embedded in a device is not subject to the obligations under the GDPR, **provided that the following criteria are met:**

1) the user uses the device privately, using their own biometric data, to unlock their phone or to access applications they have downloaded of their own accord;

2) the user alone decides to use the biometric authentication built into the device:

This excludes any biometric authentication imposed by an employer, especially if the device was provided to the user in the course of his or her professional activities.

This implies that application providers offer an alternative authentication method to biometrics (e.g. entering a code), without additional constraints. If the application provider only offers biometric authentication, the corresponding data processing is the responsibility of the provider and is subject to the provisions of the GDPR.

3) the biometric template is stored in the device, in a closed environment and is not accessible or transmitted externally:

This excludes biometric devices sending the template to a remote database.

It also excludes any possibility of intervention by an external body (e.g. supplier of the device or an application) on the biometric data.

4) the biometric template is stored in the device in an encrypted manner using a state-of-the-art cryptographic algorithm and key management;

5) during access control, only a token or data indicating the success or failure of the recognition of the presented biometric is transmitted.

Devices operating under these conditions incorporate privacy safeguards by default:

the biometric data is not subject to retrieval and misuse by an outside agency if it remains in a closed 'compartment' within the device and if the device remains under the control of the user

The choice to use biometric authentication is the responsibility of the principal and is not linked to an external constraint.

The provider of an application or service using this type of device is not responsible for the corresponding biometric data processing, but remains responsible for the processing implemented by his application and in particular for the security of his application.

As such, it must ensure the reliability of the biometric authentication solution with which its application may exchange by checking :

1) that the false positive and false negative rates of the biometric solution used are adapted to the level of access control security required (for example, a sensitive application or service, for which strict access control is necessary, will require a very low false positive rate);

2) that the biometric solution used is based on a sensor that is resistant to attacks considered trivial in the state of the art (such as, at present, the use of a photograph to fool facial recognition or the use of a flat printed fingerprint for fingerprint recognition);

3) that the number of authentication attempts be limited.

Biometric devices offered to individuals subject to the GDPR

When the biometric recognition device offered to the individual on his or her device interacts with remote servers controlled by a third party organisation, the organisation must comply with the obligations set out in the GDPR:

if it is the decision-maker for the implementation of biometric authentication in a given context;

if it has full or partial control over the biometric processing means (e.g. a biometric reader or a database to store the template).

In particular, the organisation must consider whether the proposed processing of personal data is likely to result in a high risk to the rights and freedoms of individuals and, if so, carry out a data protection impact assessment (DPIA). In particular, it should take into account the sensitivity of the data processed and the innovative nature of the technologies used. The DPIA must be sent to the CNIL for consultation if the level of residual risk remains high.

Biometric data is sensitive data whose misuse has irreversible consequences for the persons concerned.

The PIA must include a description of the technical measures taken to protect the confidentiality of templates.

The CNIL considers that the organisation should, in any event, give preference to systems that allow the user to retain control over his or her template. Indeed, it notes that the storage and centralisation of several biometric data in a single server can only be done under very strict conditions, which require a case-by-case analysis.

Examples of devices authorised by the CNIL

When examining authorisation requests received before the GDPR came into force, the CNIL checked in particular the technical means implemented to:

preserve the user's control over his biometric data,

respect the user's freedom of choice,

limit to a minimum the risks to their privacy (usurpation or misappropriation).

The CNIL has authorised La Banque Postale to set up a voice recognition process to trigger the pre-filling of online payment forms. This device, which is offered as an alternative to entering a single-use code, is in addition to other mechanisms for checking the identity of the bank card holder. In addition, the voice is stored in the servers of the Banque Postale in an encrypted form by means of a key or a secret placed under the sole control of the person concerned. Under these conditions, the voice stored in the database cannot be used without the person's consent, either by La Banque Postale or by third parties. La Banque Postale obtains the free consent of its customers to use their biometrics, compensates for the weaknesses of this method of authentication by backing it up with other checks on the identity of its customers and processes it under conditions that limit the risks of misappropriation.

For more information, see Deliberation No. 2016-037 of 18 February 2016 authorising La Banque Postale to implement a system for

authenticating bank card holders by voice recognition. (Request for authorisation n° 1842385).

Similarly, the CNIL has authorised the introduction of a biometric authentication service by the Natural Security Alliance, which is accessible via an application to be downloaded onto smartphones. The template of the person's finger is stored in encrypted, chained and revocable form in the application and can then be compared, via contactless communication, with the finger affixed to biometric readers distributed by the association to various operators wishing to use this type of authentication. The whole system has been designed to preserve the user's control over their biometric data, respect their freedom of choice and minimise the risks to their privacy.

For more information, see Deliberation No. 2016-212 of 7 July 2016 authorising the Natural Security Alliance association to implement a biometric authentication system based on the possession of an ordiphone or an individual medium containing an application, placed under the control of the persons concerned, for the purpose of accessing services.

[Αυτοματοποιημένη μετάφραση από τα γαλλικά]

CNIL - Solutions for a responsible use of the blockchain in the context of personal data. [Nov.2018]

<https://www.cnil.fr/en/blockchain-and-gdpr-solutions-responsible-use-blockchain-context-personal-data>

2- Are all actors involved in a blockchain data controllers?

No. Miners are only validating transactions submitted by participants and are not involved in the object of these transactions: therefore, they do not define the purposes and the means of the processing.

Furthermore, natural persons who enter personal data on the blockchain, that do not relate to a professional or commercial activity, are not data controllers (pursuant to the “purely personal or household activity” exclusion set out in Article 2 of the GDPR).

For example, a natural person who buys or sells Bitcoin, on his or her own behalf, is not a data controller. However, the said person can be considered a data controller if these transactions are carried out as part of a professional or commercial activity, on behalf of other natural persons.

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=206183&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=1458372>

Επί του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος

39. Όσον αφορά τη δεύτερη περίπτωση του άρθρου 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 95/46, το Δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι η εν λόγω διάταξη, ερμηνευόμενη σε συνάρτηση με τους σκοπούς που διατυπώνονται στην αιτιολογική σκέψη 12 -όσον αφορά την εξαίρεση αυτή-, αναφέρει, ως παραδείγματα επεξεργασίας δεδομένων που πραγματοποιεί φυσικό πρόσωπο κατά την άσκηση αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων, την αλληλογραφία και την τήρηση καταλόγων διευθύνσεων. Επομένως, η δεύτερη εξαίρεση πρέπει να ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι αφορά αποκλειστικά τις δραστηριότητες που εντάσσονται στο πλαίσιο της ιδιωτικής ή οικογενειακής ζωής των ιδιωτών.

40. Επομένως, η δεύτερη περίπτωση του άρθρου 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 95/46 δεν μπορεί, ούτε αυτή, να θεωρηθεί ότι έχει εφαρμογή επί των δραστηριοτήτων του S. Buivids. **Η δημοσίευση του βίντεο στο διαδίκτυο δεν αποτελούσε στοιχείο της ιδιωτικής ή οικογενειακής του ζωής.** Τουναντίον: δημοσίευση σήμαινε ότι τα δεδομένα τέθηκαν στη διάθεση απεριόριστου αριθμού ανθρώπων οι οποίοι απέκτησαν πρόσβαση σε αυτά.

41. Ως εκ τούτου, συμπεραίνω ότι δραστηριότητες όπως η βιντεοσκόπηση και η μαγνητοσκόπηση δημοσίων υπαλλήλων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους στον τόπο εργασίας τους και η εν συνεχεία δημοσίευση του βίντεο στο διαδίκτυο συνιστά αυτοματοποιημένη, εν όλω ή εν μέρει, επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46.

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=210766&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=1458372>

41. Στο μέτρο που καθιστούν ανεφάρμοστο το καθεστώς προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που προβλέπει η οδηγία 95/46, αποκλίνοντας επομένως από τον πρωταρχικό σκοπό της οδηγίας αυτής, ο οποίος συνίσταται στην εξασφάλιση της

προστασίας των θεμελιωδών ελευθεριών και δικαιωμάτων των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως το δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής καθώς και το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που κατοχυρώνονται στα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), οι εξαιρέσεις που προβλέπει το άρθρο 3, παράγραφος 2, της οδηγίας αυτής **πρέπει να ερμηνεύονται στενά** (πρβλ. αποφάσεις της 27ης Σεπτεμβρίου 2017, *Ruškár*, C-73/16, EU:C:2017:725, σκέψη 38, και της 10ης Ιουλίου 2018, *Jehovan todistajat*, C-25/17, EU:C:2018:551, σκέψη 37). [...]

43. Αφετέρου, στον βαθμό που ο S. Buivids **δημοσιοποίησε, χωρίς κανένα περιορισμό στην πρόσβαση**, το επίμαχο βίντεο σε δικτυακό τόπο αναρτήσεως βίντεο στον οποίον οι χρήστες μπορούν να στέλνουν, να παρακολουθούν και να μοιράζονται βίντεο, με συνέπεια **να αποκτά πρόσβαση στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα απροσδιόριστος αριθμός προσώπων**, η επίμαχη στην κύρια δίκη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα **δεν εντάσσεται στο πλαίσιο** αποκλειστικώς προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων (βλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις της 6ης Νοεμβρίου 2003, *Lindqvist*, C-101/01, EU:C:2003:596, σκέψη 47, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Satakunnan Markkinapörssi και Satamedia*, C-73/07, EU:C:2008:727, σκέψη 44, της 11ης Δεκεμβρίου 2014, *Ryneš*, C-212/13, EU:C:2014:2428, σκέψεις 31 και 33, καθώς και της 10ης Ιουλίου 2018, *Jehovan todistajat*, C-25/17, EU:C:2018:551, σκέψη 42).

ΑΠΑΔΠΧ για C345-17 Sergejs Buivids

[Η μαγνητοσκόπηση μέσω κινητού και η αποθήκευση εμπίπτει στην εξαίρεση της οικιακής δραστηριότητας. Η δημοσιοποίηση στο διαδίκτυο όχι.]

Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη (12) της Οδηγίας 95/46/EK, «... εξαιρούνται οι επεξεργασίες που εκτελούνται από φυσικό πρόσωπο για την άσκηση αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων, όπως οι επεξεργασίες οι σχετικές με την αλληλογραφία και την τήρηση καταλόγων διευθύνσεων». Η διάταξη αυτή έχει ως σκοπό να εξαιρέσει από το πεδίο εφαρμογής **επεξεργασίες ήσσονος σημασίας**, με το σκεπτικό ότι η χρήση προσωπικών δεδομένων για προσωπικές ή οικιακές δραστηριότητες δεν πρόκειται να αποτελέσει βαθιά και εκτεταμένη προσβολή των θεμελιωδών δικαιωμάτων, τέτοια ώστε να δικαιολογείται η

υπαγωγή της στις αυστηρές διατάξεις της Οδηγίας και των εθνικών νομοθεσιών και η εποπτεία αυτών των επεξεργασιών από τις εθνικές Αρχές για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Άλλωστε, τα πρόσωπα που θίγονται από τέτοιου είδους επεξεργασίες έχουν τη δυνατότητα να προσφύγουν στη δικαιοσύνη θεμελιώνοντας τις αξιώσεις τους σε γενικές διατάξεις του δικαίου, ιδίως στην προστασία της προσωπικότητας, στην οποία περιλαμβάνεται και το δικαίωμα στην εικόνα του προσώπου.

Ως εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας η παραπάνω διάταξη **πρέπει κατ' αρχάς να ερμηνεύεται στενά** ώστε να προστατεύονται αποτελεσματικά τα θεμελιώδη δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων. Με βάση τα προηγούμενα θα πρέπει **να γίνει διάκριση στη λήψη και αποθήκευση** οπτικοακουστικού υλικού (βίντεο) μέσω κινητού τηλεφώνου αφενός **και στη διάδοσή του σε τρίτα πρόσωπα** αφετέρου.

Η λήψη βίντεο μέσω κινητού τηλεφώνου του ενδιαφερομένου **και η αποθήκευσή του** στο προσωπικό αυτό ψηφιακό μέσο (κινητό τηλέφωνο ή/και προσωπικό υπολογιστή) **εύκολα μπορεί να υπαχθεί** στην επεξεργασία για προσωπικές ή οικιακές δραστηριότητες, αφού η επεξεργασία γίνεται από τον ενδιαφερόμενο και δεν ανακοινώνονται τα δεδομένα σε τρίτους. Τέτοιες δραστηριότητες αποτελούν η τήρηση διευθύνσεων φίλων, μελών συλλόγων με αντικείμενο δραστηριότητες του ελεύθερου χρόνου (χόμπι). Ο αριθμός των δεδομένων δεν έχει σημασία στο μέτρο που τηρείται ο σκοπός της επεξεργασίας, εκτός βέβαια και αν ένας ιδιαίτερα μεγάλος αριθμός δεδομένων υποδηλώνει επεξεργασία που υπερβαίνει την προσωπική ή οικιακή χρήση (Πβλ. *Damann/Simitis, EG-Datenschutzrichtlinie - Kommentar, Baden Baden 1997, (Σχολιασμένος Κώδικας της Οδηγίας 95/46/EK), Άρθρ. 3, αρ. περ. 8).*

Ως προς την ανακοίνωση/διάδοση/διάθεση του βίντεο σε τρίτους, θα πρέπει να εξετασθεί εάν η επεξεργασία αυτή μπορεί να χαρακτηριστεί ότι πραγματοποιείται για αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή χρήση ή εάν η διάδοση σε τρίτους σημαίνει αυτομάτως ότι πρόκειται για επεξεργασία που υπερβαίνει τις προαναφερθείσες χρήσεις. **Αν και υπάρχουν ενδιάμεσες οριακές περιπτώσεις** (βλ. σχετικά τη με **αρ. 4/2006** απόφαση της Αρχής, με την οποία η Αρχή, εξετάζοντας καταγγελία για λήψη φωτογραφίας με κινητό τηλέφωνο και αποστολή της με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο σε δύο κοινούς γνωστούς του καταγγέλλοντος και καταγγελλόμενου, επισήμανε ότι πρόκειται για δύο διακριτές επεξεργασίες, και ότι και η δεύτερη επεξεργασία, ήτοι η αποστολή φωτογραφίας περιστασιακά σε έναν περιορισμένο αριθμό ατόμων, με τα οποία ο ενδιαφερόμενος συνδέεται προσωπικώς, π.χ. λόγω φιλίας, γνωριμίας ή λόγω του ότι είναι συνάδελφοι, μπορεί και αυτή να

εμπίπτει στην εξαίρεση «της επεξεργασίας που διενεργείται αποκλειστικά για προσωπική ή οικιακή χρήση»), βέβαιο είναι ότι η **διάδοση των δεδομένων σε έναν απεριόριστο αριθμό ατόμων**, όπως η ανάρτησή τους σε μια ιστοσελίδα του διαδικτύου, στην οποία έχει πρόσβαση ο καθένας με μόνη προϋπόθεση την πληκτρολόγηση του δικτυακού ονόματος της ιστοσελίδας, **εκφεύγει της προσωπικής χρήσης** και υπάγεται συνεπώς στις διατάξεις της Οδηγίας 95/46/EK (Πβλ. *Damann/Simitis, EG-Datenschutzrichtlinie - Kommentar, Baden Baden 1997, (Σχολιασμένος Κώδικας της Οδηγίας 95/46/EK), Άρθρ. 3, αρ. περ. 8, ΔΕΚ C-101/01 (Bodil Lindqvist), 6.11.2003, σκέψη 47*).

Κατά τα προαναφερόμενα, επισημάνθηκε ότι στην υπό κρίση περίπτωση **πρόκειται για δύο διακριτές επεξεργασίες** προσωπικών δεδομένων. Η **μαγνητοσκόπηση, μέσω του κινητού τηλεφώνου του προσφεύγοντος, ήδη αναιρεσείοντος της ίδιας της κατάθεσής του στο αστυνομικό τμήμα, κατά την άποψη της Αρχής, εμπίπτει στην εξαίρεση του άρθρου 3 παρ. 2 περ. β΄ της Οδηγίας 95/46/EK**. Ωστόσο, η ανάρτηση/δημοσίευση του βίντεο αυτού σε ιστοσελίδα στο διαδίκτυο, στην οποία έχει πρόσβαση ο καθένας με μόνη προϋπόθεση την πληκτρολόγηση του δικτυακού ονόματος της ιστοσελίδας, **εκφεύγει της προσωπικής χρήσης** και υπάγεται, συνεπώς, στις διατάξεις της Οδηγίας 95/46/EK.

ΜΟΔ ΗΡΑΚΛ. 12-21/2019

[Χρήση φωτογραφίας από Facebook σε δικαστήριο δεν εμπίπτει στην εξαίρεση. Εκτείνεται έστω και εν μέρει στο δημόσιο χώρο.]

Η έννοια της «προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας» θα πρέπει να ερμηνεύεται με βάση τις κοινές, κατά το μέτρο του δυνατού, κοινωνικές αντιλήψεις, και περιλαμβάνει προσωπικά δεδομένα για τα οποία γίνεται επεξεργασία για ψυχαγωγικές δραστηριότητες, χόμπι, διακοπές ή διασκέδαση, ή αφορούν στην χρήση του κοινωνικού δικτύου και των συλλεγόμενων δεδομένων, με σκοπό οι πληροφορίες να αποτελέσουν μέρος μιας προσωπικής συλλογής διευθύνσεων, γενεθλίων ή άλλες σημαντικές ημερομηνίες. Τίθεται, συνεπώς, ζήτημα του **κατά πόσο η χρήση μίας φωτογραφίας από την ιστοσελίδα Facebook** που απεικονίζει ένα πρόσωπο μπορεί, υπό περιστάσεις, να εξαιρείται από την εφαρμογή της οδηγίας αυτής, καθόσον πραγματοποιείται «στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων». [...] Στον βαθμό, συνεπώς, που **μια προσκόμιση φωτογραφίας τρίτου ατόμου εκτείνεται, έστω και εν μέρει, στον δημόσιο χώρο**

(διά της προσκομίσεως κατ'άρθρο 364 ΚΠΔ προς ανάγνωση σε ποινικό Δικαστήριο) και, ως εκ τούτου, εξέρχεται από την ιδιωτική σφαίρα αυτού που προβαίνει στην επεξεργασία των δεδομένων με το μέσο αυτό, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποκλειστικώς «προσωπική ή οικιακή» δραστηριότητα κατά την έννοια του άρθρου 2 § 2 του Κανονισμού. Συνεπώς, η χρήση μίας φωτογραφίας από την ιστοσελίδα facebook με σκοπό την αποδεικτική θεμελίωση ενός ισχυρισμού εμπίπτει στο ρυθμιστικό πεδίο του Κανονισμού και διέπεται από τους περιορισμούς του.

ΕΣΠΑ - Κατευθυντήριες γραμμές 3/2019 σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μέσω βιντεοσυσκευών [v.2.0]

2.3 Εξαίρεση της οικιακής δραστηριότητας

11. Σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο γ), η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από φυσικό πρόσωπο στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας, που μπορεί να περιλαμβάνει και επιγραμμική δραστηριότητα, δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΓΚΠΔ3.

12. Αυτή η διάταξη -γνωστή και ως εξαίρεση της οικιακής δραστηριότητας- στο πλαίσιο της βιντεοεπιτήρησης πρέπει να ερμηνεύεται με τη στενή της έννοια. Ως εκ τούτου, όπως αποφάνθηκε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, η αποκαλούμενη «εξαίρεση της οικιακής δραστηριότητας» πρέπει «να ερμηνευθεί ως αφορώσα αποκλειστικά τις δραστηριότητες οι οποίες εντάσσονται στο πλαίσιο της ιδιωτικής ή οικογενειακής ζωής των ιδιωτών, πράγμα το οποίο προδήλως δεν ισχύει για την περίπτωση της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία συνίσταται στη δημοσίευσή τους στο Διαδίκτυο με συνέπεια να αποκτά πρόσβαση στα δεδομένα αυτά απροσδιόριστος αριθμός προσώπων»⁴. Επιπροσθέτως, ένα σύστημα βιντεοεπιτήρησης, στον βαθμό που αυτό περιλαμβάνει τη διαρκή καταγραφή και αποθήκευση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και εκτείνεται «έστω και εν μέρει, στον δημόσιο χώρο και, ως εκ τούτου, εξέρχεται από την ιδιωτική σφαίρα αυτού που προβαίνει στην επεξεργασία των δεδομένων με το μέσο αυτό, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποκλειστικώς “προσωπική ή οικιακή” δραστηριότητα κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας 95/46»⁵.

13. Όσον αφορά στις βιντεοσυσκευές που λειτουργούν εντός ιδιωτικών εγκαταστάσεων, η χρήση τους μπορεί να εμπίπτει στην εξαίρεση της οικιακής δραστηριότητας. Θα πρέπει ωστόσο να συνυπολογίζονται πολλοί παράγοντες για να εξαχθεί σχετικό

συμπέρασμα. Πέρα από τα προαναφερόμενα στοιχεία που καταγράφηκαν σε αποφάσεις του ΕΔ, ο χρήστης του συστήματος βιντεοεπιτήρησης στην ιδιωτική κατοικία πρέπει να εξετάζει κατά πόσον έχει οποιουδήποτε είδους προσωπική σχέση με το υποκείμενο των δεδομένων, κατά πόσον η κλίμακα ή η συχνότητα της επιτήρησης υποδηλώνει οποιουδήποτε είδους επαγγελματική δραστηριότητα από την πλευρά του καθώς και τον δυνητικό αρνητικό αντίκτυπο της επιτήρησης στα υποκείμενα των δεδομένων. Η παρουσία οποιουδήποτε από τα προαναφερόμενα στοιχεία δεν υποδηλώνει απαραίτητως ότι η επεξεργασία δεν εμπίπτει στην εξαίρεση της οικιακής δραστηριότητας, καθώς πρέπει να διενεργηθεί σφαιρική αξιολόγηση για να προσδιοριστεί αν ισχύει εξαίρεση.

Παράδειγμα: Τουρίστας βιντεοσκοπεί τις διακοπές του τόσο μέσω του κινητού του τηλεφώνου όσο και μέσω βιντεοκάμερας. Δείχνει το οπτικοακουστικό υλικό σε φίλους και συγγενείς αλλά δεν το καθιστά προσβάσιμο σε απεριόριστο αριθμό προσώπων. Η ενέργεια αυτή εμπίπτει στην εξαίρεση της οικιακής δραστηριότητας.

Παράδειγμα: Ποδηλάτης βουνού θέλει να καταγράψει την κατάβασή της με κάμερα δράσης. Βρίσκεται σε απομακρυσμένη περιοχή και σκοπεύει να χρησιμοποιήσει το βιντεοσκοπημένο υλικό μόνο για προσωπική της ψυχαγωγία στο σπίτι. Και αυτή η περίπτωση εμπίπτει στην εξαίρεση της οικιακής δραστηριότητας, έστω και αν σε ορισμένο βαθμό υφίσταται επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Παράδειγμα: Κάποιος παρακολουθεί και καταγράφει με κάμερα τον κήπο του. Ο ιδιωτικός χώρος είναι περιφραγμένος και μόνον ο χειριστής και η οικογένειά του εισέρχονται στον κήπο σε τακτική βάση. Η περίπτωση αυτή εμπίπτει στην εξαίρεση της οικιακής δραστηριότητας εφόσον η βιντεοεπιτήρηση δεν εκτείνεται, ούτε εν μέρει, σε δημόσιο χώρο ή σε γειτονική ιδιοκτησία.

DPC - Taking photos at school events [Apr.2019]

<https://www.dataprotection.ie/en/dpc-guidance/blogs/taking-photos-school-events-where-common-sense-comes-play>

Before we delve into the school- and child-specific context, let's go back to basics for a moment. As Commissioner for Data Protection Helen Dixon stated in a recent interview with the Irish Independent, **there is nothing under the GDPR prohibiting people from taking photos in a public place**. Provided you're not harassing

anyone, **taking photographs of people in public is generally allowed**. However, whether you can publish a photograph to a broad-based audience is a different question. In other words, **taking a photo in public is generally fine**; it's what you do with that photo that can potentially become a data protection issue.

You'll notice the repeated reference to the word "public" above - this is an important factor to take into consideration in a school event context. The rules of engagement for taking photos at a school nativity play put on specifically for friends and family are likely to differ to those applied at a ticketed school musical open to the public.

Family and friends taking photos at school events

School plays, rugby matches, Christmas carol concerts - all important milestones that parents, family and friends understandably want to record on camera. But questions such as "Is it OK if you capture the image of another child while snapping pictures of your own?" surface time and time again, leaving parents, and indeed schools, at a bit of a loss as to what to do. A lot of the time, families taking photos at these kind of events are **simply doing so for reminiscence's sake and they don't intend to post or publish** the photos anywhere. This type of activity **falls under** the so-called "household exemption" under the GDPR, which provides that the GDPR does not apply when a person processes personal data (for example, a photograph of someone) in the course of a purely personal or household activity, e.g. with no connection to a professional, business, official or commercial activity.

ICO - Guide to the GDPR [May 2019]

Domestic purposes - personal data processed in the course of a purely personal or household activity, with no connection to a professional or commercial activity, is outside the GDPR's scope. This means that if you only use personal data for such things as writing to friends and family or taking pictures for your own enjoyment, you are not subject to the GDPR.

DPC - Guidance on the use of Body Worn Cameras or Action Cameras [Jan.2020]

https://www.dataprotection.ie/sites/default/files/uploads/2020-04/Guidance%20on%20Body%20Worn%20Cameras%20or%20Action%20Cameras_Jan20.pdf

Action Cameras and the Personal Use Exception

Another technology similar to body worn cameras, or indeed simply a different application of the same technology, is **the recreational use** of what are commonly referred to as ‘action cameras’ – digital cameras designed for recording action while taking part in it. These cameras are typically worn or mounted in such a way that it can shoot **from the point of view** of the user, such as by mounting on a helmet, bicycle, or even a drone. These technologies function very similarly to body worn cameras used in a commercial context; however, whether or not data protection law applies to the use of action cameras will very much **depend on the purpose and nature** of the use of those cameras – in short, **it will generally not apply where they are used purely for personal recreational purposes**. Individuals who use or intend to use action cameras or body worn cameras in a public place should consider whether or not the recording falls under the ‘personal’ or ‘household exemption’ from the GDPR (see Article 2(2)(c) and Recital 18 GDPR). This exemption states that the GDPR does not apply to processing of data (such as recording video) by an individual “in the course of a purely personal or household activity”. If the recording does not fall within this category, then it is possible that the person making the recording has the obligations of a data ‘controller’ under the GDPR, as set out above. When **assessing** whether or not recording is of a purely personal or household nature, users should ask themselves a number of questions, such as:

- does it have any **connection to a professional or commercial activity**;

- who were the people involved in or captured by the recording – **were they known** to the person making the recording; and

- what area did the recording cover – **did it cover public or only private spaces**.

A case from the Court of Justice of the European Union (CJEU) assists in understanding the extent of this exemption, making it clear that this exemption **must be interpreted narrowly**. In its judgment in the case of Rynes vs Urad (2014), the Court noted that: *To the extent that video surveillance... covers, **even partially, a public space** and is accordingly directed outwards from the private setting of the person processing the data in that manner, it cannot be regarded as an activity which is a purely ‘personal or household’ activity...* Although this case related to a fixed CCTV surveillance system and depended on the specific facts of that case, **it is still helpful in assessing** whether the exemption applies in cases where individuals are using other types of video recording

equipment, such as action cameras. **Where filming in a public place it may be harder to establish that the use of such cameras was purely personal**, and the assessment of whether the personal exemption applies will have to consider factors such as **the nature, duration, and purpose of the recording, and whether it can be considered akin to ‘surveillance’**. This could be distinguished from purely personal, short, recreational video recordings.

Similarly, where the resulting footage is published online, the degree to which it is made available to the public at large may also impact whether or not it can be considered ‘purely personal’. The publishing of personal data captured by these cameras online **could be considered to be processing** of personal data, even if the original filming fell within the personal or household exemption. The CJEU has indicated that an individual may still assume the responsibilities of a controller under the GDPR, depending on what they do with the personal data of others that they have collected. For example, in the *Bodil Lindqvist* (2003) case, the CJEU held that the personal exemption did not apply where an individual posted content online which was accessible to an “indefinite number of people”. Therefore, two key questions for users of these sorts of cameras, when determining whether data protection obligations apply to them, as part of the general assessment of whether the use of the camera is ‘purely personal’, are (a) **how public or akin to surveillance** the filming of the footage was, and (b) how public the publication of that footage was. Ultimately, whether or not a recording was of a purely personal nature will depend on the facts of each case.

Επίτροπος Κύπρου [Ετήσια έκθεση 2019]

3.5.4. Παράπονο για εγκατάσταση και λειτουργία ΚΚΒΠ σε πολυκατοικίες

Υποβλήθηκαν, κατά καιρούς, αρκετά παράπονα στο Γραφείο μου από πολίτες αναφορικά με την εγκατάσταση και λειτουργία ΚΚΒΠ σε πολυκατοικίες.

Ενημέρωσα όλους τους παραπονούμενους ότι:

(α) Όπως αναφέρει η Ανακοίνωσή μου ημερ. 28 Ιουνίου 2019, «η εγκατάσταση ΚΚΒΠ σε ιδιωτικούς χώρους (όπως οικίες/πολυκατοικίες) για επεξεργασία που πραγματοποιείται από φυσικό πρόσωπο και αφορά σε δραστηριότητες προσωπικές ή οικιακές, δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Η εμβέλεια καταγραφής όμως του ΚΚΒΠ, δεν πρέπει να είναι εκτός της περιμέτρου του

ιδιωτικού χώρου. Σε πολυκατοικίες η χρήση ΚΚΒΠ από ένα ένοικο δεν θα πρέπει να επηρεάζει την ιδιωτική ζωή των άλλων. Αν το ΚΚΒΠ θα εγκατασταθεί από τη διαχειριστική επιτροπή, θα πρέπει να περιορίζεται σε κοινόχρηστους χώρους μετά από απόφαση των ενοίκων που συμμορφώνεται με τις πρόνοιες του Καταστατικού.»

(β) Τονίζεται ότι, οι ένοικοι/ιδιοκτήτες της πολυκατοικίας έχουν δικαίωμα τοποθέτησης και λειτουργίας ΚΚΒΠ έξω από τα διαμερίσματα τους, δεδομένου ότι, οι κάμερες καταγράφουν εικόνες αποκλειστικά του δικού τους προσωπικού χώρου.

(γ) Σε περίπτωση που ένοικος/ιδιοκτήτης επιθυμεί την εγκατάσταση ΚΚΒΠ σε κοινόχρηστους χώρους, όπως στους χώρους στάθμευσης, στις σκάλες, έξω από ανελκυστήρα κλπ, θα πρέπει να θέσει την επιθυμία του, και να ψηφιστεί αυτή, από τη διαχειριστική επιτροπή. Σε κάθε περίπτωση, αν το ΚΚΒΠ λαμβάνει εικόνες από δημόσιους χώρους ή χώρους που διακινούνται τρίτοι, τότε τυγχάνει εφαρμογής ο Κανονισμός.

(δ) **Η τοποθέτηση και η λειτουργία καμερών σε κοινόχρηστους χώρους πολυκατοικίας, εμπίπτει στην εξαίρεση του άρθρου 2(2) του Κανονισμού 679/2016** και ως εκ τούτου το Γραφείο μου δεν έχει αρμοδιότητα για εξέταση τυχόν παραπόνων. Αρμοδιότητα εξέτασης τέτοιας φύσεως παραπόνων έχει η Αστυνομία, στην οποία παραπέμπονται οι παραπονούμενοι. Η Αστυνομία εξετάζει τις καταγγελίες/παραπόνια αναλόγως του αδικήματος που προκύπτει από την εγκατάσταση και χρήση των ΚΚΒΠ.

Επίτροπος Κύπρου [Ετήσια έκθεση 2019]

3.6.5. Παράπονο για λήψη από φωτογραφιών αυλής οικίας

Ο παραπονούμενος υπέβαλε παράπονο σχετικά με συγκεκριμένες **φωτογραφίες που κοινοποιήθηκαν στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες Λευκωσίας** σε σχέση με τη φύλαξη των σκυλιών του στον προσωπικό του χώρο. Οι συγκεκριμένες φωτογραφίες φαίνεται να είχαν τραβηχτεί από γειτονική οικία.

Αναφέρθηκε στον παραπονούμενο πως, δυνάμει του άρθρου 2 του Κανονισμού, όταν η επεξεργασία διενεργείται από φυσικό πρόσωπο στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας, δεν εφαρμόζεται ο Κανονισμός και επομένως **δεν μπορώ να προβαίνω σε οποιεσδήποτε ενέργειες όταν η επεξεργασία δεν αφορά σε δημόσιο χώρο**. Θα μπορούσε, όμως, ο παραπονούμενος να απευθυνθεί σχετικά στην Αστυνομία.

ΑΠ 163/2020

Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 14, 15, 19 παρ. 1α του Ν. 2472/1997 "Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα", με εκείνες της υπ` αριθμ. 1122/2000 Οδηγίας της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα "για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων μέσω κλειστών κυκλωμάτων τηλεόρασης", που εκδόθηκε κατ` εξουσιοδότηση του άρθρου 19 παρ. 1α του πιο πάνω νόμου και τροποποιήθηκε με τη μεταγενέστερη υπ` αριθμ. 2162/2005 όμοια, και τα άρθρα 57 και 59 του ΑΚ συνάγονται τα ακόλουθα: 1) Η λήψη και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μέσω κλειστών κυκλωμάτων τηλεοράσεως, εγκατεστημένων σε ιδιωτικούς χώρους από φυσικό πρόσωπο για την άσκηση δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών, εκφεύγει από το πεδίο εφαρμογής του Ν. 2472/1997, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 2 του νόμου αυτού. 2) **Δεν συμβαίνει όμως το ίδιο οσάκις** από εγκατεστημένο σε ιδιωτικό χώρο κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης **βιντεοσκοποούνται, με τη χρήση καμερών, κοινόχρηστοι εξωτερικοί χώροι**, όπως μεταξύ άλλων είναι και οι δημοτικές ή κοινοτικές οδοί που τον περιβάλλουν, ή άλλοι γειτονικοί ιδιωτικοί χώροι ανήκοντες σε τρίτους, και παρέχεται στον ιδιοκτήτη του η δυνατότητα λήψεως, αποθηκεύσεως ή άλλης περαιτέρω επεξεργασίας της εικόνας τρίτων προσώπων που τους χρησιμοποιούν ελεύθερα, σύμφωνα με τον προορισμό τους, **διότι τότε δεν πρόκειται για επεξεργασία προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων** αυτού τούτου του προσώπου που την ενεργεί μέσα στον ιδιωτικό του χώρο αλλά για λήψη και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τρίτων προσώπων, που δεν έχουν σχέση με το χώρο, αυτό. 3) Η επεξεργασία αυτή εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 2472/1997 και, επειδή προσβάλλει την προσωπικότητα και την ιδιωτική ζωή του τρίτου, κατ` αρχήν απαγορεύεται. [...]

Rechtbank Gelderland [Gelderland district court]

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBGEL:2020:2521>

[Η ανάρτηση φωτογραφιών παιδιού από τη γιαγιά του στο Facebook δεν εμπίπτει στην εξαίρεση.]

4.5. The General Data Protection Regulation (hereinafter: GDPR) protects the fundamental rights and freedoms of natural persons and in particular their right to protection of personal data. However, this Regulation does not apply to the processing of personal data by

a natural person in the course of a purely personal or household activity. Although it cannot be ruled out that posting a photo on a personal Facebook page falls under a purely personal or household activity, in the preliminary judgment of the preliminary relief judge it has not been sufficiently established how [the defendant's] Facebook account or her Pinterest account has been set up or protected. It is also unclear whether the photos can be found via a search engine such as Google. In addition, it cannot be ruled out at Facebook that posted photos may be distributed and may end up in the hands of third parties. In view of these circumstances, it has not become apparent in the context of these interim relief proceedings that there is a purely personal or household activity of [the defendant]. This means that the provisions of the GDPR and the General Data Protection Regulation Implementation Act (hereinafter: UAVG) apply to the present dispute. [Αυτοματοποιημένη μετάφραση από τα ολλανδικά.]

DATENSCHUTZBEHÖRDE DSB 2020-0.204.456

[Η δραστηριότητα του συζύγου, ο οποίος ηχογραφεί τις τηλεφωνικές αντιπαραθέσεις με τη σύζυγό του και κρατά αντίγραφο των συνομιλιών τους μέσω WhatsApp-SMS-Email, για το σκοπό της δικαστικής χρήσης τους σε αγωγή διαζυγίου, δεν εμπίπτει στην εξαίρεση.]

https://www.ris.bka.gv.at/Dokument.wxe?ResultFunctionToken=1e807dd6-dc95-4ae8-aa76-61fc0bd5c6e1&Abfrage=Dsk&Entscheidungsart=Undefined&Organ=Undefined&SucheNachRechtssatz=&SucheNachText=True&GZ=&VonDatum=01.01.1990&BisDatum=25.04.2021&Norm=&ImRisSeitVonDatum=&ImRisSeitBisDatum=&ImRisSeit=Undefined&ResultPageSize=100&Suchworte=&Dokumentnummer=DSBT_20200810_2020_0_204_456_00

ΔΕΕ C-311/18 Schrems II [16-7-2020]

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=228677&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=1459617>

85. Εν προκειμένω, εφόσον η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πραγματοποιείται από τη Facebook Ireland προς τη Facebook Inc., ήτοι μεταξύ δύο νομικών προσώπων, **η διαβίβαση αυτή δεν εμπίπτει στο άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του ΓΚΠΔ,**

το οποίο αφορά την επεξεργασία δεδομένων που πραγματοποιείται από φυσικό πρόσωπο στο πλαίσιο αυστηρά προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας. Η επίμαχη διαβίβαση δεν καλύπτεται ούτε από τις εξαιρέσεις του άρθρου 2 παράγραφος 2, στοιχεία α', β' και δ', του κανονισμού αυτού, δεδομένου ότι οι δραστηριότητες οι οποίες αναφέρονται εκεί ως παραδείγματα είναι, σε όλες τις περιπτώσεις, δραστηριότητες που ασκούνται από κράτη ή από κρατικές αρχές και δεν άπτονται των τομέων δραστηριότητας των ιδιωτών (βλ. κατ' αναλογία, όσον αφορά το άρθρο 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 95/46, απόφαση της 10ης Ιουλίου 2018, Jehovan Todistajat, C-25/17, EU:C:2018:551, σκέψη 38 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

DATATILSYNET - Publication of personal information on website

<https://www.datatilsynet.dk/tilsyn-og-afgoerelser/afgoerelser/2020/sep/offentliggoerelse-af-personoplysninger-paa-hjemmeside>

[Δημοσίευση αλληλογραφίας σε blog εμπίπτει στην εξαίρεση.]

The Danish Data Protection Agency has made a decision in a case where a citizen had complained about the publication on a website of correspondence between him and the owner of the website, which i.a. contained information on the complainant's name and his views on the authorship of a known author.

After an overall assessment - and after the case had been submitted to the Data Council - the Danish Data Protection Agency found that the Data Protection Regulation did not apply in the case, **as the publication of information about the complainant had to be considered a treatment by a natural person as part of purely personal or family activities.**

The Danish Data Protection Agency emphasized that the publication had taken place in relation to a debate about the well - known author's authorship, and that the website had the character of a blog, where the owner, among other things, came up with their own views on various topics and, according to the information, collected and disseminated knowledge about subject areas, which in the opinion of the Danish Data Protection Agency had to be regarded as usual and legitimate activities. The Danish Data Protection Agency also emphasized the nature of the information in question, including the fact that it was non-sensitive information which, in the Danish Data Protection Agency's view, was of a harmless nature.

In addition, the Danish Data Protection Agency emphasized that part of the published correspondence contained statements of opinion, and that the publication did not otherwise take place with a view to creating a financial profit. [Αυτοματοποιημένη μετάφραση από τα δανικά]

DATATILSYNET - Publishing audio recording on YouTube

<https://www.datatilsynet.dk/tilsyn-og-afgoerelser/afgoerelser/2020/aug/offentliggoerelse-af-lydoptagelse-paa-youtube>

[Ανάρτηση ηχητικού αποσπάσματος συνομιλίας πολίτη με δημοτικούς υπαλλήλους στο YouTube, το οποίο έχει περιορισμένη πρόσβαση, εμπίπτει στην εξαίρεση.]

The Danish Data Protection Agency has made a decision in a case in which a municipality, on behalf of two employees, **had complained about a person's publication of an audio recording of a meeting in the municipality in which the two employees participated.**

After an overall assessment, the Danish Data Protection Agency found that the Data Protection Regulation did not apply in the case, as the publication in question of the information had to be regarded as a processing carried out by a natural person as part of purely personal or family activities.

In this connection, the Danish Data Protection Agency emphasized that the publication had taken place as part of statements about the relationship between citizens and decision-makers / authorities, and that **it was as a representative of a public authority that the employees had been admitted.**

The Danish Data Protection Agency also emphasized that the context in which the audio file was published was otherwise characterized by subjective assessments and value-laden statements, and that the information complained of was included as part of the statements of opinion, which must also be clear to the users of the website. [Αυτοματοποιημένη μετάφραση από τα δανικά]

DATATILSYNET - Publication of personal information on Facebook profile

<https://www.datatilsynet.dk/tilsyn-og-afgoerelser/afgoerelser/2020/jul/offentliggoerelse-af-personoplysninger-paa-facebook-profil>

[Δημοσιοποίηση πληροφοριών σχετικών με αντιδικία από εμπορική συναλλαγή, σε λογαριασμό του Facebook με 1000+ φίλους, δεν εμπίπτει στην εξαίρεση.]

The Danish Data Protection Agency has made a decision in a case where a citizen had complained about the publication of personal information in posts on a Facebook profile. Defendant argued that the treatment had taken place in purely private contexts and without connection to her business.

The Danish Data Protection Agency found that the postings on the defendant's Facebook profile **were not a processing of personal data that had been made as part of purely personal activities.**

The Danish Data Protection Agency hereby emphasizes that the postings on the Facebook profile **were closely related to the defendant's business and that they related to a lawsuit** which at that time was pending between the defendant's business and complaints. The Danish Data Protection Agency thus emphasized that this was information that related to the defendant's and complainant's business relationship.

Regardless of whether it was a post on a Facebook profile, which the respondent also used privately, it was thus the Data Inspectorate's assessment that the respondent had published information on complaints in the postings, which fell within the scope of the data protection rules.

The Danish Data Protection Agency then found that the defendant's publication of information on complaints could take place pursuant to the balancing of interests rule. In this connection, the Danish Data Protection Agency emphasized that the defendant had a legitimate interest in commenting on complaints and her dispute. Furthermore, the Authority emphasized the nature of the information and the consideration for freedom of information and expression, which had to be included with considerable weight, as these were statements of opinion and subjective assessments, which in the Authority's view must be clear to the readers of the notice. The Danish Data Protection Agency also emphasized that the consideration of complaints did not speak against the publication.

As the processing was covered by the scope of the data protection rules, the Danish Data Protection Agency found that the complainant had the right to request insight into the information that the respondent processed about her to the extent that the processing of the information took place as part of the respondent's business. Against this background, the Danish Data Protection Agency asked the respondent to take a position on and against complainants to decide whether the conditions for granting access pursuant to Article 15 of the Data Protection Regulation were met. *[Αυτοματοποιημένη μετάφραση από τα δανικά]*

Τέλος όμως σύμφωνα με το άρθ. 3 παρ. 2α Ν. 2472/1997, οι διατάξεις του του Ν. 2472/1997 δεν εφαρμόζονται στην επεξεργασία δεδομένων, η οποία πραγματοποιείται, μεταξύ άλλων, από φυσικό πρόσωπο για την άσκηση δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών, εκτός αν συντρέχει κάποια περίπτωση εξαίρεσης του φυσικού προσώπου από την προστασία λόγω οικιακής χρήσης, όπως λ.χ. στην περίπτωση που τούτος ενεργεί εκ μέρους μιας εταιρίας ή ενός οργανισμού ή χρησιμοποιεί την εν λόγω υπηρεσία κυρίως ως πλατφόρμα για την επιδίωξη διαφημιστικών, πολιτικών ή φιλανθρωπικών στόχων (γνώμη 5/2009 σχετικά με τις επιγραμμικές υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης της ομάδας εργασίας του άρθ. 29 της Οδ. 95/46/ΕΚ για την προστασία δεδομένων). [...]

Ο ενάγων στην υπό κρίση αγωγή εκθέτει ότι τυγχάνει αρχιτέκτων-μηχανικός και ότι δυνάμει της υπ' αριθμ. 65/2013 απόφασης του Εφετείου Δωδεκανήσου υποχρεώθηκε να καταβάλει στον εναγόμενο ... το ποσό των 80.000 ευρώ ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης που ο τελευταίος υπέστη εξαιτίας εργατικού ατυχήματος που έλαβε χώρα στα ... Ρόδου στις 20-12-2004, ενώ απαγγέλθηκε σε βάρος του με την ως άνω απόφαση προσωπική κράτηση διάρκειας τεσσάρων μηνών ως μέσο αναγκαστικής εκτέλεσής της.

Ότι στις 20-4-2014 ο πρώτος εναγόμενος, ανήρτησε στο προφίλ που τηρεί στο μέσο κοινωνικής δικτύωσης FACEBOOK το διαδικτυακό περιοδικό «...», του οποίου ιδιοκτήτης είναι ο δεύτερος εναγόμενος, το λεπτομερώς αναφερόμενο στο αγωγικό δικόγραφο κείμενο, ζητώντας μάλιστα τη δημοσίευση αυτού στο ανωτέρω περιοδικό, το οποίο αναφερόταν στο πρόσωπό του και στα περιστατικά που έγιναν δεκτά με την ανωτέρω απόφαση, χωρίς τη συγκατάθεσή του και παρουσιαζόταν ο ίδιος κατά τρόπο προσβλητικό ως φυγόποινος, προκήρυσσε δε για την ανεύρεσή του μεγάλη αμοιβή.

Ότι πλέον των ανωτέρω, την 12-7-2014 ο πρώτος εναγόμενος ανήρτησε στο προσωπικό του προφίλ στο FACEBOOK κείμενο δημοσιευθέν στο διαδίκτυο σε άλλη ιστοσελίδα, στο οποίο ανέφερε στοιχεία προσδιοριστικά της ταυτότητάς του και περαιτέρω αναφερόταν σε πρόσωπα του οικογενειακού του περιβάλλοντος, τα οποία συνελήφθησαν καθόσον ματαίωσαν τη σύλληψή του από τον δικαστικό επιμελητή.

Ότι ακολούθως, την αυτή ως άνω ημέρα, ο πρώτος εναγόμενος σχολίασε άρθρο ανηρτημένο στο διαδικτυακό τόπο της εφημερίδας «...» προβαίνοντας σε δυσφημιστικά σχόλια σε βάρος του ενάγοντος και την επόμενη ημέρα σε άρθρο ανηρτημένο στον

διαδικτυακό τόπο της εφημερίδας «...», σχολίασε προβαίνοντας σε εξυβριστικούς για τον ενάγοντα χαρακτηρισμούς.

Ότι με αυτές του τις ενέργειες ο εναγόμενος προσέβαλε παράνομα και υπαίτια την προσωπικότητα του ενάγοντος, τόσο διότι τον εξύβρισε και ισχυρίστηκε σε βάρος του γεγονότα που βλάπτουν την τιμή και την υπόληψη του, όσο και λόγω της παραβίασης των διατάξεων του νόμου για την προστασία από επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Κατ' ακολουθία του ως άνω ιστορικού ο ενάγων ζητά να υποχρεωθεί ο πρώτος εναγόμενος να του καταβάλει ως χρηματική ικανοποίηση λόγω της ηθικής βλάβης που υπέστη, το ποσό των 40.000,00 ευρώ και να αρθεί η προσβολή και να υποχρεωθεί ο εναγόμενος να αποσύρει τα προσβλητικά σε βάρος του σχόλια καθώς και να καταδικαστεί στην δικαστική του δαπάνη. Με το περιεχόμενο αυτό η αγωγή είναι μη νόμιμη ως προς την βάση της που στηρίζεται στις διατάξεις του Ν. 2472/1997, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στη μείζονα σκέψη της παρούσας, καθότι από τα πραγματικά περιστατικά που αναφέρονται στην αγωγή **δεν προκύπτει δραστηριότητα του πρώτου εναγόμενου η οποία να επεκτείνεται πέραν της προσωπικής και οικιακής χρήσης** ενώ είναι νόμιμη ως προς την βάση της προσβολής της προσωπικότητας, στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 57, 346 ΑΚ, 361, 362, 363 ΠΚ και 176, 946 ΚΠολΔ. Συνεπώς πρέπει να ερευνηθεί περαιτέρω και ως προς την ουσιαστική της βασιμότητα.

ΑΠΔΠΧ 30/2020

<https://www.dpa.gr/index.php/el/enimerwtiko/prakseisArxis/epiboli-prostimoy-gia-mi-synnomi-epexergasia-dedomenon-meso-systimatos>

[Σύστημα βιντεοεπιτήρησης σε ιδιωτική οικία δεν εμπίπτει στην εξαίρεση όταν λαμβάνει εικόνα από εξωτερικούς δημόσιους ή κοινόχρηστους χώρους ή χώρους που ανήκουν σε ιδιοκτησίες άλλων.]

12. Ως αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα νοείται εκείνη που αναφέρεται στο ιδιωτικό πεδίο δράσης ενός προσώπου ή μιας οικογένειας, δηλαδή εκείνη που δεν εμπίπτει στην επαγγελματική ή/και εμπορική του δραστηριότητα και δεν έχει ως σκοπό ή ως αποτέλεσμα τη συστηματική διαβίβαση ή τη διάδοση δεδομένων σε τρίτους, όπως συμβαίνει στην περίπτωση που γίνεται ανάρτηση στο διαδίκτυο ή δημοσίευση σε εφημερίδες του συλλεγέντος οπτικοακουστικού υλικού ή προσκόμιση του υλικού σε αρμόδιες αρχές. Ειδικότερα, εφόσον το πεδίο ελέγχου των καμερών συστήματος βιντεοεπιτήρησης εγκατεστημένου σε ιδιωτική οικία

περιλαμβάνει χώρους μόνο ιδιωτικούς, τότε η εν λόγω επεξεργασία θεωρείται οικιακή δραστηριότητα (βλ. αιτιολογική σκέψη ΓΚΠΔ υπ' αριθμ. 18 και άρθρο 3 παρ. 2 της Οδηγίας 1/2011 της Αρχής).

13. Στον αντίποδα, δεν θεωρείται αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα η λήψη και επεξεργασία εικόνας ή και ήχου με σύστημα βιντεοεπιτήρησης που είναι εγκατεστημένο σε ιδιωτική οικία, όταν το πεδίο ελέγχου της κάμερας περιλαμβάνει εξωτερικούς δημόσιους ή κοινόχρηστους χώρους ή χώρους που ανήκουν σε ιδιοκτησίες άλλων, οπότε και εφαρμόζονται οι αρχές προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ειδικότερα, στην υπόθεση C-212/13 Frantisek Rynes το Δικαστήριο της Ε.Ε. με την από 11-12-2014 απόφασή του έκρινε ότι η χρήση συστήματος επιτήρησης με κάμερα, η οποία ήταν τοποθετημένη κάτω από το γείσο της στέγης οικίας και μαγνητοσκοπούσε την είσοδο της ίδιας αυτής οικίας, τη δημόσια οδό καθώς και την είσοδο της απέναντι οικίας (παρ. 13) αφενός συνιστά επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, αφετέρου, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποκλειστικώς «προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα» (παρ. 33). [...]

20. Στην προκειμένη περίπτωση, ο καταγγελλόμενος παρά την υποχρέωση λογοδοσίας που τον βαρύνει και απορρέει από το άρθρο 5 παρ. 2 ΓΚΠΔ απέτυχε να αποδείξει τη νομιμότητα της εγκατάστασης και λειτουργίας του συστήματος βιντεοεπιτήρησης, καθώς δεν παρουσίασε, ούτε έθεσε υπόψη της Αρχής έγγραφη τεκμηρίωση της συμμόρφωσης, προ της εγκατάστασης των καμερών, προς τους κανόνες και αρχές που απορρέουν από τα άρθρα 5 και 6 ΓΚΠΔ σε συνδυασμό με την υπ' αρ. 1/2011 Οδηγία της Αρχής και δεν προσκόμισε, αν και ζητήθηκε ρητά από την Αρχή κατά την ακροαματική διαδικασία, παραστατικά (π.χ. τιμολόγια αγοράς των καμερών, αποδείξεις) ή άλλα έγγραφα (π.χ. υπεύθυνες δηλώσεις εκείνου που εγκατέστησε τις κάμερες) από τα οποία να αποδεικνύεται ο χρόνος αγοράς, εγκατάστασης και λειτουργίας του συστήματος, επιπλέον δε απέφυγε τόσο κατά την ακρόαση όσο και στα υπομνήματά του να προσδιορίσει τον ακριβή χρόνο εγκατάστασης και λειτουργίας του συστήματος, που θα αποτελούσε σημαντικό στοιχείο για την κρίση του ζητήματος εάν ο σκοπός επεξεργασίας αφορούσε την προστασία της ιδιοκτησίας του, όπως ισχυρίζεται ο ίδιος, ή την παρακολούθηση των φυσικών προσώπων που διέρχονταν της οδού και εισέρχονταν στην ιδιοκτησία των καταγγελλόντων προκειμένου να προσκομίσει σχετικό αποδεικτικό υλικό στις αρμόδιες αρχές με σκοπό να πετύχει την παύση των οικοδομικών εργασιών, όπως ισχυρίζονται οι καταγγέλλοντες. Αντιθέτως, από την παραδοχή του ίδιου του καταγγελλόμενου στο από 04/12/2019 μετ' ακρόαση υπόμνημα του ενώπιον της Αρχής (υπ'

αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/8535/06-12-2019), αλλά και τις φωτογραφίες που περιλαμβάνονται στο φάκελο της υπόθεσης προκύπτει ότι ο καταγγελλόμενος είχε θέσει σε λειτουργία και είχε στρέψει (ο ίδιος κάνει λόγο για «στόχευση») την κάμερα που βρισκόταν στην οροφή της οικίας του κατά τρόπο ώστε **να λαμβάνει εικόνα και να καταγράφει τις δραστηριότητες των καταγγελλόντων καθώς και κάθε φυσικού προσώπου** στην ιδιοκτησία αυτών, **ώστε η εν λόγω επεξεργασία να μην πληροί τις προϋποθέσεις της αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητάς** κατ' άρθρο 2 παρ. 2 εδ. γ' του ΓΚΠΔ, σύμφωνα και με όσα αναπτύχθηκαν στην υπ' αρ. 12 σκέψη της παρούσας.

Επίτροπος Κύπρου [Ετήσια έκθεση 2020]

3.2.16 Παράπονο για δημοσίευση προσωπικών δεδομένων σε μέσο κοινωνικής δικτύωσης (Facebook)

Στο Γραφείο μου υποβλήθηκε παράπονο σχετικά με κακόβουλη δημοσίευση σε μέσο κοινωνικής δικτύωσης, αντιγράφου εγγράφου στο οποίο περιλαμβανόταν το ονοματεπώνυμο και ο αριθμός ταυτότητας του παραπονούμενου καθώς και δυσφημιστικά και προσβλητικά σχόλια για αυτόν.

Σύμφωνα με τη Γνώμη 5/2009 σχετικά με τις επιγραμμικές υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης, που εξέδωσε η Ομάδα Εργασίας του Άρθρου 29, με βάση την Οδηγία 95/46/EΚ, η οποία εξακολουθεί να ισχύει, ο Κανονισμός δεν επιβάλλει τις υποχρεώσεις ενός υπεύθυνου επεξεργασίας δεδομένων σε ένα άτομο που επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα «στο πλαίσιο καθαρά προσωπικής ή οικιακής χρήσης. Οι χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης δεν αποτελούν υπεύθυνους επεξεργασίας όταν η πρόσβαση στα δεδομένα (δεδομένα προφίλ, μηνύματα, ιστορίες κ.λπ.) που συνεισφέρει ένας χρήστης περιορίζεται στις επαφές που ο ίδιος επιλέγει. Σε αντίθετη περίπτωση, «... όταν η πρόσβαση στις πληροφορίες προφίλ επεκτείνεται πέραν των επαφών της επιλογής του χρήστη, π.χ. όταν παρέχεται πρόσβαση σε ένα προφίλ σε όλους τους χρήστες της υπηρεσίας κοινωνικής δικτύωσης ή όταν τα δεδομένα παρέχουν δυνατότητα καταγραφής από τις μηχανές αναζήτησης, η πρόσβαση υπερβαίνει το προσωπικό ή το οικιακό πλαίσιο. Κατά αντίστοιχο τρόπο, αν ένας χρήστης λάβει συνειδητή απόφαση να επεκτείνει την πρόσβαση στα στοιχεία του πέραν των «φίλων» της επιλογής του, τίθενται σε ισχύ υποχρεώσεις υπεύθυνου επεξεργασίας δεδομένων. Ουσιαστικά, σε αυτή την περίπτωση θα ισχύει το ίδιο νομικό καθεστώς με εκείνο που ισχύει όταν κάποιος χρησιμοποιεί άλλες τεχνολογικές πλατφόρμες για να δημοσιεύσει στο Διαδίκτυο δεδομένα

προσωπικού χαρακτήρα». Επιπρόσθετα, «Αν ο χρήστης μιας υπηρεσίας κοινωνικής δικτύωσης ενεργεί εκ μέρους μιας εταιρείας ή ενός οργανισμού, ή χρησιμοποιεί την εν λόγω υπηρεσία κυρίως ως πλατφόρμα για την επιδίωξη διαφημιστικών, πολιτικών ή φιλανθρωπικών στόχων, η εξαίρεση δεν ισχύει.»

Με βάση τα αποτυπώματα οθόνης (screenshots) που απέστειλε ο παραπονούμενος προς το Γραφείο μου, το άτομο που είχε προβεί στη δημοσίευση, είχε δημιουργήσει ιδιωτική ομάδα συζήτησης (chat) με περιορισμένο αριθμό ατόμων, η οποία δεν ήταν προσβάσιμη από οποιονδήποτε ή από όλους τους χρήστες του Facebook ή από μηχανές αναζήτησης. Επίσης, το άτομο αυτό δεν ενεργούσε εκ μέρους κάποιας εταιρείας ή κάποιου οργανισμού. Ως εκ τούτου, δεν αποτελούν υπεύθυνο επεξεργασίας, ενώ η επεξεργασία αυτή εμπίπτει στην εξαίρεση εφαρμογής του άρθρου 2(1)(γ) του Κανονισμού, δηλαδή στην επεξεργασία από φυσικό πρόσωπο στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας.

Αναφορικά με τα, κατά την άποψη του παραπονούμενου, δυσφημιστικά και προσβλητικά σχόλια που αναρτήθηκαν από το άτομο που προέβη στη δημοσίευση, τον ενημέρωσα ότι μπορεί να απευθυνθεί στο Δικαστήριο. Σχετικό είναι το πιο κάτω απόσπασμα της Γνώμης: «Επιπλέον, πρέπει να επισημάνουμε ότι ακόμη κι αν ισχύει η εξαίρεση λόγω οικιακής χρήσης, ένας χρήστης μπορεί να είναι υπεύθυνος σύμφωνα με τους γενικούς όρους του εκάστοτε αστικού ή ποινικού δικαίου (π.χ. δυσφήμιση, αστική ευθύνη από δικαιοπραξία λόγω παραβίασης προσωπικότητας, ποινική ευθύνη).»

Επίτροπος Κύπρου [Ετήσια έκθεση 2020]

3.3.11 Παράπονο για λήψη φωτογραφιών από διπλανή κατοικία

Υποβλήθηκε παράπονο για λήψη φωτογραφιών του παραπονούμενου, χωρίς τη συγκατάθεσή του, τη στιγμή κατά την οποία βρισκόταν **στην αυλή της οικίας του, από άτομο το οποίο διαμένει σε διπλανή κατοικία.**

Ενημέρωσα τον παραπονούμενο ότι ο Κανονισμός δεν εφαρμόζεται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από φυσικό πρόσωπο στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας. Επομένως, το Γραφείο δεν είχε δικαιοδοσία να προβεί σε οποιεσδήποτε ενέργειες σε ό,τι αφορά στο παράπονό του, **αφ' ης στιγμής η φωτογράφιση έγινε εντός ιδιωτικών υποστατικών.**

Σημ.: βλ όμως και

3.3.12 Παράπονο για λήψη φωτογραφιών από οικογενειακή επιχείρηση

Υποβλήθηκε παράπονο στο Γραφείο μου, αναφορικά με λήψη φωτογραφιών της οικογενειακής επιχείρησης του παραπονούμενου, από άλλο φυσικό πρόσωπο. Συγκεκριμένα, η οικογενειακή επιχείρηση είναι ταβέρνα, ενώ η φωτογραφία **λήφθηκε από πρόσωπο που διαμένει απέναντι**. Ο παραπονούμενος ισχυρίστηκε ότι το πρόσωπο αυτό λαμβάνει κατά καιρούς φωτογραφίες και βίντεο από την ταβέρνα, με σκοπό να παραπονεθεί για οχληρία.

Εξήγησα στον παραπονούμενο ότι ο Κανονισμός προστατεύει φυσικά πρόσωπα, ενώ από τη διερεύνηση προέκυψε ότι οι ληφθείσες φωτογραφίες ή/και βίντεο δεν έχουν αποκαλυφθεί σε τρίτους, παρά μόνο στις αρμόδιες αρχές για σκοπούς καταγγελίας. Πληροφορήθηκα δε ότι μεταξύ των δύο εκκρεμεί υπόθεση ενώπιον του Δικαστηρίου, έτσι δεν είχα την αρμοδιότητα, σε κάθε περίπτωση, να προχωρήσω με περαιτέρω διερεύνηση του παραπόνου.

Επίτροπος Κύπρου [Ετήσια έκθεση 2020]

3.5.3 Παράπονο για εγκατάσταση ΚΚΒΠ σε παρακείμενο οικόπεδο

Μισθωτής κτηνοτροφικού οικοπέδου ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας στην κτηνοτροφική περιοχή Κοκκινοτριμιθιάς, υπέβαλε παράπονο εναντίον εταιρείας που δραστηριοποιείτο σε παρακείμενο οικόπεδο, λόγω εγκατάστασης ΚΚΒΠ, το οποίο κατέγραφε εικόνες από το μισθωμένο οικόπεδο του παραπονούμενου. Ο παραπονούμενος είχε ήδη προβεί σε σχετική καταγγελία στον Αστυνομικό Σταθμό Κοκκινοτριμιθιάς, ενώ όπως ισχυριζόταν, δεν του επιτρεπόταν από την εταιρεία αυτή η πρόσβαση στο οικόπεδο που μίσθωνε.

Λαμβάνοντας υπόψιν ότι η συγκεκριμένη δραστηριότητα αφορούσε προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα, η εξέταση του εν λόγω παραπόνου δεν ενέπιπτε στις αρμοδιότητες του Γραφείου μου και, ως εκ τούτου, παρέπεμψα το παράπονο στην Αστυνομία Κύπρου. Μετά από έλεγχο της Αστυνομίας, διαπιστώθηκε ότι το ΚΚΒΠ κατέγραφε εικόνα μόνο από τον περιφραγμένο χώρο της εταιρείας, και όχι από το οικόπεδο που μίσθωνε ο παραπονούμενος. Επομένως, δεν προέκυψε οποιαδήποτε παραβίαση των προσωπικών δεδομένων του παραπονούμενου.

ΕΣΠΑ - Κατευθυντήριες γραμμές 01/2020 σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο των συνδεδεμένων οχημάτων και των εφαρμογών που σχετίζονται με την κινητικότητα [v.2.0]

31. Ορισμένοι τύποι επεξεργασίας δεδομένων που διενεργούνται από φυσικά πρόσωπα εντός του οχήματος εμπίπτουν «στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας» και, επομένως, δεν περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής του ΓΚΠΔ. Ειδικότερα, αυτό αφορά τη χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εντός των οχημάτων μόνο από τα υποκείμενα των δεδομένων που παρείχαν τα εν λόγω δεδομένα στον πίνακα οργάνων του οχήματος. Ωστόσο, το ΕΣΠΑ υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 18 του ΓΚΠΔ, αυτός «εφαρμόζεται σε υπευθύνους επεξεργασίας ή εκτελούντες την επεξεργασία οι οποίοι παρέχουν τα μέσα επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τέτοιες προσωπικές ή οικιακές δραστηριότητες». [...]

35. Τα οχήματα εξοπλίζονται όλο και περισσότερο με συσκευές καταγραφής εικόνας (π.χ. συστήματα κάμερας για τη στάθμευση του αυτοκινήτου ή κάμερες στο ταμπλό). Δεδομένου ότι αυτό αφορά το ζήτημα της κινηματογράφησης δημόσιων χώρων, για το οποίο απαιτείται αξιολόγηση του σχετικού ειδικού νομοθετικού πλαισίου κάθε κράτους μέλους, η εν λόγω επεξεργασία δεδομένων δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής αυτών των κατευθυντήριων γραμμών. [...]

2.4.1 Τοπική επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

73. Γενικά, οι κατασκευαστές οχημάτων και εξοπλισμού, οι πάροχοι υπηρεσιών και άλλοι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων θα πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να χρησιμοποιούν διαδικασίες που δεν περιλαμβάνουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εκτός του οχήματος (δηλαδή, τα δεδομένα υποβάλλονται σε επεξεργασία εσωτερικά). Ωστόσο, η φύση των συνδεδεμένων οχημάτων ενέχει κινδύνους, όπως την πιθανότητα επιθέσεων κατά την τοπική επεξεργασία από εξωτερικούς παράγοντες ή τη διαρροή τοπικών δεδομένων μέσω της πώλησης μερών του οχήματος. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να δίνεται η δέουσα προσοχή και να εξετάζεται το ενδεχόμενο λήψης κατάλληλων μέτρων ασφάλειας, ώστε να διασφαλίζεται ότι η τοπική επεξεργασία παραμένει τοπική. Το σενάριο αυτό προσφέρει το πλεονέκτημα ότι διασφαλίζει στον χρήστη τον αποκλειστικό και πλήρη έλεγχο των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τον αφορούν και, ως εκ τούτου, ενέχει, «ήδη από τον σχεδιασμό», λιγότερους κινδύνους για την ιδιωτική ζωή, ιδίως μέσω της

απαγόρευσης κάθε επεξεργασίας δεδομένων από ενδιαφερόμενα μέρη, αν δεν έχει λάβει γνώση το υποκείμενο των δεδομένων. Παρέχει επίσης τη δυνατότητα επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων, όπως βιομετρικών δεδομένων ή δεδομένων που σχετίζονται με ποινικά αδικήματα ή άλλες παραβάσεις, καθώς και λεπτομερών δεδομένων θέσης, ενώ διαφορετικά η εν λόγω επεξεργασία θα υπαγόταν σε αυστηρότερους κανόνες (βλ. παρακάτω). Στο ίδιο πνεύμα, παρουσιάζει λιγότερους κινδύνους όσον αφορά την κυβερνοασφάλεια και συνεπάγεται μικρό χρόνο αναμονής, γεγονός που το καθιστά ιδιαίτερα κατάλληλο για αυτοματοποιημένες λειτουργίες υποβοήθησης της οδήγησης. Παραδείγματα μιας τέτοιας λύσης θα μπορούσαν να είναι, μεταξύ άλλων, τα εξής:

} εφαρμογές οικολογικής οδήγησης που επεξεργάζονται δεδομένα στο όχημα με σκοπό την εμφάνιση συμβουλών οικολογικής οδήγησης σε πραγματικό χρόνο στην οθόνη του οχήματος,

} εφαρμογές που περιλαμβάνουν διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε συσκευή, όπως σε ένα έξυπνο τηλέφωνο υπό τον πλήρη έλεγχο του χρήστη (μέσω, για παράδειγμα, Bluetooth ή Wi-Fi), στο πλαίσιο της οποίας τα δεδομένα του οχήματος δεν διαβιβάζονται στους παρόχους των εφαρμογών ή στους κατασκευαστές των οχημάτων· αυτό θα περιλάμβανε, για παράδειγμα, τη σύζευξη έξυπνων τηλεφώνων ώστε να γίνεται χρήση της οθόνης του αυτοκινήτου, συστήματα πολυμέσων, μικρόφωνα (ή άλλους αισθητήρες) για τηλεφωνικές κλήσεις κ.λπ., στον βαθμό που τα δεδομένα που συλλέγονται παραμένουν υπό τον έλεγχο του υποκειμένου των δεδομένων και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την παροχή της υπηρεσίας που έχει ζητήσει το υποκείμενο των δεδομένων,

} εφαρμογές επί του οχήματος για τη βελτίωση της ασφάλειας, όπως εφαρμογές που εκπέμπουν ηχητικά σήματα ή δονούν το τιμόνι όταν ο οδηγός προσπερνά ένα αυτοκίνητο χωρίς φλας ή παραβιάζει λευκές οριογραμμές, ή που εμφανίζουν προειδοποιήσεις όσον αφορά την κατάσταση του οχήματος (π.χ. προειδοποίηση για τη φθορά που επηρεάζει τα πέλαμα πέδης),

} εφαρμογές για το ξεκλείδωμα του οχήματος, την εκκίνηση του κινητήρα και/ή την ενεργοποίηση ορισμένων εντολών του οχήματος με τη χρήση των βιομετρικών δεδομένων του οδηγού τα οποία είναι αποθηκευμένα εντός του οχήματος (όπως μοντέλα προσώπου ή φωνής ή λεπτομέρειες δακτυλικών αποτυπωμάτων).

74. Εφαρμογές όπως οι παραπάνω περιλαμβάνουν επεξεργασία η οποία διενεργείται για την εκτέλεση αποκλειστικά προσωπικών δραστηριοτήτων από ένα φυσικό πρόσωπο (δηλαδή χωρίς διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε υπεύθυνο επεξεργασίας ή εκτελούντα την επεξεργασία δεδομένων).

Επομένως, σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2 του ΓΚΠΔ, αυτές οι εφαρμογές δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΓΚΠΔ.

75. Ωστόσο, **παρόλο που ο ΓΚΠΔ δεν εφαρμόζεται** στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από φυσικό πρόσωπο στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας, **ισχύει για υπευθύνους επεξεργασίας ή εκτελούντες την επεξεργασία οι οποίοι παρέχουν τα μέσα επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τις εν λόγω προσωπικές ή οικιακές δραστηριότητες** (κατασκευαστές αυτοκινήτων, παρόχους υπηρεσιών κ.λπ.) σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 18 του ΓΚΠΔ. Επομένως, όταν ενεργούν ως υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων ή εκτελούντες την επεξεργασία δεδομένων, πρέπει να αναπτύσσουν μια ασφαλή εφαρμογή επί του οχήματος, με δέοντα σεβασμό στην αρχή της προστασίας της ιδιωτικής ζωής ήδη από τον σχεδιασμό και εξ ορισμού. Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 78 του ΓΚΠΔ, *«Κατά την ανάπτυξη, τον σχεδιασμό, την επιλογή και τη χρήση εφαρμογών, υπηρεσιών και προϊόντων που βασίζονται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για την εκπλήρωση του έργου τους, οι παραγωγοί προϊόντων, υπηρεσιών και εφαρμογών θα πρέπει να ενθαρρύνονται να λαμβάνουν υπόψη τους το δικαίωμα προστασίας των δεδομένων, κατά την ανάπτυξη και τον σχεδιασμό τέτοιων προϊόντων, υπηρεσιών και εφαρμογών, ώστε, λαμβανομένων υπόψη των τελευταίων εξελίξεων, να διασφαλίζεται ότι οι υπεύθυνοι επεξεργασίας και οι εκτελούντες την επεξεργασία θα είναι σε θέση να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά την προστασία των δεδομένων»*. Αυτό, αφενός, θα ενισχύσει την ανάπτυξη υπηρεσιών με επίκεντρο τον χρήστη και, αφετέρου, θα διευκολύνει και θα διασφαλίσει οποιεσδήποτε περαιτέρω χρήσεις στο μέλλον που θα μπορούσαν να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΓΚΠΔ. Πιο συγκεκριμένα, το ΕΣΠΔ συνιστά την ανάπτυξη μιας ασφαλούς πλατφόρμας εφαρμογών εντός του αυτοκινήτου, η οποία θα διαχωρίζεται φυσικά από τις λειτουργίες του αυτοκινήτου που σχετίζονται με την ασφάλεια, έτσι ώστε η πρόσβαση στα δεδομένα του αυτοκινήτου να μην εξαρτάται από περιττές εξωτερικές δυνατότητες υπολογιστικού νέφους. [...]

101. Η εξέλιξη της τεχνολογίας των κυψελωτών συστημάτων κατέστησε δυνατή την εύκολη χρήση του διαδικτύου στον δρόμο. Ενώ είναι δυνατή η επίτευξη συνδεσιμότητας Wi-Fi σε ένα όχημα μέσω του σημείου πρόσβασης έξυπνου τηλεφώνου ή ειδικής συσκευής (dongle OBD-II, ασύρματου μόντεμ ή δρομολογητή κ.λπ.), οι περισσότεροι κατασκευαστές προσφέρουν σήμερα μοντέλα που περιλαμβάνουν σύνδεση δεδομένων με ενσωματωμένο κυψελωτό

σύστημα και μπορούν επίσης να δημιουργήσουν δίκτυα Wi-Fi. Ανάλογα με την περίπτωση, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη διάφορες πτυχές:

} Η συνδεσιμότητα Wi-Fi προσφέρεται ως υπηρεσία από επαγγελματία του κλάδου των οδικών μεταφορών, όπως από έναν οδηγό ταξί στους πελάτες του. Στην περίπτωση αυτή, ο επαγγελματίας ή η εταιρεία του μπορεί να θεωρηθεί φορέας παροχής υπηρεσιών στο διαδίκτυο (ISP) και, ως εκ τούτου, να υπόκειται σε ειδικές υποχρεώσεις και περιορισμούς όσον αφορά την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των πελατών του.

} Η συνδεσιμότητα Wi-Fi εφαρμόζεται **για αποκλειστική χρήση από τον οδηγό** (με την εξαίρεση του οδηγού και των επιβατών του). Στην περίπτωση αυτή, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα **θεωρείται αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα** σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο γ) και την αιτιολογική σκέψη 18 του ΓΚΠΔ.

ΔΕΕ C-245/20 X-Z v. AP - Προτάσεις Γ.Ε. Bobek [6-10-2021]

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=247105&pageIndex=0&doclang=el&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=1461017>

2) Είναι ορθό το ισχύον νομικό πλαίσιο;

55. Η παράδοση τριών διαδικαστικών εγγράφων σε δημοσιογράφο, προκειμένου να κατανοήσει καλύτερα τις συνεδριάσεις του δικαστηρίου σχετικά με τις οποίες πρόκειται να ενημερώσει το κοινό, αποτελεί επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βάσει του ΓΚΠΔ. Το συμπέρασμα αυτό, εκτός από απάντηση, αποτελεί εξίσου και διατύπωση ενός προβλήματος. Οι άνθρωποι είναι κοινωνικά όντα. Οι περισσότερες από τις αλληλεπιδράσεις μας περιλαμβάνουν την ανταλλαγή ορισμένου είδους πληροφοριών, συνηθέστατα, με άλλους ανθρώπους. Πρέπει οποιαδήποτε και, κυριολεκτικά, καθεμιά ανεξαιρέτως ανταλλαγή τέτοιων πληροφοριών να υπόκειται στον ΓΚΠΔ;

56. Αν επισκεφθώ μια παμπ ένα βράδυ και εκφράσω ενώπιον τεσσάρων φίλων μου, στο τραπέζι που καθόμαστε, **σε δημόσιο χώρο (οπότε είναι απίθανο να πληρούνται οι προϋποθέσεις της εξαίρεσης περί προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας του άρθρου 2, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του ΓΚΠΔ (29))** μια όχι και τόσο κολακευτική παρατήρηση για τον γείτονά μου, η οποία περιέχει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του που μόλις έλαβα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (επομένως, με αυτοματοποιημένα

μέσα και/ή που περιλαμβάνονται στο σύστημά μου αρχειοθέτησης), **καθίσταμαι υπεύθυνος επεξεργασίας των δεδομένων αυτών** και αρχίζουν αίφνης να εφαρμόζονται, στην περίπτωση μου, όλες οι (αρκετά επαχθείς) υποχρεώσεις του ΓΚΠΔ; Δεδομένου ότι ο γείτονάς μου ουδέποτε παρέσχε τη συγκατάθεσή του για την εν λόγω επεξεργασία (κοινολόγηση με διαβίβαση) και επειδή το «κουτσομπολιό» είναι απίθανο να συμπεριληφθεί ποτέ στους θεμιτούς λόγους που απαριθμούνται στο άρθρο 6 του ΓΚΠΔ (30), αναπόφευκτα παραβαίνω διάφορες διατάξεις του ΓΚΠΔ με την κοινολόγηση αυτή, προσβάλλοντας, μεταξύ άλλων, τα περισσότερα δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο III.

57. Κληθείσα να απαντήσει σε τέτοιες ομολογουμένως ιδιάζουσες ερωτήσεις του γενικού εισαγγελέα, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή επέμεινε ότι το πεδίο εφαρμογής του ΓΚΠΔ υπόκειται σε όρια. Ωστόσο, δεν μπόρεσε να εξηγήσει πού ακριβώς βρίσκονται τα όρια αυτά. Στην πραγματικότητα, δέχθηκε ότι ακόμη και η τυχαία «επεξεργασία» δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα φαίνεται να καθιστά εφαρμοστέο τον εν λόγω κανονισμό και, ως εκ τούτου, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν εξ αυτού (31).

58. Αυτό ακριβώς είναι το ζήτημα που τίθεται εκ νέου στην υπό κρίση υπόθεση: δεν θα έπρεπε να τεθεί ένα όριο στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του ΓΚΠΔ; Πρέπει να θεωρηθεί ότι κάθε μορφής ανθρώπινη αλληλεπίδραση στο πλαίσιο της οποίας κοινολογούνται πληροφορίες σχετικά με άλλους ανθρώπους υπόκειται στους αρκετά επαχθείς κανόνες του εν λόγω κανονισμού ανεξάρτητα από τον τρόπο κοινολόγησης των πληροφοριών αυτών;

DPC - Guidance on the use of Domestic CCTV [Dec.2021]

<https://www.dataprotection.ie/sites/default/files/uploads/2021-11/Guidance%20on%20the%20use%20of%20Domestic%20CCTV.pdf>

Leaving aside issues of privacy - which can be pursued through the civil or criminal courts - the starting point from a data protection regulator's perspective is whether the processing of personal data by these devices comes within the scope of the GDPR or not. This is because of the household exemption under Article 2(2)(c) of the GDPR. The exemption applies where personal data is processed by a natural person in the course of a purely personal or household activity. This means that if you only use personal data for such things as writing to friends and relatives, keeping address books or certain social networking, where these activities are purely

personal, you are not subject to the GDPR. In the sphere of CCTV, this would generally mean that as long as the images captured are within the perimeter of your own home and are only used for your personal purposes, the exemption is likely to apply. However, where your device operates in such a way as to capture images of people outside the perimeter of your home (in public spaces or in neighboring property), you are no longer able to avail of the domestic exemption. In those circumstances, you must either change the way you use the device to capture images only within your property or comply with data protection law. This follows from the decision of the Court of Justice of the European Union in the case of *Ryneš* (C 212/13), which found that the household exemption did not apply where a domestic CCTV system captured images in the street outside the private property.

The DPC advises all householders to operate their devices in a way that only captures images within the perimeter of their own property to avoid complaints about the use of these devices to the DPC or expose operators to civil or criminal proceedings from those affected.

The DPC has already examined a significant number of complaints relating to the use of domestic CCTV by individuals. For the most part, these complaints are mainly about neighbours who operate a CCTV system or smart doorbell. Over the past year, the DPC has handled over 150 complaints alone on this issue. Most of these cases have involved extensive engagement by the DPC where ultimately it was confirmed that the domestic exemption applied before the complaint was lodged. In the remainder of cases, the DPC works with the operator to try to bring about a position where the CCTV operator comes within the exemption.

APD - Recommendation on the processing of biometric data [Dec.2021]

<https://www.autoriteprotectiondonnees.be/publications/recommandation-01-2021-du-1-decembre-2021.pdf>

2.5 Exception

There is a very specific, though ubiquitous, application of biometrics in the context of personal authentication via smartphones and other electronic devices in which facial recognition software and fingerprint sensors **are increasingly being offered as an alternative to the traditional PIN code**. Given the importance of such applications and the ambiguity that often surrounds them, this topic deserves some explanation.

Article 2(2)(c) of the GDPR states that the Regulation does not apply to "*the processing of personal data by a natural person in the course of a strictly personal or household activity*". When biometric data (i.e. created templates that allow authentication by facial recognition or fingerprint) are exclusively stored on the device, this means that the biometric authentication process can take place locally and autonomously without external access. **Data processing in this sense** - initiated by the data subject and carried out under his or her control - **can under certain conditions fall under the domestic exception**, which implies that the rules of the GDPR do not apply⁴.

Before the provider of a particular device or service can invoke the domestic exception, however, it will have to demonstrate **that the following five conditions are cumulatively fulfilled:**

- the data subject uses that device or service privately - his or her biometric data can only be used by him or herself to unlock the device or to access applications that he or she has downloaded himself or herself;
- it is the data subject who independently decides to use the possibility of biometric authentication that is built into their device or service. This implies that:
 - employers who impose biometric authentication procedures on their employees, e.g. via devices provided in the course of their work, cannot invoke the domestic exception ;
 - providers of a particular device or service must always, without restriction, provide an alternative to biometric authentication (such as the use of a traditional PIN code). If this is not the case, the provider concerned is fully considered as a controller, in accordance with Article 4(7) of the GDPR, with regard to the biometric data processed;
- after being created by the data subject, the biometric template must be stored on the device, in a partitioned environment providing a high level of security against information being sent from that environment. Therefore, when the template is stored outside the device or if the template is accessible to third parties (e.g. the provider of the device or service or the developer of an application), there can be no question of a domestic exception;
- the biometric template must be encrypted according to the state of the art.

As long as the above conditions are met, the provider of the device or service will not be held liable for the processing of

⁴ This view is shared by the French data protection authority (CNIL), see : <https://www.cnil.fr/fr/biometrie-dans-les-smartphones-des-particuliers-application-du-cadre-de-protection-des-donnees>

biometric data in question. However, the applicability of the exception in this context does not imply that the provider is purely and simply exempted from all his obligations under the GDPR. Logically, the provider remains responsible for the processing of personal data that takes place through its device or service. Since access to the device or service may be by means of biometric authentication, the security of the device or service is extremely important. As such, the provider will need to demonstrate the reliability of its biometric authentication technologies, including ensuring that:

- the percentage of false positive⁵/false negative⁶ results is appropriate to the level of security required of a given service (e.g. for particularly sensitive applications, such as access to a smartphone, banking data or encrypted documents, a low percentage of false positive results will need to be demonstrated) ;
- biometric technologies are at least proof against attacks which, according to the state of the art, must be considered trivial (e.g. the use of a photo in order to deceive software or a facial recognition device);
- the number of permitted biometric authentication attempts be limited (e.g. after three unsuccessful attempts, the data subject can only access the application by entering a PIN).

In order to avoid confusion in this respect, the Knowledge Centre points out that it is essential to differentiate between the different responsibilities of the actors involved in this context. For example, it is the responsibility of the supplier of a device in which a biometric system has been integrated (e.g. a smartphone or a computer) or, if applicable, the designer of the biometric system, to demonstrate the technical integrity of his system. The provider of a service, which aims to use the biometric system embedded in the device (e.g. the provider of a banking application), will have to demonstrate that an alternative authentication method exists and that biometric authentication can only take place with the help of a template that has been stored in the partitioned environment of the device provided for this purpose.

[Αυτοματοποιημένη μετάφραση από τα γαλλικά]

⁵ A situation in which access is wrongly granted to the device or service.

⁶ A situation in which access to the device or service is wrongly denied.

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο - Επιτροπή Αναφορών: Αναφορά αριθ. 0668/2021, του M.V.W. (ολλανδικής ιθαγένειας), σχετικά με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (ΓΚΠΔ) και τα δικαιώματα των φυσικών προσώπων

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/PETI-CM-719902_EL.pdf

A. Εφαρμογή σε φυσικά πρόσωπα/ πεδίο εφαρμογής της εξαίρεσης για νοικοκυριά (σημείο 1 του αναφέροντος)

Ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων (ΓΚΠΔ) ισχύει για τους «υπεύθυνους επεξεργασίας», που επεξεργάζονται προσωπικά δεδομένα. Οι υπεύθυνοι επεξεργασίας μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα, δημόσιες αρχές, υπηρεσίες ή άλλοι φορείς (βλ. άρθρ. 4, σημείο 7 ΓΚΠΔ).

Τα φυσικά πρόσωπα μπορούν να είναι υπεύθυνοι επεξεργασίας όταν επεξεργάζονται προσωπικά δεδομένα σε σχέση με τις επαγγελματικές ή εμπορικές τους δραστηριότητες. Παραδείγματα θα ήταν ένας ιατρός σε ιδιωτικό ιατρείο που καταγράφει τη χορηγούμενη θεραπεία ή ένας επιχειρηματίας που επεξεργάζεται προσωπικά δεδομένα στο πλαίσιο της παροχής των υπηρεσιών που προσφέρει.

Από την άλλη πλευρά, ο ΓΚΠΔ δεν εφαρμόζεται στην επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από φυσικά πρόσωπα κατά τη διάρκεια «αμιγώς προσωπικών ή οικιακών» δραστηριοτήτων (άρθρο 2, παράγραφος 2 στοιχείο γ) ΓΚΠΔ). Η αιτιολογική σκέψη 18 του ΓΚΠΔ αποσαφηνίζει το πεδίο εφαρμογής αυτής της εξαίρεσης για τα νοικοκυριά, ορίζοντας ότι καλύπτει την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από φυσικά πρόσωπα «κατά τη διάρκεια μιας καθαρά προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας και επομένως χωρίς καμία σχέση με επαγγελματική ή εμπορική δραστηριότητα». Εν συνεχεία αποσαφηνίζει ότι αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την αλληλογραφία τους και την κατοχή διευθύνσεων ή τη χρήση μέσων κοινωνικής δικτύωσης και τη διαδικτυακή δραστηριότητα που πραγματοποιείται σε αυτό το πλαίσιο.

Η εξαίρεση για τα νοικοκυριά βρίσκει τα όριά της, για παράδειγμα, όταν η βιντεοεπιτήρηση (που πραγματοποιείται από ιδιώτη) καλύπτει, έστω και εν μέρει, δημόσιο χώρο. Αυτό ισχύει επίσης για τη χρήση καμερών σε οχήματα, τα οποία ενδέχεται επίσης να υπόκεινται σε ειδικούς νόμους για την εγγραφή βίντεο σε δημόσιο χώρο στα κράτη μέλη.

Όταν οι δραστηριότητες εμπίπτουν στην εξαίρεση για τα νοικοκυριά δεν εφαρμόζεται ο ΓΚΠΔ. Επομένως, δεν χρειάζεται να «επιτραπεί» μια τέτοια επεξεργασία βάσει του ΓΚΠΔ. Φυσικά,

υπάρχουν και άλλοι νόμοι που μπορεί να ισχύουν για τη συμπεριφορά των φυσικών προσώπων στην περίπτωση αυτή, όπως για παράδειγμα κανόνες για το δικαίωμα στην εικόνα ενός προσώπου. [...]

Συμπέρασμα

Η Επιτροπή εκτιμά ότι το πεδίο εφαρμογής της εξαίρεσης για τα νοικοκυριά είναι σαφές και κατάλληλο και δεν σκοπεύει να προτείνει αλλαγή του πεδίου εφαρμογής της στην παρούσα φάση.

ΑΠΑΔΠΧ 22/2021

<https://www.dpa.gr/index.php/el/enimerwtiko/prakseisArxis/anarmodiotita-tis-arhis-na-exetasei-kataggelia-poy-afora-tin-egkatastasi>

[Η έστω και αναγκαστική παρουσία προσώπου σε ιδιωτικό χώρο δεν αναιρεί το δικαίωμα του ενοίκου να προστατεύσει με κάμερες την οικία του, ούτε εξαιρεί την επεξεργασία από την οικιακή δραστηριότητα.]

2. Ο ΓΚΠΔ και ο ν. 4624/2019 δεν εφαρμόζονται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από φυσικό πρόσωπο στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας (άρθρο 2 παρ. 2 εδ. γ' ΓΚΠΔ, άρθρο 2 εδ. β' ν.4624/2019).

3. Η Αρχή δεν έχει αρμοδιότητα εξέτασης καταγγελιών σε περιπτώσεις επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας (άρθρο 2 παρ. 2 εδ. γ' ΓΚΠΔ, άρθρο 2 εδ. β' ν.4624/2019).

4. Νομοθετικός ορισμός της έννοιας της «αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας» δεν υφίσταται, αλλά για τον εννοιολογικό προσδιορισμό της, χρήσιμες ερμηνευτικά τυγχάνουν κατ' αρχήν οι αντίστοιχες αιτιολογικές σκέψεις των ευρωπαϊκών νομοθετημάτων. Ήδη, από την αιτιολογική σκέψη υπ' αρ. 12 της Οδηγίας 95/46/EK προέκυπτε ότι η εν λόγω εξαίρεση εφαρμοζόταν σε επεξεργασίες όπως «οι σχετικές με την αλληλογραφία και την τήρηση καταλόγων διευθύνσεων», ενώ σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη υπ' αρ. 18 ΓΚΠΔ φαίνεται ότι αποτέλεσε πρόθεση του νομοθέτη της Ε.Ε. να διευρύνει τα όρια της εξαίρεσης αποδεχόμενος ότι «Οι προσωπικές ή οικιακές δραστηριότητες θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν ...την κοινωνική δικτύωση και την επιγραμμική δραστηριότητα που ασκείται στο πλαίσιο τέτοιων δραστηριοτήτων».

5. Από την επεξηγηματική έκθεση (explanatory report) της εκσυγχρονισμένης Σύμβασης 108 του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των φυσικών προσώπων από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων («Σύμβαση 108+»), στο άρθρο 3 παρ. 2 της οποίας προβλέπεται ομοίως η εξαίρεση της αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής χρήσης, διαπιστώνεται ότι η εν λόγω εξαίρεση αποσκοπεί στην αποφυγή επιβολής αδικαιολόγητων (υπερβολικών) υποχρεώσεων κατά την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που λαμβάνει χώρα από φυσικά πρόσωπα εντός της ιδιωτικής τους σφαίρας για δραστηριότητες που σχετίζονται με την άσκηση του ατομικού δικαιώματος στην ιδιωτική τους ζωή. Κατά την ίδια έκθεση, οι προσωπικές ή οικιακές δραστηριότητες αφορούν τον συλλέγοντα τα προσωπικά δεδομένα παρά το ότι συνδέονται αντικειμενικά και άμεσα με την ιδιωτική ζωή ενός τρίτου φυσικού προσώπου, χωρίς όμως να πρόκειται για μια βαθιά επέμβαση στην προσωπική σφαίρα του τελευταίου. Κατά τον τρόπο αυτό δικαιολογείται η εν λόγω εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, η οποία συνεπάγεται την αποφυγή επιβολής και αντίστοιχα συμμόρφωσης στις απαιτήσεις επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων.

6. Οι δραστηριότητες αυτές δεν εμφανίζουν επαγγελματική ή εμπορική διάσταση και συνδέονται αποκλειστικά με προσωπικές ή οικιακές δραστηριότητες του συλλέγοντος τα προσωπικά δεδομένα όπως η καταγραφή και αποθήκευση οικογενειακών ή προσωπικών εικόνων σε ηλεκτρονικό υπολογιστή, η δημιουργία μιας λίστας των στοιχείων επικοινωνίας και αλληλογραφίας φίλων και μελών της οικογένειας, η εγκατάσταση και λειτουργία καμερών εντός των ορίων της κατοικίας κ.λπ. Ο διαμοιρασμός των προσωπικών δεδομένων εντός της προσωπικής σφαίρας περιλαμβάνει ιδίως εκείνον μεταξύ μιας οικογένειας, έναν περιορισμένο κύκλο φίλων ή έναν περιορισμένο σε μέγεθος κύκλο, ο οποίος βασίζεται σε προσωπικές σχέσεις ή σε συγκεκριμένη σχέση εμπιστοσύνης, ώστε και πάλι να μην εφαρμόζεται η νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων («εξαίρεση αποκλειστικά προσωπικής-οικιακής δραστηριότητας» - “household exemptions”).

7. Για την εφαρμογή της «εξαίρεσης της αποκλειστικά οικιακής δραστηριότητας» από την εφαρμογή του ΓΚΠΔ, πέραν όσων προεκτέθηκαν σχετικά με την «προσωπική» δραστηριότητα λαμβάνεται επιπλέον υπόψη το χωρικό στοιχείο, καθώς ως κατοικία⁴ νοείται συνήθως ο τόπος υπό την έννοια της χωρικά καθορισμένης περιοχής, όπου αναπτύσσεται η ιδιωτική και οικογενειακή ζωή του διαμένοντος.

8. Οριοθέτηση της έννοιας της «αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας» του συλλέγοντος τα προσωπικά δεδομένα έχει λάβει χώρα περιπτωσιολογικά και ιδίως με αποθετικά (εξ αντιδιαστολής) κριτήρια από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, έχει κριθεί ότι δεν εντάσσονται στο πλαίσιο της ιδιωτικής ή οικογενειακής ζωής κατ' αρ. 7 ΧΘΔΕΕ και 8 ΕΣΔΑ του συλλέγοντος τα προσωπικά δεδομένα και επομένως δεν τυγχάνει εφαρμογής η εξαίρεση της οικιακής-προσωπικής δραστηριότητας, αλλά εφαρμόζεται η νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων σε περιπτώσεις όπως η ανακοίνωση συλλεγομένων δεδομένων σε απροσδιόριστο αριθμό ατόμων, ως αντικείμενο δραστηριότητας ιδιωτικών εταιριών ή στο διαδίκτυο, η παρακολούθηση με κάμερα ασφαλείας που εκτείνεται έστω και εν μέρει στον δημόσιο χώρο και ως εκ τούτου εξέρχεται από την ιδιωτική σφαίρα αυτού που προβαίνει στην επεξεργασία των δεδομένων, η δημοσιοποίηση βίντεο σε διαδικτυακό τόπο αναρτήσεως βίντεο, χωρίς κανένα περιορισμό στην πρόσβαση, απροσδιορίστου αριθμού προσώπων (θεατών) καθώς και η συλλογή και η διαβίβαση προσωπικών δεδομένων για τη διάδοση της θρησκευτικής πίστης. Αντίστοιχα, η ΑΠΔ με την υπ' αρ. 4/2006 απόφασή της έκανε δεκτό ότι: «Η λήψη μιας φωτογραφίας τρίτου προσώπου μέσω κινητού τηλεφώνου του ενδιαφερομένου και η αποθήκευση της στον προσωπικό υπολογιστή του εύκολα μπορεί να υπαχθεί στην επεξεργασία για προσωπικές ή οικιακές δραστηριότητες, αφού η επεξεργασία γίνεται από τον ενδιαφερόμενο και δεν ανακοινώνονται τα δεδομένα σε τρίτους...».

9. Στις περιπτώσεις αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας, η συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων τρίτων προσώπων λαμβάνει χώρα εντός του πλαισίου της προσωπικής σφαίρας του συλλέγοντος, όπου αναπόφευκτα έρχεται σε επαφή μαζί τους. Επομένως, «η έκφραση 'προσωπικών ή οικιακών', κατά την εν λόγω διάταξη, αναφέρεται στη δραστηριότητα του προσώπου το οποίο επεξεργάζεται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και όχι στο πρόσωπο του οποίου τα δεδομένα υπόκεινται σε επεξεργασία».

10. Το ΔΕΕ στις συναφείς, με το ζήτημα της «αποκλειστικά οικιακής-προσωπικής δραστηριότητας», υποθέσεις που εξέτασε, κατά την ερμηνεία της εν λόγω διάταξης έλαβε ως κριτήριο και αναφέρθηκε σε «δραστηριότητες οι οποίες εντάσσονται στο πλαίσιο της ιδιωτικής ή οικογενειακής ζωής» ή στην «ιδιωτική σφαίρα» του συλλέγοντος τα προσωπικά δεδομένα, «τα οποία προστατεύονται από το άρθρο 7 ΧΘΔΕΕ και 8 ΕΣΔΑ». Συναφώς, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) έκρινε

ότι με το άρθρο 8 της ΕΣΔΑ προστατεύεται το δικαίωμα στην ταυτότητά και την προσωπική αυτονομία του ατόμου προκειμένου να αναπτύξει την προσωπικότητά του αλλά και προσωπικές σχέσεις με άλλα άτομα.

11. Ειδικότερα, το ΔΕΕ στην υπόθεση Rynes (C-212/13) έκρινε ότι στο βαθμό που μια παρακολούθηση με κάμερα ασφαλείας εκτείνεται έστω και εν μέρει στον δημόσιο χώρο και, ως εκ τούτου, εξέρχεται από την ιδιωτική σφαίρα αυτού που προβαίνει στην επεξεργασία των δεδομένων με το μέσο αυτό, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποκλειστικώς προσωπική ή οικιακή (σκ. 33), σε αντίθεση με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που λαμβάνει χώρα εντός της οικίας. Εν συνεχεία, το ΔΕΕ έκρινε ότι σε περίπτωση καταγραφής εικόνων εκτός των ορίων της οικίας, εφαρμοζόμενης πλέον της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, καθίσταται δυνατή η νόμιμη συλλογή και εν γένει επεξεργασία για λόγους προστασίας των εννόμων συμφερόντων του υπευθύνου της επεξεργασίας, τα οποία συνίστανται ιδίως στην προστασία της ιδιοκτησίας, της υγείας και της ζωής του υπευθύνου αυτού και της οικογένειάς του (βλ. σκ. 34).

12. Έτσι, το πρόσωπο που καταγράφει π.χ. με το κινητό του τηλέφωνο δεδομένα εικόνας συμμετεχόντων σε μια εορταστική εκδήλωση (π.χ. γενέθλια ακόμη και σε εργασιακό χώρο), προκειμένου να τα διατηρήσει ως ενθύμιο για τον εαυτό του ή ακόμη και να τα μοιραστεί εν συνεχεία με οικείους ή φιλικά πρόσωπα του περιβάλλοντος του (και άρα σε στενό κύκλο), τότε η εν λόγω επεξεργασία προσωπικών δεδομένων τρίτων λαμβάνει χώρα όχι προκειμένου να τύχουν αυτά οποιουδήποτε είδους εμπορικής ή άλλης εκμετάλλευσης ή με σκοπό έκθεσης ή αποκάλυψης των προσώπων σε απεριόριστο αριθμό αποδεκτών – θεατών, αλλά στο πλαίσιο της άσκησης του δικαιώματος στην ιδιωτική του σφαίρα. Εάν η αντίστοιχη επεξεργασία (καταγραφή) δεδομένων εικόνας λαμβάνει χώρα εντός των ορίων της κατοικίας του συλλέγοντος τα προσωπικά δεδομένα, τότε είναι δυνατόν να συντρέχει παράλληλα και η περίπτωση της αποκλειστικά οικιακής δραστηριότητας.

13. Σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 2 της Οδηγίας 1/2011 της Αρχής για τη χρήση συστημάτων βιντεοεπιτήρησης για το σκοπό της προστασίας προσώπων ή αγαθών, οι διατάξεις της οποίας εφαρμόζονται σε συνδυασμό με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ, η λήψη και επεξεργασία δεδομένων εικόνας ή και ήχου, με χρήση συστήματος βιντεοεπιτήρησης που είναι εγκατεστημένο σε ιδιωτική οικία, θεωρείται αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα, εφόσον το πεδίο ελέγχου των καμερών περιλαμβάνει μόνον

ιδιωτικούς χώρους και δεν καλύπτει δημόσιους. Ως αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα νοείται εκείνη που αναφέρεται στο ιδιωτικό πεδίο δράσης ενός προσώπου ή μιας οικογένειας, δηλαδή εκείνη που δεν εμπίπτει στην επαγγελματική ή/και εμπορική του δραστηριότητα (βλ. ΑΠΔ Γνωμοδότηση 5/2017 σκ. 2).

14. Σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες Γραμμές του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων υπ' αρ. 3/2019 για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων μέσω συσκευών βιντεοσκόπησης που λαμβάνει χώρα εντός κατοικίας (βλ. παρ. 13) κριτήρια για την εφαρμογή της εξαίρεσης της αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας (και άρα για την μη εφαρμογή του ΓΚΠΔ) συνιστούν: η ύπαρξη προσωπικής σχέσης με το βιντεοσκοπούμενο υποκείμενο των δεδομένων, εάν με βάση το επίπεδο (κλίμακα) ή τη συχνότητά της καταγραφής ενδεικνύεται κάποιου είδους επαγγελματική δραστηριότητα και εάν η καταγραφή έχει αρνητικές συνέπειες για το υποκείμενο των δεδομένων. Στα αναφερόμενα εκεί παραδείγματα, που υπάγονται στην αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα, περιλαμβάνεται η περίπτωση της από κοινού με φίλους θέασης ενός βίντεο από τις διακοπές ή η καταγραφή ιδιωτικών στιγμών προσώπων εντός του κήπου της οικογένειας.

15. Σε περίπτωση κατά την οποία τυχόν καταγράφεται η εικόνα ενός εργαζομένου εντός της οικίας κατά την από μέρους του παροχή υπηρεσιών, τότε η εν λόγω συλλογή προσωπικών δεδομένων δεν λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας του συλλέγοντος καθώς αφορά τη λήψη παρεχόμενων επαγγελματικών υπηρεσιών και επομένως συνιστά επαγγελματική δραστηριότητα (βλ. και ΑΠΔΠΧ 3/2007 σκ. 2) ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι παρέχεται εντός της οικίας του συλλέγοντος τα δεδομένα.

16. Αντιθέτως, η εγκατάσταση και λειτουργία συστήματος βιντεοσκόπησης με πεδίο λήψης εντός των ορίων της οικίας (περιλαμβανομένου π.χ. του κήπου) με σκοπό την αποτροπή κινδύνων, την διασφάλιση και προστασία της ζωής και της περιουσίας του ιδιοκτήτη ή ενοίκου και της οικογένειας του συνιστά αποκλειστικά προσωπική και οικιακή δραστηριότητα σύμφωνα με την προεκτεθείσα νομολογία του ΔΕΕ και της ΑΠΔ.

17. Στον αντίποδα, δεν θεωρείται αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα η λήψη και επεξεργασία εικόνας με σύστημα βιντεοεπιτήρησης που είναι εγκατεστημένο σε ιδιωτική οικία, όταν το πεδίο ελέγχου της κάμερας περιλαμβάνει

εξωτερικούς δημόσιους ή κοινόχρηστους χώρους ή χώρους που ανήκουν σε ιδιοκτησίες άλλων.

18. Στην προκειμένη περίπτωση, η Αρχή διαπίστωσε ότι μεταξύ του καταγγέλλοντος και της καταγγελλόμενης, συζύγων εν διαστάσει, υφίσταται με αφορμή και σημείο εκκίνησης την διάσπαση της έγγαμης συμβίωσης και την επιμέλεια του ανήλικου τέκνου τους έντονη διαμάχη και αντιδικία με την ανταλλαγή εγκλήσεων και αγωγών που εκκρεμούν ενώπιον των αρμόδιων αστικών και ποινικών δικαστηρίων, ενώ οι αστυνομικές αρχές έχουν κληθεί κατά καιρούς να ανταποκριθούν σε σχετικές καταγγελίες - κλήσεις. Με την υπ' αρ. ... απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Χ (διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων) ρυθμίσθηκε αρχικά το δικαίωμα επικοινωνίας του καταγγέλλοντος με το ανήλικο τέκνο του «παρουσία μόνο της μητέρας, χωρίς τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων για επικοινωνία με τρίτα πρόσωπα εκτός της οικίας (π.χ. Skype κ.λπ.)», με εξαίρεση συγκεκριμένες εορταστικές περιόδους και διακοπές του έτους, οπότε και ο καταγγέλλων είχε το δικαίωμα επικοινωνίας με το ανήλικο τέκνο σε τόπο της επιλογής του. Η καταγγελλόμενη εν διαστάσει σύζυγος και μητέρα του ανήλικου τέκνου εγκατέστησε δυο (2) κάμερες σε εμφανή σημεία της οικίας της και ενημέρωσε με ηλεκτρονική επιστολή τον καταγγέλλοντα για την εγκατάσταση και λειτουργία τους για λόγους ασφαλείας της ίδιας και του ανήλικου τέκνου της. Ενώπιον της Αρχής, η καταγγελλόμενη με το μετ' ακρόαση υπόμνημα της επικαλέστηκε την αποτρεπτική λειτουργία των καμερών για την προστασία της σωματικής ακεραιότητας και της υγείας της ίδιας και των οικείων της καθώς και της υγείας του ανήλικου τέκνου τους κατά τον χρόνο επισκέψεων του καταγγέλλοντος προκειμένου να επικοινωνήσει με το ανήλικο τέκνο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ανωτέρω δικαστική απόφαση. Ανεξαρτήτως της βασιμότητας ή μη των επικαλούμενων από την καταγγελλόμενη σχετικών κινδύνων, δοθέντος ότι εκκρεμούν στα ποινικά δικαστήρια οι σχετικές εγκλήσεις (με εξαίρεση την προαναφερόμενη απόφαση υπ' αρ. ... ΑυτΤρΠλ Χ) και η Αρχή δεν έχει αρμοδιότητά διαπίστωσης της τυχόν τέλεσης των σχετικών εγκλημάτων προκύπτει ότι η εγκατάσταση και λειτουργία των καμερών έλαβε χώρα από τη καταγγελλόμενη εντός των ορίων της οικίας της στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικής και οικιακής δραστηριότητας, ήτοι για την προστασία της προσωπικότητας, της υγείας και της σωματικής ακεραιότητας της ίδιας και των οικείων της.

19. Ο ισχυρισμός του καταγγέλλοντος κατά τον οποίο «[...] ο χώρος της κατοικίας κατά τη διάρκεια της επικοινωνίας πατέρα και τέκνου, πλέον εμπίπτει στους θεσμούς που διέπουν την κρατική

εξουσία. Αυτό σημαίνει ότι παύει να έχει την έννοια του αυστηρά ιδιωτικού χώρου του μόνιμου ενοίκου (ήτοι της μητέρας) και ως εκ τούτου με τη στενή νομική έννοια διασφαλίζει τα δικαιώματα αυτών των οποίων υπηρετεί η δικαστική απόφαση (ήτοι του τέκνου και του πατέρα). Παρεπόμενο είναι ότι προέχει η προάσπιση των δικών τους δικαιωμάτων, έναντι της ελεύθερης βούλησης του μόνιμου ενοίκου και ως εκ τούτου οφείλουν να εφαρμοστούν όλες οι διατάξεις εκείνες που εξασφαλίζουν κάτι τέτοιο, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» τυγχάνει απορριπτέος.

20. Κατ' αρχάς, το από μέρος του καταγγέλλοντος δικαίωμα εισόδου και παραμονής εντός της οικίας της καταγγελλόμενης προκειμένου να ασκήσει το δικαίωμα επικοινωνίας με το ανήλικο τέκνο του παρουσία της καταγγελλόμενης, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην υπ' αρ. ... απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Χ (διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων), συνιστά έναν νόμιμο περιορισμό του δικαιώματος στον σεβασμό της κατοικίας της καταγγελλόμενης κατ' αρ. 8 παρ. 2 ΕΣΔΑ και 9 παρ. 1 Σ. Από εκεί και πέρα όμως, εντός της κατοικίας της, η καταγγελλόμενη αποφασίζει αυτόνομα για τον τρόπο προσωπικής ανάπτυξης της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής της κατ' αρ. 9 παρ. 1 Σ., 7 ΧΘΔΕΕ και 8 ΕΣΔΑ25, στην έννοια της οποίας εμπίπτει και η λήψη των μέτρων για την προστασία της προσωπικότητας της, της σωματικής ακεραιότητας και της υγείας της ίδιας και των οικείων της δια της εγκατάστασης και λειτουργίας συστήματος καταγραφής εικόνας μέσω καμερών (βλ. ανωτέρω σκέψεις 8 και 10 για τη σχετική νομολογία του Δ.Ε.Ε.), ώστε οι εν λόγω επεξεργασίες να συνιστούν «αποκλειστικά προσωπική-οικιακή δραστηριότητα» της καταγγελλόμενης, όπως εξάλλου δέχθηκε και το ΔΕΕ στην υπόθεση Rynes. Εξάλλου, από την απόφαση υπ' αρ. ... ΑυτΤρΠλ Χ, την οποία προσκόμισε ενώπιον της Αρχής ο καταγγέλλων, προκύπτει ότι απηλλάγη η καταγγελλόμενη της κατηγορίας της εξύβρισης λόγω δικαιολογημένης αγανάκτησης κατ' αρ. 306 παρ. 4 συνδ. αρ. 36 ΠΚ από τη προηγούμενη συμπεριφορά του καταγγέλλοντος, ενώ με την υπ' αρ. ... απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Χ (διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων) έγινε δεκτό ότι υφίστανται «[...] ιδιαίτερα τεταμένες σχέσεις μεταξύ των γονέων, οι οποίοι ακόμη επιλέγουν να επιλύουν και τις πιο ασήμαντες διαφορές τους με την παρουσία των αστυνομικών οργάνων και αρνούνται να συμβιβαστούν χωρίς εντάσεις, πολλές από τις οποίες προκαλούνται λόγω του οξύθυμου και ευερέθιστου χαρακτήρα του πατέρα».

21. Περαιτέρω, σύμφωνα με την υπ' αρ. ... απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Χ (διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων), η επικοινωνία μεταξύ του καταγγέλλοντος και του ανήλικου τέκνου εντός της κατοικίας της καταγγελλόμενης, όφειλε να λαμβάνει χώρα με τη παρουσία της τελευταίας και επομένως η όποια καταγραφή εικόνας περιελάμβανε και την ίδια. Εξάλλου, όπως προαναφέρθηκε (βλ. σκ. 9 της παρούσας απόφασης) η «αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα» αναφέρεται σε εκείνη της καταγγελλόμενης, ως προϋπόθεση για την εξαίρεση από την εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων και όχι στο γεγονός της καταγραφής των δεδομένων εικόνας του καταγγέλλοντος, η οποία δεν δύναται να οδηγήσει στην μη εφαρμογή της «προσωπικής-οικιακής εξαίρεσης», ακόμη και εάν ο καταγγέλλων ήταν υποχρεωμένος να ασκεί το δικαίωμα επικοινωνίας με το ανήλικο τέκνο εντός της οικίας της καταγγελλόμενης και μάλιστα παρουσία της.

22. Εξάλλου, η εκτέλεση μιας δικαστικής απόφασης με την οποία ορίζεται η οικία της καταγγελλόμενης ως τόπος επικοινωνίας του καταγγέλλοντος με το τέκνο του, παρουσία μάλιστα της καταγγελλόμενης, δεν ασκεί εν προκειμένω έννομη επιρροή στην εφαρμογή ή μη του ΓΚΠΔ κατ' αρ. 2 παρ. 1 ή 2 ΓΚΠΔ.

23. Ο καταγγέλλων αιτείται την απόρριψη του ισχυρισμού της καταγγελλόμενης σύμφωνα με τον οποίο συντρέχει περίπτωση «αποκλειστικά προσωπικής-οικιακής δραστηριότητας» και αιτείται την εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Ακόμη όμως και εάν η από μέρος της καταγγελλόμενης επεξεργασία δεν λάμβανε χώρα στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας, η εγκατάσταση και λειτουργία καμερών στην προκειμένη περίπτωση δεν θα καθίστατο παράνομη άνευ ετέρου, ούτε όμως επειδή με βάση δικαστική απόφαση ορίζεται ως τόπος επικοινωνίας του καταγγέλλοντος με το τέκνο του, η οικία της καταγγελλόμενης. Αντιθέτως, όπως προεκτέθηκε με βάση και τη νομολογία του ΔΕΕ, θα ετίθετο ζήτημα εξέτασης των προϋποθέσεων εφαρμογής των αρχών του άρθρου 5 παρ. 1 ΓΚΠΔ συνδυαστικά προς τις διατάξεις της Οδηγίας 1/2011 ΑΠΔ, επί τη βάσει του υπέρτερου έννομου συμφέροντος κατ' αρ. 6 παρ. 1 εδ. στ' ΓΚΠΔ.

24. Υπό διαφορετική ερμηνευτική εκδοχή με την επίκληση της «αναγκαστικής» παρουσίας του καταγγέλλοντος εντός της οικίας της καταγγελλόμενης δυνάμει δικαστικής απόφασης, θα δημιουργείτο ο κίνδυνος να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του ΓΚΠΔ, κατά παράβαση του δικαίου της Ε.Ε. και αντίθετα προς τα

οριζόμενα από τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 εδ. γ' ΓΚΠΔ, οι οποίες πρέπει να ερμηνεύονται στενά

25. Τέλος, με δεδομένο ότι δεν εφαρμόζεται ο ΓΚΠΔ κατ' αρ. 2 παρ. 2 εδ. γ' αυτού παρέπεται ότι ομοίως δεν τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις του ΓΚΠΔ που σχετίζονται με τα δικαιώματα των υποκειμένων, ανάμεσα στα οποία και εκείνα της εναντίωσης και διαγραφής, τα οποία επικαλείται ο καταγγέλλων ότι άσκησε χωρίς ανταπόκριση από την καταγγελλόμενη.

26. Επειδή μη εφαρμοζομένου του ΓΚΠΔ και του ν. 4624/2019 κατά τα προεκτεθέντα εν προκειμένω, η Αρχή στερείται αρμοδιότητας εξέτασης της καταγγελίας

ΑΠΑΓΧ 10/2022

<https://www.dpa.gr/index.php/el/enimerwtiko/prakseisArxis/apagoreysi-epexergasias-prosopikon-dedomenon-meso-systimatos>

[Σύστημα βιντεοεπιτήρησης σε διπλοκατοικία δεν εμπίπτει στην εξαίρεση όταν λαμβάνει εικόνα από κοινόχρηστους χώρους.]

2. Ως αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα νοείται εκείνη που αναφέρεται στο ιδιωτικό πεδίο δράσης ενός προσώπου ή μιας οικογένειας, δηλαδή εκείνη που δεν εμπίπτει στην επαγγελματική ή/και εμπορική του δραστηριότητα και δεν περιλαμβάνει συστηματική διαβίβαση ή διάδοση δεδομένων σε τρίτους, όπως όταν γίνεται ανάρτηση στο διαδίκτυο σε απροσδιόριστο αριθμών προσώπων ή δημοσίευση σε εφημερίδες του συλλεγέντος οπτικοακουστικού υλικού. Ειδικότερα, εφόσον το πεδίο ελέγχου των καμερών συστήματος βιντεοεπιτήρησης εγκατεστημένου σε ιδιωτική οικία περιλαμβάνει χώρους μόνο ιδιωτικούς, τότε η εν λόγω επεξεργασία θεωρείται οικιακή δραστηριότητα (βλ. αιτιολογική σκέψη ΓΚΠΔ υπ' αριθμ. 18 και άρθρο 3 παρ. 2 της Οδηγίας 1/2011 της Αρχής). Σχετική είναι η απόφαση C-212/13 του ΔΕΕ (František Ryněš v Úřad pro ochranu osobních údajů,) με την οποία προσδιορίστηκε η έννοια της «αποκλειστικά» προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας, υπό το πρίσμα της οδηγίας 95/46/ΕΕ, έννοια η οποία ακολουθείται και στο ΓΚΠΔ. Στη σκέψη 34, αναφέρεται ότι η εφαρμογή των διατάξεων της Οδηγίας 95/46/ΕΚ παρέχει, ενδεχομένως, τη δυνατότητα να ληφθούν υπόψη τα νόμιμα συμφέροντα του υπευθύνου της επεξεργασίας, τα οποία συνίστανται ιδίως, στην προστασία της

ιδιοκτησίας, της υγείας και της ζωής του υπευθύνου αυτού και της οικογένειάς του.

3. Συνεπώς, σε ένα σύστημα βιντεοεπιτήρησης εγκατεστημένο σε ιδιωτική οικία, δεν θεωρείται αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα η λήψη και επεξεργασία εικόνας ή και ήχου όταν το πεδίο ελέγχου της κάμερας περιλαμβάνει μη ιδιωτικούς χώρους (δημόσιους, κοινόχρηστους ή χώρους που ανήκουν σε τρίτους), με αποτέλεσμα η συναφής επεξεργασία να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων και να εξετάζεται η νομιμότητά της συνδυαστικά προς την εφαρμογή των αρχών προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. [...]

7. Η χρήση του συστήματος δεν μπορεί να θεωρηθεί αποκλειστικά προσωπική/οικιακή δραστηριότητα καθώς η λήψη εικόνας **δεν περιορίζεται αποκλειστικά σε χώρους μιας οικογένειας, αλλά περιλαμβάνει κοινόχρηστους χώρους.**